

ingediend op **2025** (2023-2024) – Nr. 1
20 februari 2024 (2023-2024)

Ontwerp van decreet

tot oprichting en regeling van de Veilige Huizen

INHOUD

Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet van 16 juni 2023	39
Advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit	51
Advies van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens	59
Advies van de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	77
Advies van het College van procureurs-generaal	89
Voorontwerp van decreet van 13 oktober 2023	95
Advies van de Raad van State	107
Ontwerp van decreet.....	129

ONTWERP VAN DECREET TOT OPRICHTING EN REGELING VAN DE VEILIGE HUIZEN

Met dit decreet worden de Veilige Huizen opgericht, worden de doelstellingen en opdrachten van de Veilige Huizen vastgelegd, wordt het casusoverleg binnen de Veilige Huizen geregeld en wordt een regeling inzake de verwerking van persoonsgegevens binnen de Veilige Huizen opgenomen.

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

Dit ontwerp van decreet vloeit voort uit:

- het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024, punt 3.2.6 van het luik Justitie, 'Coördinatie van het Strafrechtelijk en Veiligheidsbeleid binnen de Vlaamse bevoegdheden (p. 98): *"De Vlaamse minister bevoegd voor Justitie en Handhaving neemt verder het voortouw in de uitbouw van de ketenaanpak intrafamiliaal geweld en de ontwikkeling van Family Justice Centers als netwerkorganisatie. We erkennen hierin uitdrukkelijk de rol die lokale overheden opnemen."*
- de beleidsnota 2019-2024 'Justitie en Handhaving', punt 5.3.4.1 OD 1. Versterking van de samenwerking van de justitiehuisen en het VCET met justitie, politie, hulpverlening en lokale besturen (p. 25): *"Ook neem ik verder het voortouw in de verdere uitrol van de ketenaanpak intrafamiliaal geweld en kindermishandeling en de ontwikkeling van Family Justice Centers als netwerkorganisatie en expertisecentrum. Ik erken hierin uitdrukkelijk de rol die lokale overheden opnemen. Ik onderzoek hoe de verschillende samenwerkingen nog versterkt kunnen worden. Bovendien kan ketenaanpak in verschillende andere thematieken zoals de aanpak van tienerpooiers, eerdergerelateerd geweld en stalking (en dus ook het aan de 112-app gekoppelde stalkingalarm) een meerwaarde bieden. Daarom zal ik onderzoeken in welke mate deze thematieken mee kunnen genomen worden in de werking van de ketenaanpak intrafamiliaal geweld en kindermishandeling en de Family Justice Centers."*
- de beleidsnota 2019-2024 'Welzijn, volksgezondheid en gezin', OD 1.4.1, p. 67: *"We gaan een samenwerkingsverband met de minister van Justitie en Handhaving aan om de lokale besturen en betrokken jeugdhulppartners te ondersteunen in de verdere uitbouw van de ketenaanpak intrafamiliaal geweld en de ontwikkeling van Family Justice Centers als netwerkorganisatie. We evalueren bestaande initiatieven ter zake en bouwen hierop verder."*

B. Inhoud

Probleemstelling en omgevingsanalyse

Intrafamiliaal geweld (IFG) vormt één van de grootste uitdagingen in onze samenleving. Om welke specifieke vorm het ook gaat, het is een ernstig, hardnekkig en sterk onder-gerapporteerd probleem dat heel wat dodelijke en andere slachtoffers maakt. Het geweld komt voor in alle maatschappelijke milieus en binnen alle culturen, en speelt zich af binnen diverse vormen van relaties, gezinnen en families. Daarnaast kent het in veel gevallen een complexe en gevaarlijke dynamiek, met een herhalend en escalerend karakter en een veelheid aan problemen die de voedingsbodem kunnen vormen. Het geweld is vaak verweven met allerlei problemen en risico's, en vindt plaats in een context waarin mensen afhankelijk zijn van elkaar en waarin de verhoudingen van dag tot dag kunnen wisselen. De rechtstreeks betrokkenen van het geweld blijven – anders dan bij andere geweldsvormen – dus vaak ook deel uitmaken van elkaars leefomgeving. Daardoor is het meestal niet het eerste, maar ook niet het laatste feit. Jammer genoeg blijft het geweld vaak jarenlang in stand. De psychische, fysieke en maatschappelijke kost van intrafamiliaal geweld is dan ook enorm.

De ongeveer 25.000 processen-verbaal die de politie jaarlijks opstelt in Vlaanderen, zijn maar het topje van de ijsberg, want slechts in een fractie van de gevallen volgt er een aangifte. Meestal speelt er een combinatie van factoren om het geweld niet te melden bij politie of andere diensten, blijkt onder meer uit onderzoek van de UCLL (VERDONCK et al., 2022): schaamte, allerlei vormen van afhankelijkheid of gewoon niet weten waar hulp te zoeken. Maar de belangrijkste reden is angst: voor de pleger, voor het politionele en justitiële systeem, voor de gevolgen van het zoeken van hulp of voor de reacties van anderen. Zo kan het geweld jarenlang in stand blijven. Achter onze Vlaamse voordeuren gaat dan ook veel verborgen leed schuil.

Het is cruciaal om werk te maken van een nog sterkere aanpak om intrafamiliaal geweld duurzaam te stoppen, de schade te beperken, aan herstel te werken en de overdracht van generatie op generatie te doorbreken. Echter, eenvoudige oplossingen hiertoe zijn er meestal niet. Er is een volhardende, integrale aanpak nodig om gezinnen uit de vicieuze cirkel van geweld te halen. Een effectieve aanpak die vraagt om intersectorale samenwerking waardoor de expertise, middelen en mogelijkheden van afzonderlijke individuele diensten, beleidsdomeinen en beleidsniveaus overstegen worden. Het komt erop neer dat je samen doet wat er nodig is voor het hele gezin, maatwerk levert, zo kort als mogelijk en zo lang als nodig. De meerwaarde is in de eerste plaats niet efficiëntie – al streven we die wel na – maar effectiviteit. Het gaat niet om meer of beter van hetzelfde, maar om een wezenlijk andere oplossing.

Ongeveer een decennium geleden is de ketenaanpak intrafamiliaal geweld in Vlaanderen van start gegaan met proeftuinen in de provincies Antwerpen en Limburg. De ketenaanpak staat voor een totaalbenadering waarbij partners – politie, parket, justitiehuis, centrum algemeen welzijnswerk (CAW), openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn (OCMW), Opgroeien, Vertrouwenscentrum Kindermishandeling, centrum geestelijke gezondheidszorg (CGG), ... – need-to-know-informatie delen, gezamenlijk risico's inschatten, expertise bundelen, een plan van aanpak maken, interventies grondig op elkaar afstemmen en voor de nodige regie en opvolging zorgen. Een casusregisseur neemt de coördinatie op, stemt af met de betrokken diensten en cliënten, en waakt over de uitvoering van het plan van aanpak. Een ketenaanpak zorgt dus voor overzicht en vermijdt dat diensten naast elkaar werken. Het kan gaan om trajecten van enkele maanden tot meerdere jaren. En ook al gaat het nooit om eenvoudige, makkelijk op te lossen situaties, toch boeken we met deze gezamenlijke aanpak successen in gezinnen waar iedereen, inclusief zichzelf, het al had opgegeven.

De Vlaamse Overheid heeft in 2017 de doelstelling geformuleerd om in heel Vlaanderen een ketenaanpak te realiseren voor de meest complexe situaties van intrafamiliaal geweld. Elke Vlaamse provincie kent intussen één of meerdere ketenaanpakken intrafamiliaal geweld. Binnen de provincie Antwerpen zijn er drie: CO3 Antwerpen (2012), Korte Keten Mechelen (2013) en Ketenaanpak Turnhout (2015). De Limburgse intrafamiliaal geweld keten (LINK) is in 2013 van start gegaan. Vlaams-Brabant kent twee ketenaanpakken, in Leuven (2016) en Halle-Vilvoorde (2018), en ook Oost- en West-Vlaanderen zijn in respectievelijk 2017 en 2018 opgestart. Sinds 2021 dekt de ketenaanpak heel Vlaanderen, vertaald naar de regionale realiteit en mogelijkheden.

In de regio's Antwerpen, Limburg, Mechelen en Kempen werd die ketenaanpak in de ruimere werking van een Family Justice Center (FJC) opgenomen. Een FJC bestaat uit een multidisciplinair team van professionals, met 'liaisons' van de verschillende kernpartners, dat structureel en permanent samenwerkt, onder één dak, om gecoördineerde diensten te bieden aan slachtoffers van intrafamiliaal geweld en hun gezinnen. De vier Vlaamse FJC's hebben de ketenaanpak als grootste gemene deler, maar beschikken daarnaast elk over een bijkomende werking die afgestemd is op de regionale context en mogelijkheden, en onder meer bestaat uit lotgenotengroepen, het geven van weerbaarheidstrainingen, een kindwerking, ... De werking vertrekt vanuit de noden van de slachtoffers en hun gezinnen, zorgt voor afstemming en faciliteert de toegang tot de nodige hulp.

Gezien de goede resultaten uit de bestaande FJC's, werd de roep vanuit het werkveld steeds groter om ook dergelijke werkingen in de rest van Vlaanderen te hebben. Om uniformiteit te kunnen garanderen in het basisaanbod van de FJC's werd er in opdracht van Zuhail Demir, de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, in 2021-2022 een grootschalig onderzoek uitgevoerd naar intersectorale, multidisciplinaire centra intrafamiliaal geweld (verder: IFG-centra).

Tijdens dit onderzoek werd er samen met alle relevante stakeholders, zoals hulpverlening, lokale besturen, politie en parket, aan een model voor Vlaamse IFG-centra gebouwd, onder meer geïnspireerd door de opgedane ervaringen binnen de ketenaanpak en FJC-praktijk. Het fundament van deze IFG-centra, nadien herbenoemd tot 'Veilige Huizen', is een duurzame, integrale en intersectorale aanpak van intrafamiliaal geweld. Een aanpak die vraagt om draagvlak, eigenaarschap en inzet vanuit alle betrokken partners. Het Veilig Huis is dan ook een samenwerkingsverband, een regionale netwerkorganisatie die zo'n gezamenlijke aanpak stimuleert, coördineert en ondersteunt.

Om dat waar te maken, bundelt en verbindt een Veilig Huis de ervaring, expertise en interventies van verschillende organisaties en diensten rond IFG. Het is daarbij niet de bedoeling om bestaande werkingen te vervangen, maar om een én-én-verhaal te schrijven dat versterkend, verbindend en verbredend werkt ten opzichte van het bestaande reguliere aanbod. Die aanpak, zo veel mogelijk onder één dak, creëert een extra niveau van vertrouwen tussen de partners en integraliteit en afstemming van aanbod. Door de handen in elkaar te slaan, wordt er dus verder gebouwd aan een gezamenlijke aanpak die zorgt voor veiligheid en hulpverlenend maatwerk voor alle betrokkenen. Integraal en intersectoraal samenwerken rond intrafamiliaal geweld is de enige optie voor de toekomst en de sleutel tot succes. Dit zal dan ook de fundamentele basis vormen voor de werking van de Veilige Huizen en de rode draad zijn doorheen de werking ervan.

Beleidsmaatregelen en doelstelling

In het ontwerp van decreet worden de Veilige Huizen opgericht. De doelstellingen en de opdrachten van de centra worden hierin bepaald. Verder wordt het casusoverleg binnen de Veilige Huizen geregeld en voorziet het ontwerp van decreet in een regeling inzake de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de werking van de Veilige Huizen.

Impactanalyse

Impact op kinderen en jongeren - JoKER

Het ontwerp van decreet heeft als algemene doelstelling om een duurzame, gecoördineerde en doeltreffende aanpak van intrafamiliaal geweld te bewerkstelligen aan de hand van de oprichting van Veilige Huizen. De cliëntsystemen die opgevolgd worden door een Veilig Huis, bestaan vaak deels uit kinderen en jongeren. De Veilige Huizen hebben ten aanzien van deze kinderen en jongeren als doelstelling om het geweld binnen hun gezin duurzaam te stoppen, de schade te beperken, aan herstel te werken en de overdracht van generatie op generatie te doorbreken. Met dit ontwerp van decreet wordt beoogd om kinderen en jongeren te beschermen en hen opnieuw een veilige omgeving te kunnen

bieden. Het kan hierbij gaan om ongeboren baby's, baby's, peuters, kleuters, kinderen, tieners en zelfs meerderjarige jongeren die de gevolgen van intrafamiliaal geweld ervaren binnen hun gezin.

De toepassing van het ontwerp van decreet en de oprichting van de Veilige Huizen hebben een positieve impact op de kinderrechten. Dit ontwerp van decreet vertrekt vanuit verschillende kinderrechten en basisbeginselen, vermeld in het kinderrechtenverdrag: het belang van het kind, het recht op leven, overleven en ontwikkeling van het kind, het recht om beschermd te worden tegen mishandeling en verwaarlozing en tegen inbreuk op de integriteit. Intrafamiliaal geweld kan immers op korte én lange termijn zware gevolgen hebben voor kinderen en jongeren, en dit op het gebied van hechting, fysieke, sociale, cognitieve en emotionele ontwikkeling, etc.. Ongeacht of dat ze zelf rechtstreeks betrokken zijn bij geweldsincidenten of blootgesteld worden aan het geweld, de impact is even ernstig (Adriaenssens, 2007). Chronische stress verandert de waarneming, het lichaam en de vorming van netwerken in de hersenen van een jong kind structureel. Het baanbrekende onderzoek van Vincent Felitti, de zogeheten ACE-studie - ACE staat voor Adverse Childhood Experiences - toont overduidelijk het verband tussen traumatische jeugdervaringen en de grotere kans op risicogedrag en chronische ziekten op latere leeftijd. Ook het aspect van intergenerationele overdracht is overvloedig aangetoond (Felitti et al., 1998). Dit ontwerp van decreet en de aanpak van intrafamiliaal geweld vertrekt dus vanuit het belang van het kind en streeft een versterking van de hogervermelde kinderrechten na.

Doordat cliëntsystemen, waaronder kinderen en jongeren, worden opgevolgd door een Veilig Huis, kunnen persoonsgegevens van deze kinderen en jongeren gedeeld worden op een casusoverleg binnen een Veilig Huis. De vraag rijst of de impact op het recht op privacy niet te zwaar is, ermee rekening houdende dat het kinderen en jongeren betreft.

Deze impact valt te verantwoorden omwille van bovenstaande argumenten met betrekking tot de gevolgen van intrafamiliaal geweld voor kinderen en jongeren. Aangezien het casusoverleg binnen een Veilig Huis georganiseerd wordt om de fysieke en psychische integriteit van betrokkenen te beschermen, zal de uitwisseling van persoonsgegevens zelfs een positieve impact hebben op het kind of de jongere. De positieve impact weegt ontegensprekelijk zwaarder door dan de negatieve impact op het recht op privacy.

Bovendien moet worden benadrukt dat minder ingrijpende opties onverminderd blijven bestaan. Wanneer het moeilijk gaat met een kind of jongere, zal er allereerst verwezen worden naar de reguliere jeugdhulpverlening. Wanneer men verontrust is over een kind of jongeren, blijven de gangbare paden van anoniem consult tot en met een aanmelding bij een gemandateerde voorziening van kracht. Wanneer er goedlopende trajecten zijn binnen, al dan niet vrijwillige, jeugdhulpverlening, kunnen deze onverwijd verder blijven lopen. Overleg tussen

(jeugd)welzijnspartners is en blijft mogelijk. Casusoverleg binnen een Veilig Huis komt niet in de plaats van deze en andere bestaande mogelijkheden en praktijken waarbij samenwerking nagestreefd wordt. Het inschakelen van casusoverleg gebeurt slechts in ernstige en complexe dossiers, op basis van een voorafgaande risico-inschatting. Enkel dossiers die voldoen aan de decretaal bepaalde criteria, doorlopen het intersectorale traject binnen een Veilig Huis. In die dossiers wordt het als noodzakelijk beschouwd om met partners intensiever informatie te delen.

Zonder dit ontwerp van decreet zouden er geen Veilige Huizen over heel Vlaanderen worden opgericht en zou de aanpak van intrafamiliaal geweld beperkter zijn. Er zou geen structurele en doorgedreven multidisciplinaire samenwerking mogelijk zijn. Ouders zouden niet begeleid worden door een Veilig Huis en het intrafamiliaal geweld zou in veel gevallen blijven voortduren. De kinderen en jongeren zouden de effecten van de aanpak van IFG niet ervaren en zouden meer traumatische gebeurtenissen ervaren. Een groter aantal kinderen en jongeren zou terechtkomen in de reguliere jeugdhulpverlening, waarbij de gevolgen van IFG, maar niet het IFG zelf, zou worden aangepakt. De intergenerationele overdracht zou niet in dezelfde mate worden beperkt als bij de aanpak via een Veilig Huis. Deze nulloptie zou dus overduidelijk een negatievere impact hebben op kinderen en jongeren.

Het uitbouwen van Veilige Huizen is een en-en-verhaal, ter bescherming van de kinderen en jongeren in onze maatschappij. Andere pistes, zoals sterker inzetten op de reguliere hulpverlening, het toepassen van de kindreflex, etc., gebeuren ook.

Voor de opmaak van dit decreet en voor de vormgeving van de Veilige Huizen werd het kindperspectief in scope gebracht in het kader van het onderzoek naar een model van een Vlaams intersectoraal, multidisciplinair en rechtstreeks toegankelijk Veilig Huis. Om het kindperspectief in het onderzoek voldoende kracht bij te zetten werden recente onderzoeksprojecten in Vlaanderen geïnventariseerd en bevindingen uit andere lopende onderzoeksprojecten rond de stem van kinderen en jongeren meegenomen. Zeven professionals (CLB, Kindreflex, VECK, CKG, Keki, CAW, vzw Awel) werden bevraagd via online-interviews over hun ervaringen inzake het aanbod voor kinderen. Daarnaast werd getracht via stakeholders (FJC's, ketenaanpak, VK) de noden van kinderen en jongeren, en ouders in een IFG hulpverleningstraject te achterhalen. Op die wijze werden enkele kinderen en ouders rechtstreeks bevraagd.

Het ontwerp van decreet voorziet in een rapportage vanuit de Veilige Huizen naar het Agentschap Justitie en Handhaving. Het Agentschap rapporteert vervolgens aan de volledige Vlaamse Regering en in het bijzonder aan de minister bevoegd voor Welzijn. Op basis daarvan wordt de werking van de Veilige Huizen geëvalueerd en bijgestuurd. Bij de evaluatie van het decreet zullen ook kinderen en jongeren worden bevraagd. Bovendien voorziet het ontwerp van decreet in de mogelijkheid voor de Veilige Huizen om beleidsadviezen te verstrekken aan het

agentschap. De Veilige Huizen en de aanpak van IFG zijn dus een evolutief gegeven, waarbij de noden van de kinderen en jongeren en de cliëntsystemen in het algemeen voorop worden geplaatst.

Impact op de grondrechten en op het gelijkheidsbeginsel

De mogelijkheid tot het uitwisselen van persoonsgegevens op een casusoverleg binnen een Veilig Huis kan beschouwd worden als een maatregel die een impact heeft op het recht op privéleven. Deze maatregel streeft echter een legitiem doel na, met name de bescherming van de fysieke en psychische integriteit van de betrokken personen, en meer bepaald de aanpak van intrafamiliaal geweld. Deze doelstelling wordt uitvoering besproken in de algemene toelichting.

Uit ervaringen met multidisciplinaire samenwerking in het kader van de reeds bestaande Family Justice Centers en de ketenaanpak intrafamiliaal geweld, blijkt dat de maatregel ook geschikt is om dat doel te bereiken (Roevens & Aertsen, 2013). Zoals reeds aangehaald in de algemene toelichting, zijn organisaties, door het bundelen van krachten van de verschillende organisaties, parket, justitie en lokale besturen, niet meer gelimiteerd door hun eigen werkwijze en expertise, maar kunnen er meer en efficiënter resultaten bereikt worden dan wanneer er afzonderlijk, los van mekaar, zou gehandeld worden (Scholten, 2019).

De nadelen staan duidelijk in verhouding tot het nagestreefde doel. Doordat een geheimhoudingsplicht geldt met betrekking tot de uitgewisselde informatie, wordt de vertrouwelijkheid van de gedeelde persoonsgegevens gewaarborgd. De reikwijdte van de geheimhoudingsplicht wordt verder toegelicht in de artikelsgewijze bespreking.

Doordat de krachten van verschillende partners gebundeld worden door middel van een meer doorgedreven vorm van samenwerking die toelaat om in te spelen op de specifieke noden en behoeften van de betrokken personen, is een ruimere gegevensuitwisseling noodzakelijk. Deze gegevensuitwisseling wordt uitdrukkelijk geregeld in het ontwerp van decreet. Aangezien het ontwerp van decreet een mogelijke impact heeft op het recht op privéleven, en meer bepaald op de privacy van de justitiabelen, zal het ontwerp van decreet aan de Vlaamse Toezichtcommissie voor verwerking van persoonsgegevens en de Gegevensbeschermingsautoriteit ter advies worden voorgelegd.

Er is in het ontwerp van decreet geen sprake van een verschillende behandeling van vergelijkbare situaties, of van een gelijke behandeling van wezenlijk verschillende situaties. Er is bijgevolg geen schending van het gelijkheidsbeginsel.

Budgettaire impact

Er zal een nieuw dossierbeheerssysteem voor de Veilige Huizen worden ontwikkeld. De middelen hiervoor zijn reeds voorzien binnen de begroting.

Er zullen ook middelen worden voorzien om in elk Veilig Huis een kinderpsycholoog in te zetten. Jaarlijks zal daarvoor €560.000 euro worden voorzien. Dit bedrag is reeds voorzien in de begroting.

De Vlaamse Regering onderschrijft het belang van voldoende hulpverleningsaanbod in het kader van onder andere de Veilige Huizen. In dat kader wordt de impact van de uitrol van de Veilige Huizen op het hulpverleningsaanbod continu gemonitord.

Bestuurlijke impact op de lokale en provinciale besturen en op Brussel

Aan de lokale besturen zal er gevraagd worden om intrafamiliaal geweld als beleidsprioriteit te behandelen en mee trekker te zijn bij de uitbouw van de Veilige Huizen. Daarnaast zal er, conform de afspraken die gemaakt zijn met de nu reeds betrokken lokale besturen, gevraagd worden om personeelsmiddelen vrij te maken in het kader van intersectoraal casusoverleg, alsook om met gezinnen uit hun gemeente(n) aan de slag te gaan. Dit laatste is complementair aan het aanbod dat de Vlaamse Overheid, Agentschap Justitie en Handhaving voorziet in de Veilige Huizen. Er zal eveneens gevraagd worden om lokale antennes te voorzien, die minimaal bestaan uit gesprekslokalen en bureelruimten, zodat casusregisseurs van daaruit kunnen werken. Mogelijks zijn er ook andere soorten lokalen nodig, maar dit is afhankelijk van het laagdrempelig aanbod waarvoor er lokaal gekozen wordt.

Het ontwerp van decreet heeft geen bestuurlijke impact op Brussel. Er wordt geen afwijkende regeling opgenomen voor Brussel. Het decreet is, binnen het kader van de bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap, bijgevolg van toepassing in Brussel.

Het ontwerp van decreet heeft geen bestuurlijke impact op provinciale besturen.

Implementatie

Het ontwerp van decreet voorziet in een normale inwerkingtreding. Het decreet zal op de tiende dag na publicatie in het Belgisch Staatsblad in werking treden.

C. Totstandkomingsprocedure

Op **16 juni 2023** werd het voorontwerp van decreet een eerste keer principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Op basis daarvan werd advies gevraagd aan de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

(VTC), aan de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA), aan de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en aan het College van Procureurs-Generaal.

Op **18 juli 2023** verstrekte de VTC het advies nr. 2023/078. De VTC was van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend werden geïmplementeerd. Hierbij wordt aangegeven op welke wijze werd tegemoetgekomen aan deze elementen:

- De VTC vraagt om de rechtvaardigingsgrond te omschrijven. Er moet verduidelijkt worden welke taak van (zwaarwegend) algemeen belang bedoeld wordt.
 - o Dit wordt uitdrukkelijk vermeld in de memorie van toelichting, bij de bespreking van artikel 15. In het jongere- en kindeffectenrapport wordt bovendien uitvoerig aangetoond in welke mate dit belang zwaarwegend is.
- De VTC suggereert om de rol van de functionaris voor gegevensbescherming (DPO) te verankeren in de regelgeving.
 - o Aangezien de AVG de rol van de DPO reeds uitvoerig bepaalt, is het niet aangewezen om dit te herhalen in het decreet, met eventueel bijkomend het risico in te gaan tegen de AVG.
- De VTC geeft aan dat er moet worden nagegaan of het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB) noodzakelijk is.
 - o In het kader van de uitwerking van een dossierbeheerssysteem voor de Veilige Huizen is effectief een GEB opgemaakt.
- De VTC geeft aan dat een protocol op grond van artikel 8 van het e-govdecreet zal moeten worden opgemaakt voor de mededeling van persoonsgegevens aan andere overheden.
 - o Dergelijke protocollen bestaan nu reeds in het kader van de Family Justice Centers en zullen indien nodig aangepast worden naar aanleiding van de inwerkingtreding van dit decreet.
- De VTC adviseert dat de bewaartermijn van het dossier vastgelegd wordt op de afrondingstafel van het dossier. De criteria hiervoor worden bij voorkeur in het ontwerp van decreet opgenomen.
 - o Omwille van de praktische haalbaarheid wordt toch een standaard-bewaartermijn opgenomen in het decreet, met name een bewaartermijn van 15 jaar. Dit is aanzienlijk korter dan de oorspronkelijk voorziene termijn van 30 jaar. Wel wordt in het ontwerp de mogelijkheid ingeschreven om, zoals geadviseerd door de VTC, een langere bewaartermijn te voorzien in individuele

dossiers, omwille van de aanwezigheid van bepaalde vormen van intrafamiliaal geweld of omwille van bepaalde zwaarwichtige gepleegde feiten. Op die manier kan een langere bewaartermijn voorzien worden voor de 'zwaarste' dossiers. Zelfs voor deze dossiers geldt er sowieso wel een maximale bewaartermijn van 30 jaar.

- De VTC geeft aan dat persoonsgegevens juist moeten zijn en zo nodig moeten worden geactualiseerd. Gezien het groot aantal spelers beveelt ze aan om decretaal in een beheerssysteem te voorzien.
 - o Een beheerssysteem wordt reeds voorzien, gezien de integratie met Magda, waardoor er een koppeling is met het rijksregister. Gezien de link met deze authentieke gegevensbron is de juistheid van de gegevens gegarandeerd. Indien de gegevens uit het rijksregister toch foutief zouden zijn, bevat het dossierbeheerssysteem de mogelijkheid om deze gegevens alsnog te corrigeren.

De Gegevensbeschermingsautoriteit heeft op zitting van **18 juli 2023** verwezen naar het advies nr. 65/2023 van 24 maart 2023. Dit advies geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp van decreet. Het voorgelegde ontwerp biedt, met inbegrip van de aanpassingen doorgevoerd naar aanleiding van de adviezen van de VTC, voldoende waarborgen wat de bescherming van persoonsgegevens van de betrokkenen betreft.

Op **10 augustus 2023** verstrekte de Vlaams Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin haar advies. Hierbij wordt ingegaan op de opmerkingen van de raad:

- De raad merkt op dat er geen objectieve onderbouwing is dat de voorgestelde IFG-centra (Veilige Huizen) effectiever en efficiënter zullen zijn dan de bestaande ketenaanpakstructuren.
 - o De Veilige Huizen bouwen verder op bestaande goede praktijken in de ketenaanpak. Het decreet daartoe nu een legistische basis voorziet. De ketenprocessen van de ketenaanpak zijn dezelfde als de ketenprocessen van de intersectorale dossierbehandeling binnen de Veilige Huizen. Uit de samenstelling van de verplichte partnerschappen blijkt ook voldoende dat de decreetgever veel belang hecht aan een interdisciplinaire aanpak.
- De raad vraagt hoe de afstemming met de verschillende bevoegdheidsniveaus vorm zal worden gegeven.
 - o Het ontwerp van decreet voorziet in een intersectoraal samengestelde stuurgroep. Daarnaast bestaan momenteel ook reeds lokale stuurgroepen, die zullen blijven bestaan. Deze stuurgroepen worden op niveau van elke Veilig Huis georganiseerd, en daarin worden de verschillende partners in vertegenwoordigd.

- De raad vraagt om in artikel 5 nog iets duidelijker te omschrijven dat aan elk van de criteria dient voldaan te zijn.
 - o Dit werd toegevoegd in het ontwerpdecreet.
- De raad suggereert om de risico-inschatting door de coördinator evidence-based te laten gebeuren.
 - o Binnen de Veilige Huizen zal worden gebruik gemaakt van een uniforme, getrapte risico-inschatting. Er wordt daarbij vertrokken van de COL 15/2020, goede praktijken uit de risicotaxatie door de gemandateerde voorzieningen, de ketenaanpak- en FJC-werking en actuele inzichten uit wetenschappelijk onderzoek, wat bovendien afgetoetst werd met de UCLL.
- De raad pleit uitdrukkelijk voor gelijkwaardigheid tussen welzijn en justitie in de uitbouw van de IFG-centra (Veilige Huizen).
 - o Het Agentschap Justitie en Handhaving neemt vanuit de afdeling Gendergerelateerd Geweld en conform de bevoegdheidsverdeling de coördinerende rol van de Veilige Huizen op zich, maar alle sectoren worden op een gelijkwaardige wijze betrokken, inclusief de welzijnsactoren, die mee de basis vormen van de Veilige Huizen. Een effectieve aanpak van intrafamiliaal geweld overstijgt individuele diensten, beleidsdomeinen en beleidsniveaus. In het decreet wordt bovendien expliciet vermeld dat er geen hiërarchie bestaat tussen de partners.
- De raad verwacht een duidelijk kader voor cliëntsystemen waarin helder gemaakt wordt wie welke gegevens kan/moet doorgeven.
 - o Dit kader zal opgenomen worden in de privacyverklaring van de Veilige Huizen.
- De raad acht het belangrijk dat hulpverleners versterkt worden om in het kader van het casusoverleg goed te weten wat de consequenties zijn van het delen van bepaalde gegevens voor hun vertrouwensrelatie met de betrokken personen en hun zwijgplicht.
 - o Het infodelingskader is de basis voor de werking van een Veilig Huis. Aan iedere partner die deelneemt aan het multidisciplinaire casusoverleg, wordt dit kader uitvoerig toegelicht. Regelmatig wordt dit ook voor alle partners herhaald. De Veilige Huizen zetten in op expertise en professionalisme. Dit is noodzakelijk om te kunnen werken vanuit een vertrouwensrelatie tussen alle partners.
- De raad geeft aan dat de kernpartners en de lokale besturen over de nodige middelen moeten beschikken om hun taken in het kader van de IFG-centra (Veilige Huizen) uit te voeren.

- De Vlaamse Regering onderschrijft het belang van voldoende hulpverleningsaanbod in het kader van onder andere de Veilige Huizen. In dat kader wordt de impact van de uitrol van de Veilige Huizen op het hulpverleningsaanbod continu gemonitord. Het effect van de uitrol van de Veilige Huizen en de dynamiek die onder meer door de ketenaanpak gecreëerd wordt, wordt in kaart gebracht, en desgevallend ook budgettair vertaald bij de begrotingsopmaak. Naast de middelen die voorzien werden door de minister van Justitie en Handhaving, zal ook de minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin voorzien in een budgettaire opstap om de opstart en de doorstart te faciliteren.

Op **2 oktober 2023** verstrekte het College van Procureurs-Generaal haar advies. Hierbij wordt ingegaan op de opmerkingen van het college:

- Het college stelt de vraag waarom er geen samenwerkingsakkoord werd nagestreefd waarin parket en politie konden gevat worden.
 - Op termijn is het afsluiten van een samenwerkingsakkoord de ideale werkwijze om de werking van de Veilige Huizen te verankeren. De ervaring leert dat de totstandkoming en goedkeuring van een samenwerkingsakkoord een aanzienlijke termijn in beslag kan nemen. Om de partners te garanderen dat er een afdoende juridisch kader is om deel te nemen aan het casusoverleg, werd beslist om eerst met een decreet te werken. Gezien de bevoegdheidsverdeling wordt daarin de mogelijkheid gegeven aan politie en parket om deel te nemen conform de voorwaarden in het decreet, maar geen verplichting.
- Het college merkt op dat het decreet geen afbreuk kan doen aan de prerogatieven, bevoegdheden en opdrachten van het Openbaar Ministerie.
 - Dit werd ten volle meegenomen bij de opmaak van het decreet, daarom worden ook geen verplichtingen opgenomen t.a.v. het Openbaar Ministerie.
- Het college stelt zich de vraag wie de criteria, vermeld in artikel 5, beoordeelt en beslist of een casusoverleg noodzakelijk is.
 - Artikel 11 vermeldt uitdrukkelijk dat dit een opdracht is van de coördinator of zijn vertegenwoordiger.
- Het college geeft aan dat het voorontwerp van decreet niet conform de vereisten van artikel 458ter Sw. is omdat het onvoldoende de modaliteiten van het casusoverleg regelt.
 - De modaliteiten van het casusoverleg worden uitvoering geregeld in het ontwerpdecreet. Artikel 5 bepaalt de criteria voor het kunnen doorgaan van een casusoverleg, artikel 9 bepaalt de finaliteit, artikel

10 bepaalt de mogelijke deelnemers, artikel 11 regelt de aanmelding van een casus, artikel 12 bevat een regeling rond vertegenwoordiging, artikel 13 regelt het spreekrecht en bevat de mogelijkheid tot opmaak van een verslag, artikel 14 bepaalt de geheimhoudingsplicht en de mogelijkheden tot informatiedeling en hoofdstuk 4 bevat de hele regeling rond de verwerking van persoonsgegevens in het kader van het casusoverleg en het werken met een dossierbeheerssysteem.

- Het college merkt op dat artikel 10 t.e.m. 13 (gewijzigd naar artikel 11 t.e.m. 14) de wettelijke grond van het casusoverleg zoals bepaald in artikel 458ter van het Strafwetboek wijzigt en acht het beroep op de impliciete bevoegdheden niet aanvaardbaar.
 - o Deze artikelen regelen de modaliteiten van het casusoverleg, wat volgens het advies net noodzakelijk is om te voldoen aan de voorwaarden uit artikel 458ter Sw. Zonder de mogelijkheid tot aanmelding kan er geen casusoverleg doorgaan. Zonder voorafgaand informatie te bezorgen aan de partners omtrent de cliëntsystemen die besproken zullen worden op het concrete casusoverleg, kunnen de partners niet inschatten of hun deelname mogelijk of aangewezen is en kunnen zij praktisch gezien het overleg niet voorbereiden. De mogelijkheid om bij consensus informatie te delen met het cliëntstelsel is een algemeen aanvaardbare praktijk, aangezien op deze manier een constructief opvolgingstraject kan worden aangeboden aan het cliëntstelsel. Het heeft dus de voorkeur om dit ook decretaal te verankeren. De bepalingen uit artikel 11 t.e.m. 14 zijn dus de noodzakelijk te regelen modaliteiten. Zonder deze modaliteiten zou een casusoverleg in de praktijk onmogelijk worden. Ook merken we dat er met betrekking tot andere vormen van casusoverleg andersluidende standpunten worden ingenomen door het openbaar ministerie, terwijl er vanuit Vlaanderen getracht wordt om een uniforme werkwijze na te streven binnen de verschillende vormen van casusoverleg. Bovendien aanvaardde de Raad van State reeds in advies nr. 68.557/3 van 28 januari 2021 dat een Vlaams decreet dergelijke modaliteiten regelt aan de hand van de impliciete bevoegdheden. Bijgevolg kan niet worden ingegaan op deze bemerkingen van het college.

Op **13 oktober 2023** werd het voorontwerp van decreet een tweede keer principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Op basis daarvan werd advies gevraagd aan de Raad van State.

Op **10 januari 2024** verstrekke de Raad van State het advies nr. 74.664/16. Hierbij wordt ingegaan op de opmerkingen van de Raad van State:

- De Raad van State aanvaardt de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap om te bepalen welke actoren, inclusief federale actoren, kunnen deelnemen aan het casusoverleg, zonder hen hiertoe een verplichting op te leggen.
- De Raad van State is van oordeel dat het binnen de bevoegdheid van de Vlaamse decreetgever valt om een beroepsgeheim in te stellen voor de personen die betrokken zijn bij de operationele werking van een Veilig Huis.
- De Raad van State aanvaardt het beroep op de impliciete bevoegdheden voor de uitbreiding van de geheimhoudingsplicht uit artikel 458ter Sw.
- De Raad van State stelt dat voor de uitzonderingen op de geheimhoudingsplicht uit artikel 458ter Sw. ook een beroep op de impliciete bevoegdheid nodig is en hiertoe dus ook een verantwoording moet worden toegevoegd. Deze verantwoordingen worden in de artikelsgewijze bespreking bij artikel 12 en 14 toegevoegd.
- De Raad van State is van oordeel dat de uitzonderingen op de geheimhoudingsplicht niet van toepassing kunnen zijn op de federale actoren die deelnemen aan het casusoverleg. Aangezien die uitzondering een modaliteit van het casusoverleg binnen het Veilig Huis betreft, dat artikel 458ter Sw. de decreetgever verplicht om de modaliteiten van het casusoverleg te regelen, aangezien de deelname aan het casusoverleg niet verplicht is voor (federale) actoren en zij dus de vrije keuze hebben om deze modaliteiten wel of niet te aanvaarden door wel of niet deel te nemen aan het overleg, kan deze opmerking niet gevolgd worden. Het zou de toepassing van artikel 458ter Sw. in de praktijk onmogelijk maken. Indien de federale actoren deze zienswijze niet kunnen volgen, verhindert dat het casusoverleg niet. Dat leidt er enkel toe dat zij geen terugkoppeling zullen kunnen doen – en dus de rechtstreeks betrokken personen zullen moeten laten deelnemen aan het casusoverleg – en geen infodeling met het cliëntsysteem of in het kader van een rapportering zullen kunnen doen.
- De Raad van State is van oordeel dat er onvoldoende rechtsgrond bestaat voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van het casusoverleg in hoofde van de federale actoren die deelnemen aan het casusoverleg. De federale overheid is momenteel bezig met de opmaak en het doorlopen van de goedkeuringsprocedure van een federaal wetsontwerp die deze rechtsgrond bevat. Bijgevolg is een samenwerkingsakkoord op dit punt niet vereist.
- De Raad van State merkt op dat in de kaderovereenkomst (inclusief bijlagen) enkel praktische afspraken kunnen worden opgenomen die een concretisering inhouden van de bij het decreet vastgestelde regels. Dit is effectief het geval, er worden geen bijkomende normatieve regels opgelegd

in deze overeenkomst. De kernpartners verbinden zich wel tot deze concrete afspraken, maar het sluiten van deze overeenkomsten is geen verplichting. De actoren kiezen zelf of ze dergelijke overeenkomsten sluiten en kunnen deze ook eenzijdig opzeggen. De overeenkomsten nemen namelijk de vorm aan van een niet-geïstitutionaliseerde horizontale samenwerking. Het sluiten van een samenwerkingsakkoord is hiervoor dus niet aan de orde.

- De Raad van State benadrukt het fundamentele recht op eerbiediging van het privéleven en het belang van het beroepsgeheim in dat kader. Een uitzondering daarop is mogelijk, maar moet voldoen aan het legaliteitsbeginsel. De in het voorontwerp voorziene gegevensdeling wordt aanvaard door de Raad van State. Wel stelt zij de vraag naar de rol van de coördinator die nagaat of voldaan is aan de voorwaarden om een traject te starten en bepaalt zij dat, gelet op het legaliteitsbeginsel, moet worden bepaald wie in aanmerking komt om de rol van coördinator op te nemen, hoe deze wordt aangeduid en op basis van welke criteria deelnemers worden uitgenodigd.

Deze redenering is opmerkelijk, aangezien de coördinator er net over waakt dat niet elk dossier besproken zal worden op een casusoverleg. De rol van de coördinator versterkt dus de toepassing van het recht op eerbiediging van het privéleven en verhindert dat elk dossier zomaar op een casusoverleg zou worden besproken. Verder wordt op volgende wijze tegemoetgekomen aan de Raad van State:

- De coördinator wordt tewerkgesteld door het Agentschap Justitie en Handhaving of door het lokaal bestuur dat de coördinatie van het Veilig Huis opneemt conform artikel 3, laatste lid. De functiebeschrijving bevat de nodige garanties dat de coördinator de noodzakelijke eigenschappen inzake verantwoordelijkheid, discretie en integriteit heeft. Dit wordt toegevoegd in artikel 3, laatste lid.
 - Hoe de coördinator wordt aangeduid, wordt niet opgenomen in het decreet, aangezien dat verloopt volgens vaste selectieprocedures binnen de Vlaamse Overheid of binnen het lokaal bestuur. Deze selecties worden doorgevoerd door HR-medewerkers met de nodige expertise om de kandidaat te selecteren die hogervermelde eigenschappen bevat.
 - In artikel 12 worden de criteria vermeld op basis waarvan de coördinator de actoren uitnodigt.
- De Raad van State merkt op dat de uitzonderingen op de geheimhoudingsplicht, vermeld in artikel 13, §2, van het ontwerpdecreet (gewijzigd naar artikel 14, §2), te ruim omschreven zijn en daardoor in hun huidige vorm niet voldoen aan het legaliteitsbeginsel. Daarom wordt artikel 14 aangevuld met concrete criteria en doestellingen op basis waarvan het

doorbreken van de geheimhoudingsplicht verantwoord kan worden. Op die manier wordt de toepassing van het legaliteitsbeginsel gewaarborgd.

- De Raad van State adviseert om in artikel 2, 6°, toe te voegen dat de coördinator een medewerker is van het Agentschap Justitie en Handhaving of een lokaal bestuur. Dit werd om tekstuele redenen toegevoegd in artikel 3, laatste lid.
- Op advies van de Raad van State wordt in de memorie van toelichting verduidelijkt hoe het Veilig Huis zal voorzien in en faciliteren van een aanvullend aanbod inzake intrafamiliaal geweld, aangezien het Veilig Huis een netwerkorganisatie is.
- In artikel 4, derde lid, wordt op advies van de Raad van State een verduidelijking toegevoegd omtrent de delegatie aan de Vlaamse Regering voor het bepalen van bijkomende opdrachten van de Veilige Huizen.
- De Raad van State adviseert om de verhouding te verduidelijken tussen de bepaling uit artikel 5, tweede lid, omtrent de betrokkenheid van de gemandateerde voorzieningen en hoofdstuk 8 van het decreet 12 juli 2013 dat zelf een regeling bevat waarbij gemandateerde voorzieningen verontrustende situaties onderzoeken en opvolgen. Dit is toegevoegd in de artikelsgewijze bespreking bij artikel 5.
- Op advies van de Raad van State wordt in de memorie van toelichting toegelicht welke organisaties beoogd worden in artikel 7, eerste lid.
- In artikel 8, eerste lid, wordt op advies van de Raad van State verduidelijkt welke beleidsadviezen en rapportering voorgelegd en besproken wordt op de intersectorale stuurgroep.
- Op advies van de Raad van State wordt in de memorie van toelichting ter illustratie verduidelijkt welke organisaties beoogd worden met de open categorieën, vermeld in artikel 10, punt 20°, 21° en 23°.
- In artikel 13 worden enkele tekstuele aanpassingen doorgevoerd.
- De Raad van State geeft aan dat er moet over worden gewaakt dat de vereisten van de richtlijn strafgegevens moet worden nageleefd. De verwerkingen zoals beschreven in het decreet en zoals in concreto uitgevoerd in de dossieromgeving zijn effectief in overeenstemming met deze richtlijn en de AVG.
- De Raad van State beschouwt de categorieën van persoonsgegevens 'gedragsgegevens' en 'andere gegevens die noodzakelijk zijn om de doelstelling van het Veilig Huis te realiseren' te ruim. Deze categorieën worden geschrapt.

- De toepasselijke rechtvaardigingsgronden uit de AVG worden op advies van de Raad van State geschrapt uit artikel 15, §2.
- Op advies van de Raad van State wordt (het oorspronkelijke) artikel 15 omtrent verplaatst naar hoofdstuk 2.
- De Raad van State adviseert om de monitoring, vermeld in artikel 17, te verduidelijken. Dit wordt in de artikelsgewijze bespreking toegevoegd.

D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

Dit ontwerp van decreet betreft in haar geheel een gemeenschapsaangelegenheid.

In artikel 11 en 12 van het ontwerp van decreet wordt de geheimhoudingsplicht, vermeld in artikel 458ter, §2, van het Strafwetboek uitgebreid. In artikel 14, §2 worden twee uitzonderingen op de geheimhoudingsplicht bepaald. Hiervoor wordt een beroep gedaan op de impliciete bevoegdheden, vermeld in artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. In de artikelsgewijze bespreking van de betreffende artikelen wordt verantwoord dat de ontworpen bepalingen noodzakelijk zijn voor de uitoefening van de bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap, dat de betrokken aangelegenheid zich leent tot een gedifferentieerde regeling en dat de weerslag van de ontworpen bepaling op die aangelegenheid slechts marginaal is.

II. Toelichting bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 2

Artikel 2 bevat een aantal relevante definities.

In punt 4° wordt voor de definiëring van 'casusoverleg' uitdrukkelijk naar artikel 458ter Sw. verwezen. Indien in het decreet dus over casusoverleg wordt gesproken, is het van belang om dit steeds in het kader van artikel 458ter Sw. te begrijpen. Meer toelichting omtrent het casusoverleg wordt bij de betreffende artikelen zelf gegeven.

In punt 5° wordt er met 'cliëntsysteem' elke groep van personen bedoeld die samenleven of samengeleefd hebben en tussen wie een duurzame en affectieve band bestaat of bestaan heeft. Het begrip 'samenleven' betekent niet dat de betrokkenen doorlopend op hetzelfde adres moeten verblijven of verbleven

hebben. Het omvat ook de situatie waarbij personen een affectieve en duurzame relatie hebben en elkaar af en toe in hetzelfde huis of op een andere afgesproken plaats ontmoeten. Het betreft niet alleen (ex-)partners, maar ook andere bloedverwanten in nederdalende, opgaande of zijlijn.

In punt 8° wordt 'kernpartner' gedefinieerd. Een organisatie zal worden gekwalificeerd als een kernpartner indien deze minimaal het engagement opneemt om op structurele wijze deel te nemen aan casusoverleg binnen een Veilig Huis. Dit betreft het minimale engagement. Sommige kernpartners engageren zich bijvoorbeeld bijkomend tot het ter beschikking stellen van personeel. Deze engagementen zullen in de verschillende regio's een weerslag krijgen in een overeenkomst, waarin duidelijk bepaald wordt waartoe welke kernpartner zich verbindt. Gelet op de vele kernpartners in sommige regio's, zal er gewerkt worden met een kaderovereenkomst waarin de krijtlijnen van het Veilig Huis wordt vastgelegd, met daarbij aansluitend individuele engagementsverklaringen, waarin per kernpartner wordt vastgelegd waartoe deze zich verbindt.

Kernpartners, maar ook organisaties die bv. ad hoc kunnen deelnemen aan een casusoverleg (conform artikel 10 van het decreet) kunnen zowel publieke als private organisaties zijn.

Artikel 3

Artikel 3 omschrijft wat een Veilig Huis precies is. Een Veilig Huis betreft steeds een samenwerking van verschillende organisaties, waardoor het aangeduid wordt als een netwerkorganisatie. Het is werkelijk een samenwerkingsverband van verschillende individuele organisaties. Daarbij worden een minimaal aantal organisaties aangeduid als partner binnen dat samenwerkingsverband. Die organisaties zijn er dus toe gehouden om medewerking te verlenen aan de werking van de Veilige Huizen. In de praktijk zullen er uiteraard nog andere partners, zoals de CGG's en organisaties erkend door het VAPH, betrokken kunnen zijn bij de werking van een Veilig Huis, maar de betrokkenheid van deze partners wordt niet strikt vereist om te kunnen spreken van een Veilig Huis.

In de praktijk zullen het parket en de lokale politie ook steeds betrokken zijn bij een Veilig Huis. Hun medewerking en de informatie die zij aanleveren zijn van groot belang voor een efficiënte en effectieve werking van een Veilig Huis. Daarom vermeldt het decreet uitdrukkelijk dat de Veilige Huizen een nauwe samenwerking met hen dienen na te streven. Ze worden daarnaast in artikel 10 ook vermeld als mogelijke deelnemer aan het casusoverleg.

Daarnaast betreft het een 'regionale' netwerkorganisatie. Dit houdt in dat elk Veilig Huis een bepaald werkingsgebied heeft. Zo zal er minimum 1 Veilig Huis per gerechtelijk arrondissement opgericht worden. Er zal in elk gerechtelijk arrondissement minimaal gestart worden met één of meer pilootregio's, waarna

men via een gefaseerde uitbouw zal toewerken naar een gebiedsdekkende werking voor het hele werkingsgebied van het Veilig Huis. Totdat dit het geval is, zal de ketenaanpak IFG onverwijld blijven verder bestaan voor aanmeldingen van cliëntsystemen uit dat werkingsgebied die voldoen aan de aanmeldcriteria van de ketenaanpak.

Het werkingsgebied van de Veilige Huizen wordt afgestemd op de werkingsgebieden van de politiezones en de gerechtelijke arrondissementen op basis waarvan het openbaar ministerie en de justitiehuisen werken. Naargelang de noden kunnen de locaties van de Veilige Huizen en hun werkingsgebieden – binnen de grenzen van het gerechtelijke arrondissement – worden bepaald en in de toekomst eventueel aangepast.

Daarnaast is het ook mogelijk dat de Veilige Huizen met antennes werken. Dat zijn geen afzonderlijke Veilige Huizen, maar wel posten, ontmoetingsruimtes, op een andere locatie, om de toegankelijkheid en bereikbaarheid voor cliëntsystemen te faciliteren. Hun aantal en inplanting kunnen variëren afhankelijk van de lokale behoeften en mogelijkheden.

Artikel 3 vermeldt ook dat de coördinatie van een Veilig Huis door het Agentschap Justitie en Handhaving of door een lokaal bestuur samen met het Agentschap Justitie en Handhaving kan worden opgenomen. Voornamelijk in de regio's waar het lokaal bestuur mede-inrichter is van het Veilig Huis, zal het lokaal bestuur ook mee de coördinatie van het Veilig Huis op zich nemen.

Het doel van de Veilige Huizen bestaat erin intrafamiliaal geweld op een duurzame, gecoördineerde en doeltreffende wijze aan te pakken door een optimale intersectorale samenwerking vanuit de betrokken diensten.

Vanuit een meer gecoördineerde, afgestemde en integrale aanpak kan (toekomstig) geweld in gezinnen efficiënter aangepakt worden en mogelijks voorkomen worden. Snel zicht krijgen op de situatie van cliëntsystemen en informatie delen tussen betrokken organisaties van verschillende sectoren wordt cruciaal geacht. De veiligheid van alle betrokkenen staat centraal en er wordt een afgestemd en gecoördineerd traject uitgetekend dat streeft naar het verkleinen van de risicofactoren en het vergroten van de beschermende factoren. Dit alles met maximale betrokkenheid van de cliënten en vertrekkende vanuit de vragen van de cliënten. Het subsidiariteitsprincipe zal hierbij telkens gehanteerd worden en wordt ingevuld via een proactief aanbod. Aan de (inter)sectorale overlegtafels en tijdens de trajecten met de cliëntsystemen zal altijd oog zijn voor de minst ingrijpende vorm die ingezet kan worden om veiligheid te installeren, systemisch en afgestemd te werken en het welzijn van het cliëntstelsel te vergroten. Er zal eveneens geprobeerd worden om via een laagdrempelig lokaal aanbod in te spelen op lokale mogelijkheden, noden en hiaten om zo de voor ogen gehouden doelgroep

beter en vlotter te bereiken, te ondersteunen en toe te leiden naar de hulp- en dienstverlening waar zij nood aan hebben.

Maar ook zullen de centra een ontmoetingsplaats zijn voor professionals en organisaties. Zowel op operationeel niveau, als op strategisch en beleidsmatig niveau. De Veilige Huizen zorgen ervoor dat professionals en organisaties elkaar en elkaars (on)mogelijkheden beter leren kennen, alsook dat ze een gemeenschappelijke visie en taal ontwikkelen. Er zal gezocht worden naar mogelijkheden binnen en tussen organisaties om de verbinding te maken en de samenwerking te optimaliseren. Daarnaast vervullen de Veilige Huizen eveneens een belangrijke rol op het gebied van deskundigheidsbevordering, van zowel individuele professionals als organisaties, en fungeren ze als experts rond het thema van intrafamiliaal geweld.

Artikel 4

De Veilige Huizen zullen hun doelstellingen behalen door in te zetten op een intersectorale samenwerking tussen hulp- en dienstverlening, politie en justitie, waarbij er via een gecoördineerde en aanklappende aanpak op maat van het cliëntsysteem én met het cliëntsysteem gezocht wordt naar oplossingen. De focus zal hierbij liggen op cliëntsysteem die instromen vanwege risiconiveau, complexiteit, benodigde expertise en de nood aan intersectorale samenwerking. Daarnaast zullen de centra ook inzetten op consult om de expertise rond intrafamiliaal geweld bij professionals te vergroten. Voor de consultfunctie van de Veilige Huizen wordt afgestemd met de bestaande consultfuncties. De consultfunctie van de Veilige Huizen zal onder meer gefocust zijn op consult omtrent de samenwerking tussen politie, justitie en hulpverlening. Samen met de betrokken diensten wordt voorts bekeken hoe de toeleiding van deze gezinnen tot de nodige (vervolg)hulpverlening makkelijker gemaakt kan worden. Ook wordt er de ruimte gegeven om in samenspraak met lokale kernpartners op maat van de regio en diens noden een aanvullend aanbod te voorzien, dat een antwoord biedt op bestaande hiaten. Hierbij zal rekening worden gehouden met de taken en de werking van de bestaande hulpverleningsorganisaties. Dit aanvullend aanbod zal door het Veilig Huis onder meer kunnen worden gerealiseerd met werkings-, beleids- en personeelsmiddelen die het Agentschap Justitie en Handhaving ter beschikking stelt. Ook de andere netwerkpartners kunnen daarin een rol spelen en zullen sowieso inhoudelijk betrokken worden via de lokale en/of intersectorale stuurgroep, vermeld in artikel 8.

Naast deze operationele werking, vervullen de Veilige Huizen ook een belangrijke rol op beleidsmatig en strategisch vlak. Ze brengen de relevante actoren bij elkaar en zoeken samen hoe ze hun werkingen m.b.t. intrafamiliaal geweld zo kwaliteitsvol en efficiënt mogelijk op elkaar kunnen afstemmen. Ze delen dezelfde visie en zoeken naar de synergie in de samenwerking.

Het ontwerp van decreet bepaalt op algemene wijze de opdrachten van de Veilige Huizen. Daarom wordt een delegatie gegeven aan de Vlaamse Regering om deze opdrachten nader te bepalen en bijkomende opdrachten te bepalen. Dit laat toe dat de opdrachten meer in detail kunnen worden geregeld bij besluit van de Vlaamse Regering en dat eventueel bijkomende opdrachten kunnen worden opgenomen in een besluit. Deze bijkomende opdrachten zullen uiteraard steeds moeten aansluiten bij de decretaal bepaalde opdrachten en kaderen binnen de algemene doelstelling van de Veilige Huizen.

Daarnaast kan de Vlaamse Regering ook de werking van de centra nader bepalen. Indien er nood is om deze elementen regelgevend vast te leggen, kan dit bij besluit van de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering, en meer concreet het Agentschap Justitie en Handhaving, zal steeds de actoren die in de praktijk mede-inrichter zijn van een Veilig Huis, betrekken bij de uitwerking de interne werking. Een Veilig Huis staat of valt immers met een constructieve samenwerking. Overleg met de lokale besturen die optreden als mede-inrichter zal dan ook noodzakelijk zijn om tot een gedragen voorstel te komen. Op basis van deze delegatie zal het bijvoorbeeld mogelijk zijn voor de Vlaamse Regering om lokale stuurgroepen voor ieder Veilig Huis afzonderlijk te installeren.

Artikel 5

De primaire doelgroep van de Vlaamse Veilige Huizen zijn cliëntsystemen met een problematiek van intrafamiliaal geweld waarbij voldaan is aan volgende criteria:

- er is sprake van een verhoogd risico op herhaald intrafamiliaal geweld waarbij de fysieke en/of psychische integriteit van één of meerdere leden van het cliëntstelsel in het gedrang dreigt te komen;
- intersectorale infodeling en casusoverleg tussen kernpartners is noodzakelijk om de cyclus van intrafamiliaal geweld te doorbreken;
- er is nood aan een afgestemd traject tussen de kernpartners om de cyclus van intrafamiliaal geweld te doorbreken.

Deze criteria vormen de drempel om een cliëntstelsel toe te laten tot een Veilig Huis om een traject met hen te starten. Indien er bijvoorbeeld geen nood is aan een afgestemd traject tussen de kernpartners en een cliëntstelsel even goed geholpen kan worden binnen de werking van één kernpartner, bv. het CAW, en er dus ook geen nood is aan intersectorale infodeling, zal een cliëntstelsel geen aanbod ontvangen vanuit het Veilig Huis, tenzij er regionaal vanuit de lokale besturen in samenspraak met de hulpverleningspartners en andere kernpartners wordt gekozen om een regulier aanbod toegankelijk te maken vanuit het Veilig Huis. De capaciteit binnen het centrum kan dan beter aangewend worden voor een ander cliëntstelsel. Er dient dus een bepaalde zwaarte te zijn op vlak van de IFG-problematiek. Om dit te beoordelen zal de coördinator steeds een risico-inschatting van de situatie maken.

Op basis van die beoordeling kan dan worden bekeken of het meest aangewezen is om de casus rechtstreeks bij de hulpverlening aan te melden, dan wel aan te haken aan reeds lopende hulpverlening of begeleiding, dan wel de casus op te nemen binnen het Veilig Huis en een traject te starten.

Naast deze trajecten, zal er ook ruimte worden gemaakt voor een laagdrempelig lokaal aanbod, dat varieert van regio tot regio, waarbij de centra via lokale initiatieven bijvoorbeeld een hand willen reiken naar moeilijk(er) te bereiken doelgroepen. Ze zullen vraaggericht te werk gaan, om zo naadloos te kunnen schakelen naar het regulier aanbod van kernpartners. Hierbij zal steeds rekening worden gehouden met de taken en de werking van de bestaande hulpverleningsorganisaties.

De vorm van intrafamiliaal geweld is geen criterium om een cliëntsysteem toe te laten tot een Veilig Huis. De centra zullen zich in de trajecten richten op alle vormen van intrafamiliaal geweld ((ex-)partnergeweld, ongeacht burgerlijke staat, kindermishandeling, kinderen die getuige zijn van geweld, verontrustende opvoedingssituaties, eengerelateerd geweld, oudermishandeling, ouderenmis(be)handeling, siblinggeweld, vechtscheiding), én tot de verschillende typen van geweld (fysiek, psychisch, economisch, seksueel). Ze willen voor het hele cliëntsysteem van betekenis zijn en zetten de belangen van kinderen daarbij centraal.

Verder bepaalt dit artikel dat indien minderjarigen betrokken zijn, de gemandateerde voorzieningen steeds geraadpleegd en betrokken zullen worden bij de risico-inschatting omtrent de noodzakelijkheid van een casusoverleg en de beslissing of er een traject zal worden gestart met het betreffende cliëntsysteem. Hiermee wordt een extra opdracht geformuleerd voor de gemandateerde voorzieningen, met name om mee na te gaan of in die situaties van intrafamiliaal geweld waarbij minderjarigen betrokken zijn, een casusoverleg noodzakelijk is en om mee te beslissen over de noodzakelijkheid van een intersectoraal traject door een Veilig Huis. Indien uit deze risico-inschatting blijkt dat jeugdhulpverlening (mogelijks) maatschappelijk noodzakelijk is, handelen de gemandateerde voorzieningen overeenkomstig de opdrachten opgenomen in het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp.

Tot slot voorziet het ontwerp van decreet in een delegatie aan de Vlaamse Regering om deze criteria, indien nodig, verder te verfijnen in een besluit van de Vlaamse Regering.

Artikel 6

De personeelsleden van de kernpartners kunnen als casusregisseur instaan voor het doorlopen van trajecten met cliëntsysteem. Ter verduidelijking en ter bescherming van de vertrouwelijkheidsrelatie met het cliëntsysteem bepaalt dit

artikel dat de personen betrokken bij de operationele werking van een Veilig Huis gehouden zijn tot het beroepsgeheim. De mogelijkheid om informatie te delen op het casusoverleg blijft uiteraard wel behouden.

Artikel 7

Artikel 7 bevat een decretale rechtsgrond voor de Vlaamse Regering om subsidies te kunnen toekennen in het kader van de doelstelling van de Veilige Huizen. In dat geval zal de Vlaamse Regering de subsidievoorwaarden bepalen. Hierbij wordt in eerste instantie organisaties beoogd die bepaalde projecten of werkingen aanbieden die een meerwaarde bieden aan de ondersteuning van gezinnen die geconfronteerd worden met intrafamiliaal geweld. Concrete criteria zullen in een besluit van de Vlaamse Regering verder worden uitgewerkt.

Daarnaast bevat artikel 7 een grond voor de Vlaamse Regering om een lokaal bestuur, een CAW of een VK aan te duiden om bepaalde taken uit te voeren binnen een Veilig Huis en daarvoor personeelsmiddelen te voorzien. De Vlaamse Regering zou bijvoorbeeld een vertrouwenscentrum kindermishandeling kunnen aanduiden om een kinderpsycholoog ter beschikking te stellen binnen een Veilig Huis.

Artikel 8

Dit artikel bevat de mogelijkheid voor de Veilige Huizen om aan beleidsondersteuning t.a.v. de Vlaamse Regering te doen. Om een beleid inzake intrafamiliaal geweld te kunnen voeren, is informatie vanuit de Veilige Huizen onontbeerlijk. Daarom wordt in artikel 8 ook de verplichting ingeschreven voor de Veilige Huizen om een bepaalde rapportering te doen aan het Agentschap Justitie en Handhaving. Het agentschap bezorgt deze gegevens verder aan de Vlaamse Regering, zodat de bevoegde ministers, in het bijzonder de minister, bevoegd voor welzijn, ook over deze gegevens kunnen beschikken. Daarnaast wordt eveneens vanuit de betrokken administraties gegevens omtrent intrafamiliaal geweld, die voortkomen uit de toepassing van hun beleid rond intrafamiliaal geweld, aan het Agentschap Justitie en Handhaving bezorgd. Op die manier kan er binnen de Vlaamse administratie aan kennisdeling en expertiseopbouw worden gedaan. Deze rapportering en beleidsondersteuning kan verder verfijnd worden door de Vlaamse Regering.

De Veilige Huizen zullen beleidsmatig en strategisch worden opgevolgd door een intersectorale stuurgroep, waarin de bevoegde administraties, kabinetten en sectoren zullen vertegenwoordigd zijn. De beleidsondersteuning en rapportering van de Veilige Huizen zal ook bij deze stuurgroep terechtkomen. De Vlaamse Regering kan de samenstelling van de stuurgroep en de werking ervan verder regelen.

Vanuit de administraties en sectoren kan deze informatie ook bezorgd worden aan relevante partners, zoals bijvoorbeeld het Platform Kindermishandeling.

Het gaat telkens over geanonimiseerde gegevens bij deze informatiedeling.

Artikel 9

Dit artikel geeft de mogelijkheid aan om binnen een Veilig Huis een casusoverleg te organiseren conform artikel 458ter Sw. Dit artikel luidt als volgt:

Art. 458ter. § 1. Er is geen misdrijf wanneer iemand die uit hoofde van zijn staat of beroep houder is van geheimen, deze meedeelt in het kader van een overleg dat wordt georganiseerd, hetzij bij of krachtens een wet, decreet of ordonnantie, hetzij bij een met redenen omklede toestemming van de procureur des Konings.

Dit overleg kan uitsluitend worden georganiseerd, hetzij met het oog op de bescherming van de fysieke en psychische integriteit van de persoon of van derden, hetzij ter voorkoming van de misdrijven bedoeld in Titel I ter van Boek II of van de misdrijven gepleegd in het raam van een criminele organisatie, zoals bepaald in artikel 324bis.

De in het eerste lid bedoelde wet, decreet of ordonnantie, of de met redenen omklede toestemming van de procureur des Konings bepalen ten minste wie aan het overleg kan deelnemen, met welke finaliteit en volgens welke modaliteiten het overleg zal plaatsvinden.

§ 2. De deelnemers zijn tot geheimhouding verplicht wat betreft de tijdens het overleg meegedeelde geheimen. Eenieder die dit geheim schendt, wordt gestraft met de straffen bepaald in artikel 458.

De geheimen die tijdens dit overleg worden meegedeeld, kunnen slechts aanleiding geven tot de strafrechtelijke vervolging van de misdrijven waarvoor het overleg werd georganiseerd.

Artikel 458ter, §1 Sw. geeft een mogelijkheid waarbinnen het beroepsgeheim kan worden doorbroken, zonder dat er sprake is van een schending van het beroepsgeheim. Artikel 458ter, §2, stelt een bijzondere geheimhoudingsplicht in voor de tijdens het overleg vernomen geheimen. Dit biedt aan houders van het beroepsgeheim de garantie dat de geheimen die ze delen in het kader van een casusoverleg niet door niet-geheimplichtigen bekend gemaakt worden aan derden.

Artikel 10

Dit artikel regelt de mogelijke samenstelling van het casusoverleg. Het artikel geeft aan welke mogelijke organisaties kunnen deelnemen aan het casusoverleg. Er

worden een aantal specifieke organisaties bij naam genoemd, maar daarnaast worden ook een aantal algemene omschrijvingen van organisaties vermeld, met name de diensten en voorzieningen uit de geestelijke gezondheidszorg en de medische sector. Onder diensten uit de geestelijke gezondheidszorg vallen bijvoorbeeld de centra voor geestelijke gezondheidszorg, psychiatrische ziekenhuizen en verzorgingstehuizen, netwerken geestelijke gezondheidszorg,... Met diensten uit de medische sectoren worden onder meer huisartsen en ziekenhuizen beoogd. Deze organisaties kunnen niet concreet worden aangeduid, omwille van het feit dat deze kunnen verschillen per regio. Daarnaast kunnen andere organisaties deelnemen die omwille van een bepaalde expertise of omwille van hun kennis van het cliëntsysteem, geacht worden een noodzakelijke bijdrage te kunnen leveren in het kader van het casusoverleg. Het kan hierbij dus gaan om 'objectieve' expertise, bv. een expert in eengerelateerd geweld, een organisatie met expertise in stalking of hoogconflictueus ouderschap,... Het kan ook om 'persoonlijke' expertise gaan, op basis van de betrokkenheid bij het cliëntsysteem dat besproken wordt op het casusoverleg. Dergelijke open bepaling is noodzakelijk omdat niet alle mogelijk relevante diensten op exhaustieve wijze kunnen worden opgesomd. Het is mogelijk dat bepaalde diensten op het eerste gezicht niet voor de hand liggend zijn, maar dat hen betrekken toch noodzakelijk kan zijn bij concrete casussen.

Het Agentschap Justitie en Handhaving wordt aangeduid vanuit haar opdracht, vermeld in artikel 4, 5°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 september 2021 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap "Agentschap Justitie en Handhaving". Deze opdracht betreft de coördinatie van de ketenaanpak intrafamiliaal geweld en de Family Justice Centers. Het agentschap wordt op die manier aangeduid, omdat in punt 7° en 8° de justitiehuisen en het Vlaams Centrum Elektronisch Toezicht (VCET) worden aangeduid als mogelijke deelnemers. Deze maken op organisatorisch vlak ook deel uit van het Agentschap Justitie en Handhaving, maar worden voor de duidelijkheid vanuit hun eigen regelgevend kader aangeduid als mogelijke deelnemers. Het voordeel hiervan is dat de aanduiding correct blijft, ook indien de Vlaamse administratie een reorganisatie zou ondergaan.

Artikel 11

De organisaties die als mogelijke deelnemer worden aangeduid, kunnen cliëntsysteem aanmelden bij de coördinator of een vertegenwoordiger van de coördinator. Deze aanmelding veronderstelt reeds een eerste risico-inschatting door de aanmelder. Dit kan gebeuren door gebruik te maken van een vast sjabloon van aanmeldingsformulier, waaruit kan blijken of het cliëntsysteem in aanmerking komt voor een traject binnen een Veilig Huis. Vervolgens gaat de coördinator of zijn vertegenwoordiger op basis van de aanmelding na of effectief voldaan is aan de criteria, vermeld in artikel 5.

Vervolgens volgt de voorbereiding van het casusoverleg. De kernpartners kunnen schriftelijk aangeven of het cliëntsysteem gekend is binnen hun eigen organisatie, of er een traject lopende is en hoe dat verloopt. Op basis daarvan kunnen de kernpartners ook een eigen inschatting geven omtrent de haalbaarheid en de meerwaarde van een traject binnen een Veilig Huis. Het is van belang om te benadrukken dat hier enkel informatie wordt opgenomen die noodzakelijk is om te kunnen inschatten of een traject binnen een Veilig Huis de aangewezen piste is.

Deze informatie-uitwisseling zal plaatsvinden via de gezamenlijke dossieromgeving, vermeld in artikel 15. Deze zal dus moeten voldoen aan de nodige beveiligingsmaatregelen om deze voorbereidende handelingen te kunnen laten plaatsvinden.

Informatie die in het kader van de aanmelding en de voorbereiding wordt uitgewisseld, valt onder de geheimhoudingsplicht, vermeld in artikel 458ter, §2, van het Strafwetboek. Op deze wijze wordt de geheimhoudingsplicht, vermeld in artikel 458ter, §2 van het Strafwetboek uitgebreid, aangezien er op het ogenblik van een aanmelding en de voorbereiding nog geen effectief casusoverleg heeft plaatsgevonden. Hiervoor wordt een beroep gedaan op de impliciete bevoegdheden (artikel 10 BWHI), wat enkel mogelijk is indien voldaan is aan de voorwaarden daartoe:

- Noodzakelijkheid: De invoering van deze geheimhoudingsplicht in het kader van de aanmelding is noodzakelijk om het casusoverleg praktisch mogelijk te maken. Deze geheimhoudingsplicht wordt in die zin als een accessorium van de geheimhoudingsplicht uit artikel 458ter, §2 Sw. beschouwd. Zonder deze geheimhoudingsplicht kunnen aanmeldingen en de voorbereiding niet op een vertrouwelijke wijze gebeuren, waardoor organisaties niet tot aanmelding zouden kunnen of willen overgaan.
- Zich lenen tot een gedifferentieerde regeling: Deze regeling geldt enkel voor het casusoverleg binnen een Veilig Huis. Voor andere vormen van casusoverleg kan in een andere regeling voorzien worden.
- Marginale weerslag: Aangezien de geheimhoudingsplicht als een accessorium kan worden beschouwd van de geheimhoudingsplicht uit artikel 458ter, §2 Sw., als een noodzaak om het eigenlijke casusoverleg praktisch mogelijk te maken, kan de weerslag als marginaal worden beschouwd. De bepaling heeft geen gevolgen voor andere vormen van casusoverleg.

Na deze voorbereiding van het casusoverleg zal het eerste effectieve casusoverleg plaatsvinden. In de praktijk wordt het eerste casusoverleg aangewend om op intersectoraal niveau te bekijken of en welk traject gestart kan worden met het cliëntsysteem. Het is dus mogelijk dat dit eerste casusoverleg een meer beperkte samenstelling kent, aangezien enkel de noodzakelijke partners worden uitgenodigd voor een casusoverleg. Dit eerste casusoverleg valt volledig onder het concept van

casusoverleg o.b.v. artikel 458ter Sw. De volgende artikelen zijn daarop dus integraal van toepassing.

Artikel 12

In artikel 12 wordt vooreerst bepaald welke organisaties worden uitgenodigd voor een specifiek casusoverleg. Het is evident dat hun deelname een meerwaarde moet hebben, m.a.w. dat ze een noodzakelijke bijdrage kunnen leveren. Dat gaat in eerste instantie over de organisaties die betrokken zijn bij het cliëntsysteem. Daarnaast kunnen ook organisaties omwille van een specifieke inhoudelijke expertise worden uitgenodigd – bv. expert rond eerdergerelateerd geweld indien dat aan de orde is en er geen expertise reeds aanwezig is in het Veilig Huis. Hierbij moet wel de bedenking worden gemaakt dat overleg met deze inhoudelijke experts eerder een anonieme bespreking zal zijn, voor zover de situatie dat toelaat.

Een organisatie kan zich op een casusoverleg binnen een Veilig Huis laten vertegenwoordigen door een vaste afgevaardigde. Deze vaste afgevaardigde kan bijvoorbeeld de leidinggevende van het betrokken lid van de organisatie, een directielid, een collega van het betrokken lid, ... zijn.

Dit artikel wil enerzijds een rechtsgrond bieden voor de gegevensoverdracht tussen de persoon die betrokken is op het cliëntsysteem, m.a.w. de daadwerkelijke geheimplichtige, en de vaste vertegenwoordiger die deelneemt aan het casusoverleg. Iedereen die buiten de relatie geheimplichtige en de cliënt staat (zoals dus bv. een leidinggevende, directielid, collega), is te beschouwen als een 'derde' aan wie – behoudens een aantal uitzonderingen – geen geheimen mogen worden bekendgemaakt. Door de invoeging van dit artikel, wordt toegelaten dat de geheimplichtige gegevens die gedekt zijn door het beroepsgeheim kan delen met de vaste vertegenwoordiger van zijn organisatie die deelneemt aan het casusoverleg.

Op die wijze kan bijvoorbeeld een hulpverlener binnen een CAW geheimen delen met zijn teamverantwoordelijke, die aan het casusoverleg zou deelnemen.

Verder wordt bepaald dat deze vaste afgevaardigde onderworpen zal zijn aan dezelfde reglementering en contractuele voorwaarden als de verstrekker van de informatie, zijnde de toepasselijke bepalingen inzake gegevensbescherming, het ambtsgeheim, de discretieplicht en het beroepsgeheim. Hiermee wordt vooreerst aangegeven dat de in dit decreet vermelde regeling omtrent verwerking van persoonsgegevens ook van toepassing is op de vaste vertegenwoordiger die deelneemt aan een casusoverleg. Daarnaast geldt dat indien de medewerker die rechtstreeks betrokken is bij het cliëntsysteem bijvoorbeeld onderworpen is aan een discretieplicht, deze ook van toepassing zal zijn op de vaste afgevaardigde. Dit heeft tot gevolg dat indien een discretieplichtige bijvoorbeeld informatie deelt met

zijn leidinggevende, deze leidinggevende ook gehouden zal zijn tot dezelfde discretieplicht en dus niet 'vrijer' informatie zal kunnen delen dan de medewerker die rechtstreeks betrokken is bij de besproken persoon.

Anderzijds biedt dit artikel een rechtsgrond voor de terugkoppeling van de vaste afgevaardigde naar de geheimplichtige die betrokken is op het besproken cliëntsysteem. Zo zal bijvoorbeeld de teamverantwoordelijke, die onderworpen is aan een geheimhoudingsplicht wat betreft de gedeelde geheimen op het casusoverleg, toch kunnen terugkoppelen naar de betrokken hulpverlener binnen bijvoorbeeld het CAW.

De rechtsgrond om terugkoppeling mogelijk te maken, is ook noodzakelijk indien de medewerker, die rechtstreeks bij het besproken cliëntsysteem betrokken is, niet onderworpen is aan beroepsgeheim. De deelnemers aan het casusoverleg zijn immers tot geheimhouding verplicht wat betreft de tijdens het overleg meegedeelde geheimen. Door deze rechtsgrond heeft de vaste vertegenwoordiger toch de mogelijkheid om terug te koppelen naar de betreffende medewerker.

Zo zal bijvoorbeeld een leerkracht binnen een school doorgaans geen beroepsgeheim hebben, en kan die dus informatie doorgeven aan zijn leidinggevende, die deelneemt aan het casusoverleg. De leidinggevende is echter wel onderworpen aan een geheimhoudingsplicht wat betreft de gedeelde geheimen op het casusoverleg. Op basis van dit artikel, heeft de leidinggevende toch de mogelijkheid om terug te koppelen naar de leerkracht.

De mogelijkheid tot terugkoppeling betreft een uitzondering op de geheimhoudingsplicht, vermeld in artikel 458ter, §2 van het Strafwetboek. Hiervoor wordt een beroep gedaan op de impliciete bevoegdheden (artikel 10 BWHI), wat enkel mogelijk is indien voldaan is aan de voorwaarden daartoe:

- Noodzakelijkheid: De mogelijkheid tot terugkoppeling is noodzakelijk opdat de betrokken persoon de informatie uit het casusoverleg – op een onrechtstreekse wijze – kan aanwenden in de reguliere dienstverlening ten aanzien van het cliëntsysteem. Zonder de terugkoppeling is de betrokken persoon niet op de hoogte van wat besproken werd, en mist het casusoverleg totaal zijn finaliteit.
- Zich lenen tot een gedifferentieerde regeling: een gedifferentieerde regeling is zeker mogelijk. Deze regeling geldt voor dit type van casusoverleg, maar heeft geen impact voor andere types van casusoverleg.
- Marginale weerslag: dat de vertegenwoordiger kan terugkoppelen naar de betrokken persoon, heeft een marginale weerslag op de bevoegdheid van de federale overheid. Deze bepaling heeft immers geen weerslag op andere vormen van casusoverleg.

Als gevolg van deze mogelijkheid tot terugkoppeling naar een persoon die mogelijks niet onderworpen is aan een beroepsgeheim, is het noodzakelijk om de

geheimhoudingsplicht, vermeld in artikel 458ter, §2, van het Strafwetboek, uit te breiden naar deze persoon waarmee de geheimen van het casusoverleg gedeeld worden. Dit leidt ertoe dat bijvoorbeeld de leerkracht in kwestie toch gehouden is tot een geheimhoudingsplicht met betrekking tot de geheimen die zijn leidinggevende hem meedeelt na het casusoverleg.

Op deze wijze wordt de geheimhoudingsplicht, vermeld in artikel 458ter, §2 van het Strafwetboek uitgebreid tot andere personen dan de effectieve deelnemers aan het casusoverleg. Hiervoor wordt een beroep gedaan op de impliciete bevoegdheden (artikel 10 BWHI), wat enkel mogelijk is indien voldaan is aan de voorwaarden daartoe:

- Noodzakelijkheid: Het opleggen van deze geheimhoudingsplicht is noodzakelijk om het geheim van het casusoverleg te waarborgen. Indien deze geheimhoudingsplicht niet wordt opgelegd, zou het betreffende lid de geheimen van het casusoverleg verder kunnen verspreiden.
- Zich lenen tot een gedifferentieerde regeling: een gedifferentieerde regeling is zeker mogelijk. Deze regeling geldt voor dit type van casusoverleg, maar heeft geen impact voor andere types van casusoverleg.
- Marginale weerslag: dat het betreffende lid ook gehouden is tot de geheimhouding, heeft een marginale weerslag op de bevoegdheid van de federale overheid. Deze bepaling heeft immers geen weerslag op andere vormen van casusoverleg.

Artikel 13

Dit artikel bakent de rol en het spreekrecht van de deelnemers af. Het is immers niet de bedoeling dat zomaar om het even welke informatie gedeeld wordt. Het beroepsgeheim kan maar doorbroken worden in functie van de finaliteit van het casusoverleg, met name de bescherming van de fysieke en psychische integriteit van de betrokken personen. Er kunnen bijgevolg geen geheimen worden gedeeld voor andere doeleinden. Bovendien moet de gedeelde informatie relevant en proportioneel zijn in functie van deze finaliteit.

Deelnemers aan het overleg bepalen zelf of en welke informatie ze, binnen de grenzen van het ontwerp van het decreet, delen. Er bestaat dus geen spreekplicht. De deelnemer maakt zelf de afweging of en welke informatie hij inbrengt. Om een casusoverleg zo efficiënt mogelijk te laten werken en het cliëntsysteem zo goed mogelijk te kunnen begeleiden, is het wel aangewezen dat zoveel mogelijk informatie – voor zover toegelaten in het kader van dit ontwerp van decreet – gedeeld wordt zodat alle facetten volledig en genuanceerd in kaart kunnen worden gebracht en besproken.

Het ontwerp van decreet voorziet in de mogelijkheid om een verslag op te maken. Indien nodig kan de Vlaamse Regering nadere regels bepalen omtrent dat verslag.

Artikel 14

Dit artikel bevestigt de toepasselijkheid van de geheimhoudingsplicht, vermeld in artikel 458ter, §2 Sw. De tweede paragraaf bevat een uitzondering op de geheimhoudingsplicht en de voorwaarden daartoe. Uit het eerste lid blijkt dat het duidelijk moet zijn wie welke informatie met welke leden van het cliëntsysteem kan delen. Hierover moet consensus zijn rond de tafel. Zonder consensus kan er geen externe infodeling zijn. Het feit dat er informatie gedeeld kan worden met het cliëntsysteem zorgt ervoor dat een constructief traject kan worden gelopen met het cliëntsysteem en dat een terugkoppeling van bepaalde besproken elementen mogelijk is. Zo wordt het bevattelijker voor cliëntsysteem wie er effectief allemaal betrokken is bij hun gezin en kunnen ze een overzicht krijgen op welke acties er lopende zijn. Dit overzicht ontbreekt nu soms. Daarnaast kunnen zij hierdoor ook op de hoogte zijn dat kernpartners in nauwe communicatie met elkaar staan, wat het vertrouwen in de werking van het Veilig Huis doet toenemen. Rekening houdend met een veiligheidsafweging, worden daarom zoveel als mogelijk cliënten geïnformeerd over een aanmelding bij een Veilig Huis en actief betrokken bij de trajecten die gelopen worden. De infodeling zal echter, gelet op de toepassing van het legaliteitsbeginsel en het belang van het beroepsgeheim en de geheimhoudingsplicht uit artikel 458ter Sw., enkel onder bepaalde voorwaarden mogelijk zijn. Deze voorwaarden worden, op advies van de Raad van State, uitdrukkelijk bepaald in het ontwerpdecreet.

De mogelijkheid tot informatiedeling met het cliëntsysteem betreft een uitzondering op de geheimhoudingsplicht, vermeld in artikel 458ter, §2 van het Strafwetboek. Hiervoor wordt een beroep gedaan op de impliciete bevoegdheden (artikel 10 BWHI), wat enkel mogelijk is indien voldaan is aan de voorwaarden daartoe:

- Noodzakelijkheid: Informatiedeling is sowieso enkel mogelijk indien het noodzakelijk is in het kader van de veiligheid van het cliëntsysteem of om een doelstelling binnen een bepaald dossier – steeds gelinkt met het doorbreken van het intrafamiliaal geweld en het installeren van veiligheid binnen een gezin – te realiseren. In die zin is automatisch voldaan aan de voorwaarde van noodzakelijkheid. Zonder deze informatiedeling kan het traject vastlopen of zou het cliëntsysteem in gevaar kunnen worden gebracht.
- Zich lenen tot een gedifferentieerde regeling: een gedifferentieerde regeling is zeker mogelijk. Deze regeling geldt voor dit type van casusoverleg, maar heeft geen impact voor andere types van casusoverleg.
- Marginale weerslag: dat er onder strikte voorwaarden informatie kan worden gedeeld met bepaalde leden van het cliëntsysteem, heeft een marginale weerslag op de bevoegdheid van de federale overheid. Deze bepaling heeft immers geen weerslag op andere vormen van casusoverleg.

Het tweede lid bepaalt eenduidig dat een rapportageplicht van een deelnemer geen reden is om de geheimhoudingsplicht te doorbreken, tenzij hierover consensus bestaat van alle deelnemers en indien voldaan is aan de voorwaarden vermeld in het ontwerpdecreet. Een justitieassistent kan dus informatie, ontvangen op het casusoverleg, niet opnemen in zijn/haar verslaggeving naar een opdrachtgever, indien hier geen consensus over bestaat of er niet aan de voorwaarden voldaan is. Dit biedt deelnemers de garantie dat zij vrijuit kunnen spreken, zonder de vrees dat de gedeelde informatie elders terechtkomt. Die garantie zorgt ervoor dat het casusoverleg binnen een Veilig Huis een platform is waar deelnemers zich veilig kunnen voelen om informatie te delen en dit tot een constructieve samenwerking kan leiden, wat dan weer een positieve impact heeft op het cliëntsysteem en het traject dat zij doorlopen.

De mogelijkheid tot informatiedeling in het kader van de rapportageplicht betreft een uitzondering op de geheimhoudingsplicht, vermeld in artikel 458ter, §2 van het Strafwetboek. Hiervoor wordt een beroep gedaan op de impliciete bevoegdheden (artikel 10 BWHI), wat enkel mogelijk is indien voldaan is aan de voorwaarden daartoe:

- Noodzakelijkheid: Informatiedeling is sowieso enkel mogelijk indien het noodzakelijk is in het kader van de veiligheid van het cliëntsysteem of om een doelstelling binnen een bepaald dossier – steeds gelinkt met het doorbreken van het intrafamiliaal geweld en het installeren van veiligheid binnen een gezin – te realiseren. In die zin is automatisch voldaan aan de voorwaarde van noodzakelijkheid. Zonder deze informatiedeling kan het traject vastlopen of zou het cliëntsysteem in gevaar kunnen worden gebracht.
- Zich lenen tot een gedifferentieerde regeling: een gedifferentieerde regeling is zeker mogelijk. Deze regeling geldt voor dit type van casusoverleg, maar heeft geen impact voor andere types van casusoverleg.
- Marginale weerslag: dat er onder strikte voorwaarden informatie kan worden gedeeld in het kader van de rapportageplicht, heeft een marginale weerslag op de bevoegdheid van de federale overheid. Deze bepaling heeft immers geen weerslag op andere vormen van casusoverleg.

Artikel 15

In het kader van de werking van een Veilig Huis zullen er persoonsgegevens worden verwerkt. Dit artikel biedt onder meer een rechtsgrond voor de deelnemers aan casusoverleg en de coördinatoren van de Veilige Huizen om persoonsgegevens te mogen verwerken.

Paragraaf 1 bepaalt vooreerst de finaliteit van de verwerking van de persoonsgegevens, met name de realisatie van de doelstelling van het Veilig Huis. Enkel voor zover het noodzakelijk is om deze te realiseren, kunnen

persoonsgegevens worden verwerkt. De doelstelling van het Veilig Huis wordt toegelicht in artikel 3, tweede lid van het ontwerpdecreet. Daarnaast worden in paragraaf 1 ook de types persoonsgegevens opgelijst, die binnen een Veilig Huis kunnen worden verwerkt, en de personen waarvan deze gegevens kunnen worden verwerkt. Deze kunnen in twee categorieën worden onderverdeeld:

- De cliëntsystemen die aangemeld worden bij een Veilig Huis;
- De relaties en contacten van het cliëntstelsel. De sociale context van een cliëntstelsel kan een belangrijk onderdeel uitmaken van de bespreking en opvolging van het cliëntstelsel. In die zin is het noodzakelijk dat ook de relaties en de contacten kunnen worden besproken. Hierbij moet worden benadrukt dat het niet deze relaties en contacten zijn die het hoofdvoorwerp van bespreking uitmaken. Vanuit die optiek is het van belang om nogmaals te benadrukken dat hun persoonsgegevens enkel kunnen worden verwerkt indien en voor zover dit noodzakelijk is voor de doelstelling van het Veilig Huis.

Vervolgens bepaalt paragraaf 1 ook de wijzen waarop de persoonsgegevens kunnen worden verwerkt. Dit omvat de handelingen met betrekking tot de aanmelding, het voeren van een casusoverleg, de trajectwerking, een ander aanbod van het Veilig Huis dat kadert in de reguliere werking van een kernpartner, de coördinatie van de Veilige Huizen, het werken met een gezamenlijke dossieromgeving en de overdracht van het volledige dossier naar een ander Veilig Huis indien een ander Veilig Huis de verdere opvolging doet, bv. in het kader van een verhuis.

Vervolgens worden nog bijkomende voorwaarden gesteld aan het werken met die gezamenlijke dossieromgeving. Zo zal onder meer rekening moeten worden gehouden met de geheimhoudingsplicht die voortvloeit uit artikel 458ter Sw. Het opzetten van een dossieromgeving zal enkel mogelijk zijn indien die geheimhoudingsplicht kan worden nageleefd. In die dossieromgeving zou ook informatie uit een ander aanbod dan de trajectwerking kunnen worden opgenomen, maar dan moet die informatie duidelijk afgeschermd worden en enkel zichtbaar zijn voor de kernpartner die instaat voor dat aanbod.

Verder kan verwezen worden naar een aantal voorbeeldmaatregelen uit artikel 32 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG):

- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
- het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;
- het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
- een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.

Ook dient het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer en een logging van de toegangen te worden benadrukt, zodat de DPO en de toezichthouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haar acties waren en waarom.

Concreet zal het de bedoeling zijn dat het Agentschap Justitie en Handhaving zal voorzien in een gezamenlijke dossieromgeving. Zij zal hiervoor als verwerkingsverantwoordelijke optreden (zie ook verder).

Als rechtmatigheidsgronden voor de verwerking van persoonsgegevens, kunnen de volgende worden aangehaald:

- Artikel 6, eerste lid, e) van de AVG: de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen;
- Artikel 9, eerste lid, g) van de AVG: de verwerking is noodzakelijk om redenen van zwaarwegend algemeen belang;
- Artikel 10 van de AVG: persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten of daarmee verband houdende veiligheidsmaatregelen mogen op grond van artikel 6, lid 1, alleen worden verwerkt onder toezicht van de overheid of indien de verwerking is toegestaan bij Unierechtelijke of lidstaatrechtelijke bepalingen die passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen bieden.

De doelstellingen van het Veilig Huis, de aanpak van intrafamiliaal geweld en meer algemeen de bescherming van de fysieke en psychische integriteit van personen, geven duidelijk aan dat dit een taak van algemeen belang, en zelfs zwaarwegend algemeen belang, is. Het inschakelen van casusoverleg en het opstarten van een traject binnen een Veilig Huis gebeurt slechts in ernstige en complexe dossiers, steeds op basis van een voorafgaande risico-inschatting en op basis van de in artikel 5 vermelde criteria, waarin de minder ingrijpende opties geen of onvoldoende uitweg bieden, en het daarom noodzakelijk is om met de partners intensiever informatie te delen. Voor een uitvoerige motivering waarom hier sprake is van een (zwaarwegend) algemeen belang, kan worden verwezen naar het jongere- en kindeffectenrapport.

Paragraaf 2 bepaalt dat het Agentschap Justitie en handhaving verwerkingsverantwoordelijke is voor de dossieromgeving waarin zij zal voorzien voor de werking van de Veilige Huizen. Wel is elke deelnemende organisatie en de kernpartners die instaan voor de trajectwerking verantwoordelijk voor de inhoud die ze zelf ter beschikking stellen. Dit is te verantwoorden vanuit het feit dat elke organisatie vanuit haar eigen doelstellingen en werking handelt, die aansluiten bij de doelstellingen en de werking van de Veilige Huizen.

Paragraaf 3 legt de regels omtrent de bewaring van de persoonsgegevens vast. Sowieso geldt het principe van de minimale gegevensverwerking, waardoor persoonsgegevens niet langer dan noodzakelijk mogen worden bewaard. De maximale bewaartermijn wordt vastgelegd op vijftien jaar vanaf het afsluiten van het dossier. Deze lange bewaartermijn is te rechtvaardigen door de typische geweldsdynamieken die vaak jarenlang blijven spelen binnen cliëntsystemen, alsook door de hoge graad van intergenerationele overdracht bij intrafamiliaal geweld. In de praktijk gebeurt de afsluiting van een dossier op een afrondingstafel binnen het Veilig Huis. Het ontwerpdecreet voorziet in de mogelijkheid voor de Vlaamse Regering om nadere regels te bepalen rond deze afsluiting. Dit sluit aan bij de delegatie aan de Vlaamse Regering om de werking van een Veilig Huis te regelen. Verder wordt, op advies van de VTC, ook de mogelijkheid voorzien om in individuele dossiers toch te beslissen om de bewaartermijn te verlengen, omwille van de aanwezigheid van bepaalde vormen van intrafamiliaal geweld, zoals bijvoorbeeld eerdergerelateerd geweld om omwille van het feit dat de gepleegde feiten erg zwaarwichtig zijn. Sowieso geldt een maximale bewaartermijn van dertig jaar.

Paragraaf 4 voorziet in de mogelijkheid om de dossiers te anonimiseren. Het is immers interessant om in het kader van beleidsondersteuning te beschikken over bijvoorbeeld geaggregeerde en anonieme gegevens. Op die manier kunnen er bepaalde trends worden vastgesteld en opgevolgd, zonder dat hierbij kan worden achterhaald om welke individuele personen het gaat. Aangezien de identiteit van de betrokkenen niet kan worden afgeleid, gaat het niet langer om persoonsgegevens, en zijn de bepalingen daaromtrent, zoals bv. de bewaartermijn, niet van toepassing.

Artikel 16

Artikel 16 verplicht de betrokken organisaties om passende maatregelen met het oog op transparantie ten aanzien van de cliëntsystemen en hun contacten en relaties te nemen, zoals ook artikel 12 AVG vermeldt. Concreet zou dit er kunnen in bestaan dat de organisaties in hun privacyverklaring opnemen dat zij kunnen deelnemen aan de werking van een Veilig Huis en dat zij bijgevolg gehouden zijn tot een geheimhoudingsplicht met betrekking tot de informatie die uitgewisseld wordt op een casusoverleg binnen dat Veilig Huis. Verder zullen zij in hun privacyverklaring ook moeten aangeven op welke wijze de AVG-rechten zullen worden nageleefd.

Artikel 17

Dit artikel voorziet enerzijds in een periodieke monitoring van de impact van het decreet op de partners en anderzijds in een evaluatie van het decreet door de Vlaamse Regering uiterlijk binnen 3 jaar na de datum van de inwerkingtreding. Op basis daarvan kunnen de nodige bijstellingen gebeuren. De werking van het Veilig Huis kan namelijk een aanzienlijke impact hebben op de partners. Op basis van de

monitoring kan worden bekeken hoe de samenwerking loopt en of er bijvoorbeeld zaken moeten worden gewijzigd of opgeschaald. De monitoring zal gebeuren in de lokale stuurgroepen en de intersectorale stuurgroep, voornamelijk op basis van data uit het dossierbeheerssysteem, regelmatige kwalitatieve evaluaties, cliëntbevragingen, enzovoort.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

VOORONTWERP VAN DECREET
van 16 juni 2023

Ontwerp van decreet tot oprichting en regeling van de centra intrafamiliaal geweld

Op voorstel van de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. In dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° Agentschap Justitie en Handhaving: het Agentschap Justitie en Handhaving, vermeld in artikel 2, eerste lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 september 2021 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap "Agentschap Justitie en Handhaving";
- 2° Agentschap Opgroeien: het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid, opgericht bij artikel 3 van het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Opgroeien regie en het intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid, opgericht bij artikel 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 oktober 2008 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid Opgroeien;
- 3° algemene verordening gegevensbescherming: verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming);
- 4° casusoverleg: een overleg als vermeld in artikel 458ter van het Strafwetboek, waarop casus per casus multilateraal informatie wordt uitgewisseld;

- 5° cliëntsysteem: een groep personen die samenleeft of samengeleefd heeft en tussen wie een duurzame en affectieve band bestaat of bestaan heeft;
- 6° coördinator: de coördinator van een IFG-centrum;
- 7° IFG-centrum: een centrum intrafamiliaal geweld, als vermeld in artikel 3;
- 8° intrafamiliaal geweld: iedere vorm van fysiek, seksueel, psychisch of economisch geweld tussen leden van eenzelfde familie, ongeacht hun leeftijd;
- 9° kernpartner: een organisatie als vermeld in artikel 9, die zich er minstens toe engageert om op structurele basis deel te nemen aan casusoverleg binnen een IFG-centrum.

Hoofdstuk 2. Oprichting van IFG-centra

Art. 3. Een IFG-centrum is een regionale netwerkorganisatie die bestaat uit een multidisciplinair team van professionals, inhoudelijk aangestuurd door een coördinator, waarbij minstens het Agentschap Justitie en Handhaving, het Agentschap Opgroeien, een lokaal bestuur, een centrum algemeen welzijnswerk als vermeld in artikel 6 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende het algemeen welzijnswerk, en een vertrouwenscentrum kindermishandeling als vermeld in artikel 1, 8°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 2017 betreffende de erkenning en subsidiëring van de vertrouwenscentra kindermishandeling en de partnerorganisatie, betrokken zijn. De partners binnen de netwerkorganisatie zijn niet hiërarchisch ten opzichte van elkaar gepositioneerd.

Het IFG-centrum engageert zich bovendien om een nauwe samenwerking met het openbaar ministerie en de politiediensten, vermeld in artikel 1 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt, na te streven.

De doelstelling van een IFG-centrum bestaat erin intrafamiliaal geweld op een duurzame, gecoördineerde en doeltreffende wijze aan te pakken door een optimale intersectorale samenwerking vanuit de betrokken diensten.

Per gerechtelijk arrondissement wordt er minstens één IFG-centrum opgericht.

Art. 4. Een IFG-centrum vervult in het kader van de doelstelling, vermeld in artikel 3, minimaal volgende opdrachten:

- 1° het stimuleren, coördineren en ondersteunen van intersectorale samenwerking en van een integrale en geïntegreerde aanpak van complexe en ernstige situaties van intrafamiliaal geweld die een multidisciplinaire samenwerking tussen politie, justitie en hulpverlening vereisen;
- 2° het voorzien in een cliëntgericht aanbod, dat minstens bestaat uit:
 - a) risico-inschatting, dossiervorming en afstemming rond cliëntsysteem die met intrafamiliaal geweld te maken hebben;
 - b) trajecten als vermeld in artikel 5 faciliteren, ondersteunen, actief aanbieden en opvolgen op een aanklappende en outreachende manier, met oog voor alle betrokkenen en een verhoogde aandacht voor de minderjarigen, waarbij eventueel een beroep kan worden gedaan op de werking en de expertise van de gemandateerde voorzieningen, vermeld in artikel 2, §1, 17°, van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp;

- 3° deskundigheidsbevordering van professionals, die minstens bestaat uit:
 - a) het voorzien in advies en consult voor professionals die beroepsmatig geconfronteerd worden met intrafamiliaal geweld, onder meer voor wat betreft een aanmelding bij een IFG-centrum en omtrent de samenwerking tussen politie, justitie en hulpverlening;
 - b) het vergroten van de kennis en expertise van professionals over intrafamiliaal geweld, onder meer over de aanpak van intrafamiliaal geweld, de bestaande procedures en het beschikbare aanbod.
- 4° het voorzien in en faciliteren van een aanvullend aanbod inzake intrafamiliaal geweld, rekening houdend met de taken en de werking van de bestaande hulpverleningsorganisaties en gebaseerd op lokale noden, lacunes en mogelijkheden;

Bij het uitvoeren van de opdrachten, vermeld in het eerste lid, vertrekt het IFG-centrum van de noden van het cliëntsysteem, streeft het naar een maximale betrokkenheid van het cliëntsysteem en wordt de veiligheid van alle betrokkenen centraal geplaatst.

De Vlaamse Regering kan de opdrachten van de IFG-centra, vermeld in het eerste lid, nader bepalen en bijkomende opdrachten bepalen.

De Vlaamse Regering kan de werking van de IFG-centra nader bepalen.

Art. 5. Een IFG-centrum kan een traject starten met een cliëntsysteem indien voldaan is aan de volgende criteria:

- 1° er is sprake van een verhoogd risico op herhaald intrafamiliaal geweld waarbij de fysieke of psychische integriteit van een of meer leden van het cliëntsysteem in het gedrang dreigt te komen;
- 2° intersectorale infodeling en casusoverleg tussen kernpartners is noodzakelijk om de cyclus van intrafamiliaal geweld te doorbreken;
- 3° er is nood aan een afgestemd traject tussen de kernpartners om de cyclus van intrafamiliaal geweld te doorbreken.

Bij situaties van intrafamiliaal geweld waarbij minderjarigen betrokken zijn, worden steeds de gemandateerde voorzieningen, vermeld in artikel 2, §1, 17°, van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp, geraadpleegd en betrokken bij de beslissing over de noodzakelijkheid van een intersectoraal traject door een IFG-centrum.

Bij de beoordeling van een casus op basis van de criteria, vermeld in het eerste lid, wordt bekeken of het meest aangewezen is om de casus rechtstreeks bij de hulpverlening aan te melden, dan wel aan te haken aan reeds lopende hulpverlening of begeleiding, dan wel de casus op te nemen binnen het IFG-centrum en een traject te starten.

De Vlaamse Regering kan de criteria, vermeld in het eerste lid, en de kwaliteitseisen voor de risico-inschatting, vermeld in het eerste lid, 1°, nader bepalen.

Art. 6. De Vlaamse Regering kan, onder de voorwaarden die ze bepaalt en binnen de beschikbare begrotingskredieten, organisaties subsidiëren die activiteiten

organiseren of ondersteunen die bijdragen tot de verwezenlijking van de doelstelling van de IFG-centra.

De Vlaamse Regering kan een lokaal bestuur, een centrum algemeen welzijnswerk als vermeld in artikel 6 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende het algemeen welzijnswerk en een vertrouwenscentrum kindermishandeling als vermeld in artikel 1, 8°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 2017 betreffende de erkenning en subsidiëring van de vertrouwenscentra kindermishandeling en de partnerorganisatie, aanduiden om bepaalde taken binnen een IFG-centrum in het kader van dit decreet op te nemen, en kan daarvoor personeelsmiddelen voor de vermelde organisaties voorzien.

Art. 7. De IFG-centra kunnen beleidsadviezen uitbrengen aan de Vlaamse Regering. Om een gericht beleid inzake intrafamiliaal geweld te kunnen voeren, bezorgen de IFG-centra geanonimiseerde gegevens over intrafamiliaal geweld aan het Agentschap Justitie en Handhaving. De gegevens hebben betrekking op het aantal en het profiel van de opgevolgde cliëntsystemen en de ontwikkelingen inzake de problematiek en aanpak van intrafamiliaal geweld. Het Agentschap Justitie en Handhaving bezorgt deze gegevens aan de Vlaamse Regering, en in het bijzonder aan de Vlaamse minister, bevoegd voor welzijn.

De betrokken Vlaamse administraties bezorgen eveneens geanonimiseerde gegevens die voortkomen uit de toepassing van hun beleid omtrent intrafamiliaal geweld aan het Agentschap Justitie en Handhaving.

De Vlaamse Regering kan de vorm, de inhoud, de wijze en de periodiciteit van de aan te leveren beleidsadviezen en rapportering, vermeld in het eerste en tweede lid, nader bepalen.

De beleidsadviezen en rapportering, vermeld in het eerste lid, worden tevens voorgelegd en besproken op een intersectorale stuurgroep. Die stuurgroep is samengesteld uit:

- 1° vertegenwoordiging van het Agentschap Justitie en Handhaving, die de stuurgroep voorzigt;
- 2° vertegenwoordiging van de betrokken Vlaamse ministers;
- 3° vertegenwoordiging van de betrokken Vlaamse administraties;
- 4° vertegenwoordiging van de betrokken sectoren.

De Vlaamse Regering kan de samenstelling en de werking van de stuurgroep, vermeld in het vierde lid, nader bepalen.

Hoofdstuk 3. Casusoverleg binnen een IFG-centrum

Art. 8. Binnen een IFG-centrum kan, met het oog op de bescherming van de fysieke en psychische integriteit van een of meer leden van het betrokken cliëntstelsel, in het kader van een intersectoraal traject, een casusoverleg conform artikel 458ter van het Strafwetboek worden georganiseerd. Op dat casusoverleg kunnen cliëntsystemen besproken worden die voldoen aan de criteria, vermeld in artikel 5.

Art. 9. Aan een casusoverleg binnen een IFG-centrum kunnen de volgende organisaties deelnemen:

- 1° het Agentschap Justitie en Handhaving, vanuit haar opdracht, vermeld in artikel 4, 5°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 september 2021 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap "Agentschap Justitie en Handhaving";
- 2° lokale besturen;
- 3° de centra voor algemeen welzijnswerk, vermeld in artikel 6 van het decreet van 4 mei 2009 betreffende het algemeen welzijnswerk;
- 4° de vertrouwenscentra kindermishandeling, vermeld in artikel 42 van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp;
- 5° het openbaar ministerie;
- 6° de politiediensten, vermeld in artikel 1 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt;
- 7° de justitiehuisen, vermeld in artikel 2, 10°, van het decreet van 26 april 2019 houdende de justitiehuisen en de juridische eerstelijnsbijstand;
- 8° het Vlaams Centrum Elektronisch Toezicht, vermeld in artikel 2, 3°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 maart 2022 tot uitvoering van bepalingen over de justitiehuisen van het decreet van 26 april 2019 houdende de justitiehuisen en de juridische eerstelijnsbijstand;
- 9° de gevangenen, vermeld in artikel 2, 15°, van de wet van 12 januari 2005 betreffende het gevangeniswezen en de rechtspositie van de gedetineerden;
- 10° de centra voor leerlingenbegeleiding, vermeld in het decreet van 27 april 2018 betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding;
- 11° onderwijsinstellingen als vermeld in artikel 2, 13°, van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van het onderwijs;
- 12° de ondersteuningscentra jeugdzorg, vermeld in artikel 33 van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp;
- 13° de sociale dienst jeugdrechtbank, vermeld in artikel 56 van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp;
- 14° de centra voor geestelijke gezondheidszorg, vermeld in artikel 2, 1°, van het decreet van 18 mei 1999 betreffende de centra voor geestelijke gezondheidszorg;
- 15° de centra voor kinderopvang en gezinsondersteuning, vermeld in artikel 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 9 november 2012 inzake erkenning en subsidiëring van de centra voor kinderopvang en gezinsondersteuning;
- 16° de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, vermeld in artikel 2, §1, eerste lid, van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur;
- 17° het Agentschap Opgroeien;
- 18° de voorzieningen in de jeugdhulp, vermeld in artikel 1, 15°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 april 2019 inzake de erkenningsvoorwaarden en de subsidienormen voor voorzieningen voor jeugdhulp;
- 19° het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, vermeld in artikel 3 van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap;
- 20° de voorzieningen die vergund, erkend of gesubsidieerd worden door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, vermeld in artikel 8, 2°, van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap;
- 21° diensten en voorzieningen uit de geestelijke gezondheidszorg;

22° diensten en voorzieningen uit de medische sector;
23° de ziekenfondsen, vermeld in artikel 2 van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen;
24° andere organisaties die omwille van een bepaalde expertise of omwille van hun kennis van het cliëntstelsel, geacht worden een noodzakelijke bijdrage te kunnen leveren aan een geïndividualiseerde casusgerichte opvolging.

Art. 10. De organisaties, vermeld in artikel 9, kunnen, met het oog op bespreking op een casusoverleg binnen een IFG-centrum, cliëntsystemen aanmelden bij de coördinator of een vertegenwoordiger van de coördinator. Op basis van de aanmelding gaat de coördinator of zijn vertegenwoordiger na of voldaan is aan de criteria, vermeld in artikel 5.

Als de aanmelding voldoet aan de criteria, vermeld in artikel 5, krijgen de kernpartners de mogelijkheid om op schriftelijke wijze de aanmelding aan te vullen met objectieve informatie over een eventueel reeds lopend traject binnen de eigen organisatie en een inschatting omtrent het vervolgtraject binnen het IFG-centrum. Er kan enkel informatie worden aangevuld voor zover dit noodzakelijk is voor het bepalen van het vervolgtraject binnen het IFG-centrum.

De informatie die wordt uitgewisseld in het kader van een aanmelding als vermeld in het eerste lid en de aanvulling van een aanmelding, vermeld in het tweede lid, betreft een voorbereiding op het casusoverleg en valt in die zin onder de geheimhoudingsplicht, vermeld in artikel 458ter, §2, van het Strafwetboek. De organisaties, vermeld in artikel 9, kunnen deze informatie in het kader van een aanmelding als vermeld in het eerste lid en de aanvulling van een aanmelding, vermeld in het tweede lid, uitwisselen zonder dat deze mededeling strafbaar wordt gesteld conform artikel 458 van het Strafwetboek.

Art. 11. De personen en organisaties die uitgenodigd zijn voor een casusoverleg binnen een IFG-centrum, kunnen zich op het casusoverleg laten vertegenwoordigen door een vaste afgevaardigde.

De uitgenodigde persoon of de persoon van de uitgenodigde organisatie, die rechtstreeks betrokken is bij het cliëntstelsel waarover een casusoverleg wordt georganiseerd, kan aan de vaste afgevaardigde, voorafgaand aan en met het oog op deelname aan het casusoverleg, de daartoe noodzakelijke informatie mededelen, zonder dat deze mededeling strafbaar wordt gesteld conform artikel 458 van het Strafwetboek. Door deze informatie-uitwisseling wordt de vaste afgevaardigde onderworpen aan dezelfde reglementering en contractuele voorwaarden als de persoon die de informatie verstrekt, met name de toepasselijke bepalingen inzake gegevensbescherming, het ambtsgeheim, de discretieplicht en het beroepsgeheim.

De vaste afgevaardigde kan aan die persoon, die rechtstreeks betrokken is bij het cliëntstelsel waarover een casusoverleg wordt georganiseerd, na het casusoverleg, informatie uit het casusoverleg mededelen over de op het casusoverleg besproken cliëntstelsel. Door deze informatie-uitwisseling wordt die persoon onderworpen aan de geheimhoudingsplicht, vermeld in artikel 458ter, §2, van het Strafwetboek.

Art. 12. §1. De rol van de deelnemers tijdens een casusoverleg binnen een IFG-centrum is beperkt tot het bijdragen aan de realisatie van de doelstelling van het IFG-centrum.

§2. Deelnemers kunnen conform artikel 458ter van het Strafwetboek tijdens een casusoverleg binnen een IFG-centrum slechts informatie delen voor zover die informatie relevant en proportioneel is in functie van de finaliteit van het casusoverleg, met name de bescherming van de fysieke en psychische integriteit van een of meer leden van het betrokken cliëntsysteem.

Deelnemers zijn vrij om te bepalen welke informatie ze delen tijdens het casusoverleg in functie van de finaliteit van het casusoverleg, vermeld in het eerste lid.

Van het casusoverleg kan een verslag worden opgemaakt. De Vlaamse Regering kan nader bepalen welke elementen dat verslag bevat.

Art. 13. §1. Conform artikel 458ter, §2, van het Strafwetboek, zijn de deelnemers tot geheimhouding verplicht wat betreft de tijdens het casusoverleg meegedeelde geheimen.

§2. Een deelnemer aan het casusoverleg kan informatie, die meegedeeld is op het casusoverleg, delen met een of meer leden van het betrokken cliëntsysteem als er tussen alle deelnemers aan het casusoverleg consensus is over:

- 1° welke informatie precies gedeeld kan worden met het betrokken cliëntsysteem;
- 2° met welke leden van het betrokken cliëntsysteem met wie informatie gedeeld kan worden;
- 33° welke deelnemer aan het casusoverleg de informatie kan delen met het betrokken cliëntsysteem.

De geheimhoudingsplicht, vermeld in paragraaf 1, kan niet verbroken worden omwille van een rapportageplicht in hoofde van een deelnemer, tenzij daarover consensus bestaat tussen alle deelnemers aan het casusoverleg conform het eerste lid.

Hoofdstuk 4. Verwerking van persoonsgegevens

Art. 14. §1. Voor zover het noodzakelijk is om de doelstelling van het IFG-centrum te realiseren, kunnen de organisaties, vermeld in artikel 9, de volgende persoonsgegevens verwerken:

- 1° identificatiegegevens, waaronder het rijksregisternummer of het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid;
- 2° contactgegevens;
- 3° gegevens over beroep, beroepsbekwaamheid, opleiding en vorming;
- 4° leeftijd, geslacht, nationaliteit, burgerlijke staat en verblijfsstatuut;
- 5° gegevens over schulden en solvabiliteit;
- 6° gegevens over de levensstijl, vrijetijdsbesteding en sociale context;
- 7° gegevens over de gezinssamenstelling;
- 8° gegevens over de woonomstandigheden;
- 9° politionele en gerechtelijke gegevens;

- 10° gegevens over de gezondheid;
- 11° gegevens over risicosituaties en -gedragingen;
- 12° gegevens waaruit herkomst of afkomst blijkt;
- 13° gegevens met over seksueel gedrag of seksuele gerichtheid;
- 14° gegevens waaruit politieke, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen blijken;
- 15° gedragsgegevens;
- 16° andere gegevens die noodzakelijk zijn om de doelstelling van het IFG-centrum te realiseren.

De personen van wie de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen worden verwerkt, zijn de leden van het cliëntsysteem en hun onderlinge relaties en contacten.

De persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen op de volgende wijzen worden verwerkt:

- 1° de deelnemers aan een casusoverleg kunnen conform artikel 12 persoonsgegevens delen met en ontvangen van andere deelnemers aan het casusoverleg;
- 2° de organisaties, vermeld in artikel 9, kunnen persoonsgegevens delen met de coördinator, voor zover dit noodzakelijk is om de aanmelding van een cliëntsysteem te realiseren;
- 3° de personeelsleden van de kernpartners, die instaan voor de trajectwerking van het IFG-centrum, kunnen de persoonsgegevens verwerken met het oog op het uitvoeren van de opdrachten, vermeld in artikel 4, eerste lid, 1° en 2°;
- 4° de personeelsleden van de kernpartners, die instaan de uitvoering van de opdrachten, vermeld in artikel 4, eerste lid, 3° en 4°, kunnen de persoonsgegevens verwerken voor zover dat noodzakelijk is om deze opdrachten te realiseren;
- 5° de personeelsleden van lokale besturen en van het Agentschap Justitie en Handhaving, die instaan voor de coördinatie van een IFG-centrum, kunnen de persoonsgegevens verwerken in de mate dat dit noodzakelijk is voor de operationele coördinatie van het IFG-centrum;
- 6° de persoonsgegevens kunnen worden opgenomen in een gezamenlijke dossieromgeving, als voldaan is aan de voorwaarden, vermeld in het vierde lid;
- 7° de coördinator kan het dossier, met inbegrip van de persoonsgegevens, overdragen aan de coördinator van een ander IFG-centrum als het cliëntsysteem door dat andere IFG-centrum verder wordt opgevolgd.

Voor de dossieromgeving, vermeld in het derde lid, 6°, worden passende beveiligingsmaatregelen genomen, waaronder het voorzien in een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer, conform de geheimhoudingsplicht, vermeld in artikel 458ter, §2, van het Strafwetboek, en conform de beveiliging van de verwerking, vermeld in artikel 32 van de algemene verordening gegevensbescherming. In voorkomend geval worden de maatregelen, vermeld in artikel 9 en 10, §2, van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, toegepast. De passende maatregelen ter beveiliging kunnen nader bepaald worden door de Vlaamse Regering.

§2. De verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 1, gebeurt conform artikel 6, lid 1, e), van de algemene verordening gegevensbescherming.

De verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 1, kan ook de verwerking omvatten van de bijzondere categorieën van persoonsgegevens vermeld in artikel 9, lid 1, van de algemene verordening gegevensbescherming. Die verwerkingen worden beschouwd als noodzakelijke verwerkingen om redenen van zwaarwegend algemeen belang als vermeld in artikel 9, lid 2, g) van de voormelde verordening.

De verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 1, kan ook de verwerking omvatten van persoonsgegevens als vermeld in artikel 10 van de voormelde verordening.

§3. Het Agentschap Justitie en Handhaving is verwerkingsverantwoordelijke voor de dossieromgeving, vermeld in paragraaf 1, derde lid, 6°.

De organisaties die deelnemen aan het casusoverleg en de kernpartners die instaan voor de trajectwerking en de werking van het IFG-centrum in het algemeen, zijn verantwoordelijk voor de inhoud die ze ter beschikking stellen via de dossieromgeving en voor het zorgvuldige gebruik van de gegevens, al dan niet persoonsgegevens, die ze verkregen hebben via de dossieromgeving.

§4. De persoonsgegevens worden niet langer bewaard dan noodzakelijk is voor het doeleinde van de gegevensverwerking. De maximale bewaartermijn van de persoonsgegevens die verwerkt worden in het kader van een casusoverleg en in het kader van de trajectwerking, bedraagt dertig jaar. De voormelde termijn vangt aan op de datum dat het dossier in het IFG-centrum wordt afgesloten. De Vlaamse Regering kan nader bepalen hoe een dossier wordt afgesloten.

§5. Met het oog op beleidsondersteuning en rapportering als vermeld in artikel 7, verwerkt een IFG-centrum persoonsgegevens als vermeld in artikel 14. Die rapportering bevat geen informatie waaruit de identiteit van een betrokkene rechtstreeks of onrechtstreeks kan worden afgeleid.

Art. 15. Met behoud van de toepassing van de bepalingen uit hoofdstuk 3 van dit decreet zijn de personen die betrokken zijn bij de operationele werking van een IFG-centrum, gehouden tot het beroepsgeheim conform artikel 458 van het Strafwetboek.

Art. 16. De organisaties die deelnemen aan een casusoverleg en de kernpartners die instaan voor de trajectwerking en de werking van het IFG-centrum in het algemeen, nemen passende maatregelen met het oog op transparantie ten aanzien van het cliëntsysteem en hun contacten en relaties. Die maatregelen hebben onder meer tot doel dat de globale regeling inzake gegevensverwerking in het kader van een IFG-centrum voldoende duidelijk is, en dat het voor de betrokkenen duidelijk is hoe de verplichtingen en de rechten, vermeld in artikel 12 tot en met 21 van de algemene verordening gegevensbescherming, zullen worden toegepast.

Brussel, ... (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme

Zuhal DEMIR

ADVIES VAN DE GEGEVENSBE SCHERMINGSAUTORITEIT

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Standaardadvies 65/2023 van 24 maart 2023

Betreft: Standaardadvies betreffende de redactie van normatieve teksten

Het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna "de Autoriteit"),
aanwezig: de dames Cédrine Morlière, Nathalie Raghenon en Griet Verhenneman, en de heren Yves-Alexandre de Montjoye, Bart Preneel en Gert Vermeulen;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, met name de artikelen 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op artikel 25, lid 3, WOG volgens hetwelk de beslissingen van het Kenniscentrum bij meerderheid van stemmen worden aangenomen;

Gelet op Verordening (EU) 2016/679 *van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Brengt op 24 maart 2023 het volgend standaardadvies uit.

I. TOEPASSINGSGEBIED EN CONTEXT VAN DIT ADVIES

1. Gezien het uitzonderlijk grote aantal adviesaanvragen dat momenteel bij de Autoriteit wordt ingediend en bij gebrek aan voldoende personele middelen, is de Autoriteit niet in staat om alle adviesaanvragen die zij ontvangt, te behandelen. Wanneer de aanvrager niet aangeeft dat het voorgelegde ontwerp aanleiding kan geven tot hoge risico's voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen, en wanneer uit zijn antwoorden in het formulier ook niet kan worden afgeleid dat dergelijke risico's aanwezig zijn, kan de Autoriteit beslissen om te verwijzen naar voorliggend standaardadvies betreffende de redactie van normatieve teksten¹.
2. In dit algemene advies wordt gewezen op de belangrijkste eisen waaraan elke norm die de verwerking van persoonsgegevens regelt, moet voldoen. Het blijft dus geldig bij elke redactie van normatieve teksten. Het is de verantwoordelijkheid van de auteur van een ontwerpnorm om ervoor te zorgen dat deze daadwerkelijk voldoet aan de kwaliteitseisen van een wet, opgelegd op grond van de AVG en gelezen in samenhang met de Grondwet, het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens (hierna "het EVRM").

II. REDACTIE VAN NORMATIEVE TEKSTEN EN GEGEVENSBESCHERMING

A. Wat betreft de vereiste van noodzakelijkheid en evenredigheid van de gegevensverwerkingen die door het ontwerp worden geregeld

3. De Autoriteit herinnert eraan dat elke verwerking van persoonsgegevens een inmenging vormt in het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer en het recht op bescherming van persoonsgegevens van de betrokkenen. Een dergelijke inmenging is enkel toelaatbaar als zij noodzakelijk is en evenredig met het nagestreefde gerechtvaardigde doel.
4. Ter herinnering: de verwerking van persoonsgegevens wordt als noodzakelijk beschouwd als zij de minst ingrijpende maatregel vormt om het ermee nagestreefde gerechtvaardigde doel te

¹ De Autoriteit dient strategische keuzes te maken, rekening houdend met de nieuwe taken die haar krachtens de AVG zijn opgelegd, de middelen waarover zij beschikt en de beginselen die in de AVG zijn vervat (zoals het beginsel van de risico-gebaseerde benadering en het beginsel van de 'verantwoordingsplicht'). Daarom onderzoekt zij de adviesaanvragen die haar op grond van artikel 23 van de WOG en/of artikel 36, lid 4, van de AVG worden voorgelegd eerst uitsluitend op basis van het formulier.

Alleen in gevallen waarin de antwoorden in het formulier ernstige aanwijzingen bevatten dat het ontwerp van normatieve tekst een hoog risico inhoudt, gaat de Autoriteit over tot een systematische analyse van het ontwerp van normatieve tekst zelf en brengt zij een concreet advies uit.

In de andere gevallen en gezien de toevloed aan dossiers, gaat de Autoriteit niet over tot een analyse van de tekst van het ontwerp van normatieve tekst en geeft zij voorliggende algemene richtlijnen. Het is aan de aanvrager om er in de praktijk voor te zorgen dat het ontwerp dat hij redigeert, daadwerkelijk voldoet aan de kwaliteitsvereisten van de wet die door de AVG, de Grondwet, het Handvest van de grondrechten en het EVRM, worden opgelegd.

bereiken. De auteur van een normatieve tekst moet daarom nagaan of er geen andere maatregelen zijn die minder ingrijpend zijn voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen, en waarmee het nagestreefde doel kan worden bereikt. De beoogde gegevensverwerking moet dus toelaten het nagestreefde doel te bereiken (criterium van doeltreffendheid), maar moet tevens de maatregel zijn die het minst ingrijpt in de rechten en vrijheden van de betrokkenen (criterium van noodzakelijkheid in strikte zin). Concreet betekent dit dat als het mogelijk is het beoogde doel te bereiken met een maatregel die minder ingrijpt in het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer of het recht op bescherming van persoonsgegevens, de oorspronkelijk beoogde gegevensverwerking niet ingevoerd mag worden.

5. Wanneer de noodzaak van de verwerking van persoonsgegevens vaststaat, moet de auteur van de normatieve tekst er zich nog van vergewissen dat de verwerking evenredig is (in strikte zin) met het beoogde doel, d.w.z. dat er een juist evenwicht moet worden gevonden tussen de verschillende belangen die op het spel staan en de rechten en vrijheden van de betrokkenen. Met andere woorden, er moet een evenwicht zijn tussen de inmenging in het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer en op bescherming van persoonsgegevens, en het doel dat met die verwerking wordt beoogt en dat daadwerkelijk kan worden bereikt. De voordelen die voortvloeien uit de gegevensverwerking in kwestie moeten dus opwegen tegen de nadelen ervan voor de betrokkenen (criterium van evenredigheid in strikte zin).
6. De Autoriteit vestigt de aandacht van de auteurs van normatieve teksten op de verplichting ervoor te zorgen dat de verwerkingen van persoonsgegevens die door het ontwerp worden geregeld of in uitvoering daarvan zullen worden geregeld, werkelijk noodzakelijk zijn en evenredig met het nagestreefde doel.

B. Wat betreft de vereiste van voorzienbaarheid van de verwerking van persoonsgegevens

7. Verder herinnert de Autoriteit eraan dat elke verwerking van persoonsgegevens een rechtsgrond of een rechtmatigheidsgrond moet hebben, zoals bepaald in artikel 6, lid 1, van de AVG. Gegevensverwerkingen die bij een normatieve maatregel zijn ingevoerd, zijn bijna altijd gebaseerd op artikel 6, lid 1, punt c) of e), van de AVG².

²Artikel 6, lid 1, van de AVG: "De verwerking is alleen rechtmatig indien en voor zover aan ten minste een van de onderstaande voorwaarden is voldaan: (...)

c) de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust; (...)

e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen; (...)"

8. Krachtens artikel 22 van de Grondwet, artikel 8 van het EVRM en artikel 6, lid 3, van de AVG, moet voor dergelijke verwerkingen duidelijke en nauwkeurige regelgeving gelden, waarvan de toepassing voor de betrokkenen voorzienbaar moet zijn³. Met andere woorden, de regelgeving die de gegevensverwerking regelt of waarvan de toepassing een gegevensverwerking met zich meebrengt, moet voldoen aan de vereisten van voorzienbaarheid en nauwkeurigheid, zodat bij lezing ervan, de betrokkenen duidelijk kunnen begrijpen welke verwerkingen met hun gegevens zullen worden verricht en onder welke omstandigheden deze verwerkingen zijn toegestaan.
9. Dit betekent echter niet dat voor elke gegevensverwerking een *specifieke* norm moet gelden die uitdrukkelijk alle gegevensbeschermingskwesties in de betrokken context regelt. In bepaalde gevallen kan de voorzienbaarheid van een verwerking van persoonsgegevens die noodzakelijk is voor de vervulling van een taak van algemeen belang immers worden gewaarborgd door de norm die deze taak toekent aan de verwerkingsverantwoordelijke, en de AVG (in voorkomend geval gelezen in combinatie met andere normen die eveneens van toepassing zijn).
10. De vraag rijst dan wanneer en in welke mate een *specifiek* normatief kader noodzakelijk is. Aangezien er geen absolute regel of mathematische formule is om met zekerheid te bepalen wanneer een specifieke norm nodig is om een verwerking van persoonsgegevens te regelen die noodzakelijk is voor de vervulling van een taak van algemeen belang, en om de voorzienbaarheid ervan te waarborgen, geeft de Autoriteit hieronder richtsnoeren.
11. Artikel 6, lid 2, van de AVG bepaalt: *"De lidstaten kunnen specifiekere bepalingen handhaven of invoeren ter aanpassing van de manier waarop de regels van deze verordening met betrekking tot de verwerking met het oog op de naleving van lid 1, punten c) en e), worden toegepast; hiertoe kunnen zij een nadere omschrijving geven van specifieke voorschriften voor de verwerking en andere maatregelen om een rechtmatige en behoorlijke verwerking te waarborgen, ook voor andere specifieke verwerkingssituaties als bedoeld in hoofdstuk IX."*
12. Overweging 10 van de AVG, die betrekking heeft op artikel 6, lid 2, van de AVG, bepaalt: *"In samenhang met de algemene en horizontale wetgeving inzake gegevensbescherming ter uitvoering van Richtlijn 95/46/EG beschikken de lidstaten over verscheidene sectorgebonden wetten op gebieden waar behoefte is aan meer specifieke bepalingen. Deze verordening biedt de lidstaten ook ruimte om eigen regels voor de toepassing vast te stellen, onder meer wat de verwerking van bijzondere persoonsgegevenscategorieën ("gevoelige gegevens") betreft. In zoverre staat deze verordening niet in de weg aan lidstatelijk recht waarin specifieke situaties op het gebied van gegevensverwerking nader worden omschreven, meer bepaald door nauwkeuriger*

³ Zie ook overweging 41 van de AVG.

*te bepalen in welke gevallen verwerking van persoonsgegevens rechtmatig geschied".
(onderstreept door de Autoriteit)*

13. Bovendien verwijst de AVG ook meermaals naar het nationale recht, hetzij om een specifiek kader voor bepaalde verwerkingen van persoonsgegevens te eisen, hetzij om het treffen van passende en specifieke maatregelen ter bescherming van de grondrechten en de belangen van de betrokkenen, op te leggen.⁴
14. De Autoriteit stelt met name drie situaties vast waarin een nationale norm de verwerking van persoonsgegevens specifiek moet regelen:
- wanneer het nodig is de voorzienbaarheid van een verwerking van persoonsgegevens die noodzakelijk is voor de vervulling van een publieke taak, beter te waarborgen dan door louter te verwijzen naar de formulering van de norm waarbij de publieke taak wordt toegekend, en specifieke waarborgen moeten worden geboden om de rechten en vrijheden van de betrokkenen te beschermen;
 - wanneer het noodzakelijk is het bindende karakter van een wettelijke verplichting tot verwerking van persoonsgegevens te verzekeren (artikel 6, lid 1, punt c), van de AVG). In dat verband wijst de Autoriteit erop dat de norm die de wettelijke verplichting oplegt, enerzijds het concrete doel moet specificeren waarvoor de verplichte gegevensverwerking moet worden uitgevoerd, en anderzijds duidelijk en nauwkeurig moet zijn, zodat de verwerkingsverantwoordelijke in principe geen beoordelingsmarge heeft met betrekking tot de manier waarop de verwerking van persoonsgegevens die nodig is om aan zijn wettelijke verplichting te voldoen, wordt uitgevoerd⁵.
 - wanneer de AVG of de WVG de vaststelling van een dergelijke specifieke norm voor de verwerking van persoonsgegevens oplegt, om bijvoorbeeld te voorzien in specifieke beschermingsmaatregelen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen ⁶.

⁴ Dat is bijvoorbeeld het geval voor verwerkingen betreffende bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9 van de AVG (gegevens over ras, gegevens over de gezondheid,...) die nodig zijn voor de uitvoering van de verplichtingen van verwerkingsverantwoordelijken op het gebied van arbeidsrecht, of voor verwerkingen betreffende deze gegevens die nodig zijn om redenen van zwaarwegend algemeen belang.

⁵ Groep Artikel 29, advies 06/2014 van over het begrip "gerechtvaardigd belang van de voor de verwerking verantwoordelijke" in artikel 7 van Richtlijn 95/46/EG, blz. 22. De Autoriteit herinnert eraan dat, ondanks een dergelijk gebrek aan beoordelingsmarge, het hoe dan ook aan de verwerkingsverantwoordelijke is om ervoor te zorgen dat de betrokken verwerking in overeenstemming is met de verplichting in kwestie en met de AVG.

⁶ Wanneer bijvoorbeeld een verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9 van de AVG of artikel 10 van de AVG via normatieve weg moet worden geregeld, en in dat verband in passende en specifieke maatregelen ter bescherming van de grondrechten en de belangen van de betrokkenen (artikel 9, lid 2, punt g), van de AVG, artikel 10 van de WVG) moet worden voorzien, of wanneer het recht van het publiek op toegang tot officiële documenten en het recht op bescherming van persoonsgegevens met elkaar in overeenstemming moeten worden gebracht (artikel 86 van de AVG)...

15. In deze context, ook al vormt elke verwerking van persoonsgegevens een inmenging in het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer en op bescherming van persoonsgegevens, toch moet niet elke verwerking (en dus elke inmenging in het recht op privacy) noodzakelijkerwijs specifiek geregeld worden door een norm van nationaal recht, bijvoorbeeld door een *specifiek* hoofdstuk dat aan de verwerking van persoonsgegevens is gewijd. Voor gegevensverwerkingen die noodzakelijk zijn voor de vervulling van een taak van algemeen belang, merkt de Autoriteit op dat, voor zover de publieke taken (waarvoor de verwerking van persoonsgegevens nodig is) door de wetgever op zodanige wijze zijn omschreven en afgebakend dat de doeleinden van deze verwerkingen als welbepaald en uitdrukkelijk kunnen worden beschouwd en men zich niet in een van de hierboven beschreven situaties bevindt, het niet systematisch nodig is een specifiek kader voor *deze* gegevensverwerkingen te bieden. Onder deze voorwaarde kan de AVG immers in bepaalde gevallen volstaan om de genoemde gegevensverwerkingen te regelen, met name wanneer er geen specifiek risico voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen bestaat.
16. De Autoriteit verzoekt de auteur van de normatieve tekst derhalve om ervoor te zorgen dat zijn ontwerp voldoet aan de vereiste van voorzienbaarheid, zodat bij de lezing ervan, eventueel in combinatie met de lezing van het relevante normatieve kader, de betrokkenen duidelijk kunnen begrijpen welke verwerkingen met hun gegevens zullen worden uitgevoerd en onder welke omstandigheden die verwerkingen zijn toegestaan.

Voor het Kenniscentrum,
(get.) Cédrine Morlière, Directeur

ADVIES VAN DE VLAAMSE TOEZICHTCOMMISSIE
VOOR DE VERWERKING VAN PERSOONSGEGEVENS

Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

Advies wetgeving VTC nr. 2023/078 van 18 juli 2023

over

tekst	Voorontwerp van decreet
van	van de Vlaamse Regering
titel	tot oprichting en regeling van de centra intrafamiliaal geweld (IFG-centra)
roepnaam	(decreet intrafamiliaal geweld)
datum	zoals principieel goedgekeurd op 16 juni 2023

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van de mevrouw Zuhal Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme van 16 juni 2023, ontvangen door de VTC op 16 juni 2023;

Gelet op de behandeling op de zitting van 18 juli 2023;

Brengt op 18 juli 2023 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister bevoegd voor Justitie (hierna "de adviesvrager") verzocht om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "VTC") over een voorontwerp van decreet *tot oprichting en regeling van de centra intrafamiliaal geweld* (hierna "het Ontwerp"), zonder aanduiding van specifieke artikelen.
2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. Met dit Ontwerp worden de **centra intrafamiliaal geweld opgericht**, worden de doelstellingen en opdrachten van de centra vastgelegd, wordt het **casusoverleg binnen de centra** geregeld en wordt een regeling inzake de **verwerking van persoonsgegevens** binnen de centra opgenomen.
4. De volgende bepalingen van het Ontwerp hebben betrekking op de verwerking van persoonsgegevens (onderlijning VTC):

"Art. 3. Een IFG-centrum is een regionale netwerorganisatie die bestaat uit een multidisciplinair team van professionals, inhoudelijk aangestuurd door een coördinator, waarbij minstens het Agentschap Justitie en Handhaving, het Agentschap Opgroeien, een lokaal bestuur, een centrum algemeen welzijnswerk als vermeld in artikel 6 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende het algemeen welzijnswerk, en een vertrouwenscentrum kindermishandeling als vermeld in artikel 1, 8°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 2017 betreffende de erkenning en subsidiëring van de vertrouwenscentra kindermishandeling en de partnerorganisatie, betrokken zijn. De partners binnen de netwerorganisatie zijn niet hiërarchisch ten opzichte van elkaar gepositioneerd.

Het IFG-centrum engageert zich bovendien om een nauwe samenwerking met het openbaar ministerie en de politiediensten, vermeld in artikel 1 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt, na te streven.

De doelstelling van een IFG-centrum bestaat erin intrafamiliaal geweld op een duurzame, gecoördineerde en doeltreffende wijze aan te pakken door een optimale intersectorale samenwerking vanuit de betrokken diensten.

Per gerechtelijk arrondissement wordt er minstens één IFG-centrum opgericht.

Art. 7. De IFG-centra kunnen beleidsadviezen uitbrengen aan de Vlaamse Regering. Om een gericht beleid inzake intrafamiliaal geweld te kunnen voeren, bezorgen de IFG-centra geanonimiseerde gegevens over intrafamiliaal geweld aan het Agentschap Justitie en Handhaving. De gegevens hebben betrekking op het aantal en het profiel van de opgevolgde cliëntsystemen en de ontwikkelingen inzake de problematiek en aanpak van intrafamiliaal geweld. Het Agentschap Justitie en Handhaving bezorgt deze gegevens aan de Vlaamse Regering, en in het bijzonder aan de Vlaamse minister, bevoegd voor welzijn.

De betrokken Vlaamse administraties bezorgen eveneens geanonimiseerde gegevens die voortkomen uit de toepassing van hun beleid omtrent intrafamiliaal geweld aan het Agentschap Justitie en Handhaving.

De Vlaamse Regering kan de vorm, de inhoud, de wijze en de periodiciteit van de aan te leveren beleidsadviezen en rapportering, vermeld in het eerste en tweede lid, nader bepalen.

De beleidsadviezen en rapportering, vermeld in het eerste lid, worden tevens voorgelegd en besproken op een intersectorale stuurgroep. Die stuurgroep is samengesteld uit:

- 1° vertegenwoordiging van het Agentschap Justitie en Handhaving, die de stuurgroep voorziet;
- 2° vertegenwoordiging van de betrokken Vlaamse ministers;
- 3° vertegenwoordiging van de betrokken Vlaamse administraties;
- 4° vertegenwoordiging van de betrokken sectoren.

De Vlaamse Regering kan de samenstelling en de werking van de stuurgroep, vermeld in het vierde lid, nader bepalen.

Art. 8. Binnen een IFG-centrum kan, met het oog op de bescherming van de fysieke en psychische integriteit van een of meer leden van het betrokken cliëntstelsel, in het kader van een intersectoraal traject, een casusoverleg conform artikel 458ter van het Strafwetboek worden georganiseerd. Op dat casusoverleg kunnen cliëntsystemen besproken worden die voldoen aan de criteria, vermeld in artikel 5.

Art. 13. §1. Conform artikel 458ter, §2, van het Strafwetboek, zijn de deelnemers tot geheimhouding verplicht wat betreft de tijdens het casusoverleg meegedeelde geheimen.

§2. Een deelnemer aan het casusoverleg kan informatie, die meegedeeld is op het casusoverleg, delen met een of meer leden van het betrokken cliëntsysteem als er tussen alle deelnemers aan het casusoverleg consensus is over:

- 1° welke informatie precies gedeeld kan worden met het betrokken cliëntsysteem;
 - 2° met welke leden van het betrokken cliëntsysteem met wie informatie gedeeld kan worden;
 - 3° welke deelnemer aan het casusoverleg de informatie kan delen met het betrokken cliëntsysteem.
- De geheimhoudingsplicht, vermeld in paragraaf 1, kan niet verbroken worden omwille van een rapportageplicht in hoofde van een deelnemer, tenzij daarover consensus bestaat tussen alle deelnemers aan het casusoverleg conform het eerste lid.

Art. 14. §1. Voor zover het noodzakelijk is om de doelstelling van het IFG-centrum te realiseren, kunnen de organisaties, vermeld in artikel 9, de volgende persoonsgegevens verwerken:

- 1° identificatiegegevens, waaronder het rijksregisternummer of het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid;
 - 2° contactgegevens;
 - 3° gegevens over beroep, beroepsbekwaamheid, opleiding en vorming;
 - 4° leeftijd, geslacht, nationaliteit, burgerlijke staat en verblijfsstatuut;
 - 5° gegevens over schulden en solvabiliteit;
 - 6° gegevens over de levensstijl, vrijetijdsbesteding en sociale context;
 - 7° gegevens over de gezinssamenstelling;
 - 8° gegevens over de woonomstandigheden;
 - 9° politionele en gerechtelijke gegevens;
 - 10° gegevens over de gezondheid;
 - 11° gegevens over risicosituaties en -gedragingen;
 - 12° gegevens waaruit herkomst of afkomst blijkt;
 - 13° gegevens met over seksueel gedrag of seksuele gerichtheid;
 - 14° gegevens waaruit politieke, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen blijken;
 - 15° gedragsgegevens;
 - 16° andere gegevens die noodzakelijk zijn om de doelstelling van het IFG-centrum te realiseren.
- De personen van wie de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen worden verwerkt, zijn de leden van het cliëntsysteem en hun onderlinge relaties en contacten.

De persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen op de volgende wijzen worden verwerkt:

- 1° de deelnemers aan een casusoverleg kunnen conform artikel 12 persoonsgegevens delen met en ontvangen van andere deelnemers aan het casusoverleg;
- 2° de organisaties, vermeld in artikel 9, kunnen persoonsgegevens delen met de coördinator, voor zover dit noodzakelijk is om de aanmelding van een cliëntsysteem te realiseren;
- 3° de personeelsleden van de kernpartners, die instaan voor de trajectwerking van het IFG-centrum, kunnen de persoonsgegevens verwerken met het oog op het uitvoeren van de opdrachten, vermeld in artikel 4, eerste lid, 1° en 2°;
- 4° de personeelsleden van de kernpartners, die instaan de uitvoering van de opdrachten, vermeld in artikel 4, eerste lid, 3° en 4°, kunnen de persoonsgegevens verwerken voor zover dat noodzakelijk is om deze opdrachten te realiseren;
- 5° de personeelsleden van lokale besturen en van het Agentschap Justitie en Handhaving, die instaan voor de coördinatie van een IFG-centrum, kunnen de persoonsgegevens verwerken in de mate dat dit noodzakelijk is voor de operationele coördinatie van het IFG-centrum;
- 6° de persoonsgegevens kunnen worden opgenomen in een gezamenlijke dossieromgeving, als voldaan is aan de voorwaarden, vermeld in het vierde lid;
- 7° de coördinator kan het dossier, met inbegrip van de persoonsgegevens, overdragen aan de coördinator van een ander IFG-centrum als het cliëntsysteem door dat andere IFG-centrum verder wordt opgevolgd.

Voor de dossieromgeving, vermeld in het derde lid, 6°, worden passende beveiligingsmaatregelen genomen, waaronder het voorzien in een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer, conform de geheimhoudingsplicht, vermeld in artikel 458ter, §2, van het Strafwetboek, en conform de beveiliging

van de verwerking, vermeld in artikel 32 van de algemene verordening gegevensbescherming. In voorkomend geval worden de maatregelen, vermeld in artikel 9 en 10, §2, van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, toegepast. De passende maatregelen ter beveiliging kunnen nader bepaald worden door de Vlaamse Regering.

§2. De verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 1, gebeurt conform artikel 6, lid 1, e) van de algemene verordening gegevensbescherming.

De verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 1, kan ook de verwerking omvatten van de bijzondere categorieën van persoonsgegevens vermeld in artikel 9, lid 1, van de algemene verordening gegevensbescherming. Die verwerkingen worden beschouwd als noodzakelijke verwerkingen om redenen van zwaarwegend algemeen belang als vermeld in artikel 9, lid 2, g) van de voormelde verordening.

De verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 1, kan ook de verwerking omvatten van persoonsgegevens als vermeld in artikel 10 van de voormelde verordening.

§3. Het Agentschap Justitie en Handhaving is verwerkingsverantwoordelijke voor de dossieromgeving, vermeld in paragraaf 1, derde lid, 6°.

De organisaties die deelnemen aan het casusoverleg en de kernpartners die instaan voor de trajectwerking en de werking van het IFG-centrum in het algemeen, zijn verantwoordelijk voor de inhoud die ze ter beschikking stellen via de dossieromgeving en voor het zorgvuldige gebruik van de gegevens, al dan niet persoonsgegevens, die ze verkregen hebben via de dossieromgeving.

§4. De persoonsgegevens worden niet langer bewaard dan noodzakelijk is voor het doeleinde van de gegevensverwerking. De maximale bewaartermijn van de persoonsgegevens die verwerkt worden in het kader van een casusoverleg en in het kader van de trajectwerking, bedraagt dertig jaar. De voormelde termijn vangt aan op de datum dat het dossier in het IFG-centrum wordt afgesloten. De Vlaamse Regering kan nader bepalen hoe een dossier wordt afgesloten.

§5. Met het oog op beleidsondersteuning en rapportering als vermeld in artikel 7, verwerkt een IFG-centrum persoonsgegevens als vermeld in artikel 14. Die rapportering bevat geen informatie waaruit de identiteit van een betrokkene rechtstreeks of onrechtstreeks kan worden afgeleid.

Art. 15. Met behoud van de toepassing van de bepalingen uit hoofdstuk 3 van dit decreet zijn de personen die betrokken zijn bij de operationele werking van een IFG-centrum, gehouden tot het beroepsgeheim conform artikel 458 van het Strafwetboek.

Art. 16. De organisaties die deelnemen aan een casusoverleg en de kernpartners die instaan voor de trajectwerking en de werking van het IFG-centrum in het algemeen, nemen passende maatregelen met het oog op transparantie ten aanzien van het cliëntsysteem en hun contacten en relaties. Die maatregelen hebben onder meer tot doel dat de globale regeling inzake gegevensverwerking in het kader van een IFG-centrum voldoende duidelijk is, en dat het voor de betrokkenen duidelijk is hoe de verplichtingen en de rechten, vermeld in artikel 12 tot en met 21 van de algemene verordening gegevensbescherming, zullen worden toegepast.”

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

5. De VTC stelt vast dat de personen van wie gegevens worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn:

de leden van het cliëntsysteem en hun onderlinge relaties en contacten; een cliëntsysteem wordt gedefinieerd als “5° cliëntsysteem: een groep personen die samenleeft of samengeleefd heeft en tussen wie een duurzame en affectieve band bestaat of bestaan heeft;”¹

-

- en dat het minstens de volgende gegevens betreft:

1° identificatiegegevens, waaronder het rijksregisternummer of het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid;

2° contactgegevens;

3° gegevens over beroep, beroepsbekwaamheid, opleiding en vorming;

4° leeftijd, geslacht, nationaliteit, burgerlijke staat en verblijfsstatuut;

5° gegevens over schulden en solvabiliteit;

6° gegevens over de levensstijl, vrijetijdsbesteding en sociale context;

7° gegevens over de gezinssamenstelling;

8° gegevens over de woonomstandigheden;

9° politionele en gerechtelijke gegevens;

10° gegevens over de gezondheid;

11° gegevens over risicosituaties en -gedragingen;

12° gegevens waaruit herkomst of afkomst blijkt;

13° gegevens met over seksueel gedrag of seksuele gerichtheid;

14° gegevens waaruit politieke, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen blijken;

15° gedragsgegevens;

16° andere gegevens die noodzakelijk zijn om de doelstelling van het IFG-centrum te realiseren.

6. Het betreft informatie over natuurlijke personen met onder meer identificatiegegevens en dus gaat het om de verwerking van informatie over geïdentificeerde natuurlijke personen, zijnde persoonsgegevens zoals bedoeld in de AVG. De VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp en de bestaande decreten in lijn liggen met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

7. Het Ontwerp vermeldt in artikel 14, §2 expliciet op grond van welke rechtvaardigingsgrond in de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden, namelijk “de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen”.
8. Een loutere verwijzing naar de tekst van de AVG volstaat niet. Wat de verwijzing naar punt e) betreft, moet verduidelijkt worden van welke taak van algemeen belang of openbaar gezag bedoeld wordt. Ook gezien de mogelijke betrokkenheid van de politiediensten die openbaar gezag kunnen invoeren, is het nodig om duidelijk aan te geven op welke rechtvaardigingsgrond de hier bedoelde verwerkingsverantwoordelijken steunen.

¹ De VTC wijst erop dat deze term gemakkelijk kan verward worden met “cliëntopvolgingssysteem”. Ondanks de definitie maakt dit de tekst moeilijk leesbaar.

9. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer² zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM³, artikel 7 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie samengelezen met artikel 52.1 van het Handvest en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in een 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke bepaling moeten de essentiële elementen⁴ van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn.⁵
10. Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, e), AVG⁶, die niet zozeer betrekking hebben op het privé-leven, maar eerder enkel op de bescherming van persoonsgegevens, moet het doeleinde voldoende duidelijk blijken uit de taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht. Andere elementen van de verwerking die al duidelijk (eventueel impliciet) blijken uit de bestaande wetgeving moeten niet per se herhaald worden. De VTC vindt het niettemin een goede praktijk om dat wel te doen om een uniform kader te creëren waarop verschillende uitvoeringsbesluiten kunnen steunen. Bovendien maakt dit het veel gemakkelijker om de verwerkingen van persoonsgegevens te toetsen aan de AVG, zowel voor de toezichthouder als voor de betrokkenen. Er is dus een onderscheid te maken tussen de legaliteitstoets (eisen waaraan de wettelijke basis moet voldoen om geldig te zijn) en de conformiteitstoets aan de AVG.
11. Aangezien met de vermelding van de essentiële elementen ook minstens gedeeltelijk tegemoetgekomen wordt aan artikel 5, 1, a), AVG, dat bepaalt dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene behoorlijk en transparant is, zal het ontbreken van deze elementen zwaardere

² In de toelichting wordt bij de impactanalyses ingegaan op de impact op de privacy:

“Deze impact valt te verantwoorden omwille van bovenstaande argumenten met betrekking tot de gevolgen van intrafamiliaal geweld voor kinderen en jongeren. Aangezien het casusoverleg binnen een IFG-centrum georganiseerd wordt om de fysieke en psychische integriteit van betrokkenen te beschermen, zal de uitwisseling van persoonsgegevens zelfs een positieve impact hebben op het kind of de jongere. De positieve impact weegt ontegensprekelijk zwaarder door dan de negatieve impact op het recht op privacy.”

“De mogelijkheid tot het uitwisselen van persoonsgegevens op een casusoverleg binnen een IFG-centrum kan beschouwd worden als een maatregel die een impact heeft op het recht op privéleven. Deze maatregel streeft echter een legitiem doel na, met name de bescherming van de fysieke en psychische integriteit van de betrokken personen, en meer bepaald de aanpak van intrafamiliaal geweld. Deze doelstelling wordt uitvoering besproken in de algemene toelichting.”

³ Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden.

⁴ Artikel 6, AVG vermeldt de volgende elementen:

- het doel van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”);
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n).

⁵ EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000; GWH 23 april 2015, arrest nr. 44/2015, 63; GWH 5 oktober 2017, arrest nr. 100/2017, 17; GWH 15 maart 2018, arrest nr. 29/2018, 26; GwH 14 januari 2021, arrest nr. 2/2021, overw. B.22.1.e.e.; GwH 18 november 2021, arrest nr. 158/2021, overw. B.6; GwH 9 december 2021, B.53.1-B.53.2; R.v.St, adv. 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp van wet *betreffende maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie*, Parl.St. Kamer, 2020-2021, doc. nr. 551951/001, 94-98; SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2019, 75-98, 111-116; DEGRAVE, E., *“L'é-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle”*, Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v.

⁶ “e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen;”

transparantiemaatregelen vragen. Er zal immers niet naar wetgeving waarin de verwerking uitdrukkelijk geregeld is, kunnen verwezen worden.

12. De opstellers van de wettelijke en reglementaire teksten zullen moeten inschatten of de beoogde verwerking een meer uitgewerkte rechtsgrond nodig heeft. Daarbij moet in eerste instantie gekeken worden naar de graad van inmenging van de overheid in het privé-leven.
13. Hierbij moet er op gelet worden dat in een eventueel uitvoeringsbesluit (mits delegatie aan de Vlaamse Regering) verdere modaliteiten kunnen worden bepaald, maar dat de essentie in het decreet zelf moet worden opgenomen⁷. De machtiging aan de Vlaamse Regering moet voldoende nauwkeurig omschreven zijn en betrekking hebben op de tenuitvoerlegging van de maatregelen waarvan de essentiële elementen voorafgaandelijk door de decreetgever zijn vastgesteld. De VTC verwijst naar de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof inzake delegatie door de wetgever⁸.
14. De VTC merkt op dat er ook sprake is van persoonsgegevens als bedoeld in artikel 9 AVG, namelijk:
 - gegevens over de gezondheid;
 - gegevens waaruit herkomst of afkomst blijkt;
 - gegevens met over seksueel gedrag of seksuele gerichtheid;
 - gegevens waaruit politieke, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen blijken;

en ook in 10, AVG:

- positionele en gerechtelijke gegevens;
 - gegevens over risicosituaties en -gedragingen.
15. Het Ontwerp bevestigt al de aanwezigheid van bijzondere categorieën van persoonsgegevens in artikel 14, §2, 2° en 3° en vermeldt daarbij de uitzonderingsgrond voor de gegevens bedoeld in artikel 9, AVG (onderlijning VTC):

“De verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 1, kan ook de verwerking omvatten van de bijzondere categorieën van persoonsgegevens vermeld in artikel 9, lid 1, van de algemene verordening gegevensbescherming. Die verwerkingen worden beschouwd als noodzakelijke verwerkingen om redenen van zwaarwegend algemeen belang als vermeld in artikel 9, lid 2, g), van de voormelde verordening.

De verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 1, kan ook de verwerking omvatten van persoonsgegevens als vermeld in artikel 10 van de voormelde verordening.”

16. De VTC adviseert om de redenen van zwaarwegend algemeen belang, die mogelijk wel uit het geheel van de tekst af te leiden zijn, nog eens te vermelden in de toelichting.
17. Bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van de artikelen 9 en 10 AVG behoeven strengere beveiligingsmaatregelen. De VTC wijst op de toepasselijkheid van de artikelen 9 en 10, §2, WVG die aangeven welke bijkomende veiligheidsmaatregelen moeten voorzien worden:
 - de categorieën van personen aanwijzen die de persoonsgegevens kunnen raadplegen, waarbij hun hoedanigheid ten opzichte van de verwerking van de betrokken gegevens nauwkeurig moet worden omschreven;

⁷ Advies Algemene Vergadering Afdeling Wetgeving Raad van State, 68.936/AV van 7 april 2021, opmerking 101 (Parl.St. Kamer 2020-21, nr. 55-1951/001, 119); In dat verband is de afdeling Wetgeving van oordeel dat ongeacht de aard van de betrokken aangelegenheid, de volgende elementen in beginsel ‘essentiële elementen’ uitmaken: 1°) de categorie van verwerkte gegevens; 2°) de categorie van betrokken personen; 3°) de met de verwerking nagestreefde doelstelling; 4°) de categorie van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens; en 5°) de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens”, in dezelfde zin GwH 10 maart 2022, nr. 33/2022, B.13.1; 22 september 2022, nr. 110/2022, B.11.2.

⁸ bv. GwH nr. 166/2011, 10 november 2011, overw. B.43.3 e.v., GwH nr. 158/2021, 18 november 2021, overw. B.8.4.2., GwH nr. 26/2023, 16 februari 2023, overw. B.74.1.

- de lijst van de aldus aangewezen categorieën van personen ter beschikking houden van de bevoegde toezichthoudende autoriteit voor gegevensbescherming;
 - ervoor zorgen dat de aangewezen personen door een wettelijke of statutaire verplichting, of door een evenwaardige contractuele bepaling ertoe gehouden zijn het vertrouwelijke karakter van de betrokken gegevens in acht te nemen.
2. Artikel 14, §1, laatste lid houdt rekening met de hiervoor vermelde verplichtingen van de AVG en WVG:
- “In voorkomend geval worden de maatregelen, vermeld in artikel 9 en 10, §2, van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, toegepast.”*
18. Zie verder hierover onder de titel “Vertrouwelijkheid”.
19. Andere maatregelen kunnen geformuleerd worden op basis van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (zie verder).

3. Doelbinding

20. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b), AVG).
21. De Memorie van Toelichting verklaart het volgende:
- “Artikel 14*
In het kader van de werking van een IFG-centrum zullen er persoonsgegevens worden verwerkt. Dit artikel biedt onder meer een rechtsgrond voor de deelnemers aan casusoverleg en de coördinatoren van de IFG-centra om persoonsgegevens te mogen verwerken.
Paragraaf 1 bepaalt vooreerst de finaliteit van de verwerking van de persoonsgegevens, met name de realisatie van de doelstelling van het IFG-centrum. Enkel voor zover het noodzakelijk is om deze te realiseren, kunnen persoonsgegevens worden verwerkt. De doelstelling van het IFG-centrum wordt toegelicht in artikel 3, tweede lid van het ontwerpdecreet.”
22. De volgende doeleinden worden in het Ontwerp vermeld:
- “Art. 3. Een IFG-centrum is een regionale netwerkorganisatie die bestaat uit een multidisciplinair team van professionals, inhoudelijk aangestuurd door een coördinator, waarbij minstens het Agentschap Justitie en Handhaving, het Agentschap Opgroeien, een lokaal bestuur, een centrum algemeen welzijnswerk als vermeld in artikel 6 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende het algemeen welzijnswerk, en een vertrouwenscentrum kindermishandeling als vermeld in artikel 1, 8°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 2017 betreffende de erkenning en subsidiëring van de vertrouwenscentra kindermishandeling en de partnerorganisatie, betrokken zijn. De partners binnen de netwerkorganisatie zijn niet hiërarchisch ten opzichte van elkaar gepositioneerd.*
- [...]*
- De doelstelling van een IFG-centrum bestaat erin intrafamiliaal geweld op een duurzame, gecoördineerde en doeltreffende wijze aan te pakken door een optimale intersectorale samenwerking vanuit de betrokken diensten.”*
23. In artikel 3, §2 van het Ontwerp staat een bepaling die gedeeltelijk te lezen is als doelstelling en gedeeltelijk als een (indirect verwoorde) verplichte wijze van aanpakken (die het casusoverleg inhoudt):

“Het IFG-centrum engageert zich bovendien om een nauwe samenwerking met het openbaar ministerie en de politiediensten, vermeld in artikel 1 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt, na te streven.”

24. Artikel 14, §1, tweede lid vermeldt ook doeleinden voor specifieke verwerkingen, in het bijzonder mededelingen (zie onder minimale gegevensverwerking).
25. In artikel 14, §5, worden de doeleinden beleidsondersteuning en rapportering vermeld:
“§5. Met het oog op beleidsondersteuning en rapportering als vermeld in artikel 7, verwerkt een IFG-centrum persoonsgegevens als vermeld in artikel 14. Die rapportering bevat geen informatie waaruit de identiteit van een betrokkene rechtstreeks of onrechtstreeks kan worden afgeleid.”
26. Artikel 7 bepaalt expliciet dat de IFG-centra enkel geanonimiseerde gegevens doorgeven aan het Agentschap Justitie en Handhaving. Het betreffen dan geen persoonsgegevens meer.
27. De VTC is van oordeel dat de doeleinden welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn.

4. Verantwoordelijkheid

28. Artikel 4.7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.
29. Het Ontwerp bevat hierover volgende bepaling:
*“Art 14. §3. Het Agentschap Justitie en Handhaving is verwerkingsverantwoordelijke voor de dossieromgeving, vermeld in paragraaf 1, derde lid, 6°.
De organisaties die deelnemen aan het casusoverleg en de kernpartners die instaan voor de trajectwerking en de werking van het IFG-centrum in het algemeen, zijn verantwoordelijk voor de inhoud die ze ter beschikking stellen via de dossieromgeving en voor het zorgvuldige gebruik van de gegevens, al dan niet persoonsgegevens, die ze verkregen hebben via de dossieromgeving.
De organisaties die deelnemen aan het casusoverleg en de kernpartners die instaan voor de trajectwerking en de werking van het IFG-centrum in het algemeen, zijn verantwoordelijk voor de inhoud die ze ter beschikking stellen via de dossieromgeving en voor het zorgvuldige gebruik van de gegevens, al dan niet persoonsgegevens, die ze verkregen hebben via de dossieromgeving.”*
30. De AVG legt de aanstelling van een functionaris voor de gegevensbescherming (artikel 37 AVG)⁹ op als ook het e-govdecreet. Gezien de verschillende gegevensstromen en de delicate verwerking binnen het casusoverleg, zou de rol (niet de aanstelling) van de **functionaris** voor de gegevensbescherming best verankerd worden in de regelgeving, bijvoorbeeld voor het adviseren bij het uitvoeren van de proportionaliteitstoets en wat de beschermingsmaatregelen betreft
31. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijken moeten nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordeling** (GEB - artikel 35 AVG)¹⁰ voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk is.

⁹ Zie:

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:
<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/functionaris-voor-gegevensbescherming>

- Aanbeveling nr. 04/2017 van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (hierna “CBPL”)
(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-04-2017.pdf>)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 243) (http://vtc.corve.be/docs/WP29_DPO.pdf)

¹⁰ Voor meer uitleg over en model van GEB, zie:

32. De VTC meent alvast dat het uitvoeren van een GEB verplicht zal zijn gelet op **de lijst van de VTC**¹¹ met verwerkingen waarvoor een Vlaamse bestuursinstantie een GEB moet uitvoeren conform artikel 35.4 van de AVG. De VTC verwijst in dit kader naar de punten
- 3) wanneer er op systematische wijze bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9 van de AVG, evenals persoonsgegevens met betrekking tot strafrechtelijke veroordelingen of strafbare feiten zoals omschreven in artikel 10 van de AVG of gegevens van zeer persoonlijke aard (zoals financiële gegevens en gegevens over inkomen en vermogen, werkloosheid, betrokkenheid van jeugdzorg of maatschappelijk werk, gegevens omtrent huishoudelijke en privé-activiteiten, locatiegegevens) worden uitgewisseld tussen meerdere verwerkingsverantwoordelijken. GEVOELIGE GEGEVENS [criteria 4 en 5];
33. De VTC wijst erop dat een GEB aan de VTC kan worden voorgelegd voor advies. Bij een hoog risico is de consultatie van de VTC verplicht¹².

5. Minimale gegevensverwerking

34. Conform artikel 5.1, c), AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
35. De **categorieën betrokkenen** zijn de leden van het cliëntsysteem en hun onderlinge relaties en contacten.
36. De Memorie van Toelichting verklaart hierbij nog het volgende:

“Artikel 14

[...] Daarnaast worden in paragraaf 1 ook de types persoonsgegevens opgelijst, die binnen een IFG-centrum kunnen worden verwerkt, en de personen waarvan deze gegevens kunnen worden verwerkt. Deze kunnen in twee categorieën worden onderverdeeld:

- De cliëntsysteem die aangemeld worden bij een IFG-centrum;*
- De relaties en contacten van het cliëntsysteem. De sociale context van een cliëntsysteem kan een belangrijk onderdeel uitmaken van de bespreking en opvolging van het cliëntsysteem. In die zin is het noodzakelijk dat ook de relaties en de contacten kunnen worden besproken. Hierbij moet worden benadrukt dat het niet deze relaties en contacten zijn die het hoofdvoorwerp van bespreking uitmaken. Vanuit die optiek is het van belang om nogmaals te benadrukken dat hun persoonsgegevens enkel kunnen worden verwerkt indien en voor zover dit noodzakelijk is voor de doelstelling van het IFG-centrum.”*

- <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-dpia>

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:
<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248) (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/handleiding-gegevensbeschermingseffectbeoordeling.pdf>)

¹¹ Beslissing VTC nr. O/2020/01 van 14 januari 2020 betreffende Aanneam van de lijst met verwerkingen waarvoor een Gegevensbeschermingseffectbeoordeling dient te worden uitgevoerd conform artikel 35.4 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming door Vlaamse bestuursinstanties
https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC_O_2020_01_DPIA_ljsten_v1_voor_web.pdf

¹² Artikel 36, AVG bepaalt dit als volgt: “Wanneer uit een gegevensbeschermingseffectbeoordeling krachtens artikel 35 blijkt dat de verwerking een hoog risico zou opleveren indien de verwerkingsverantwoordelijke geen maatregelen neemt om het risico te beperken, raadpleegt de verwerkingsverantwoordelijke voorafgaand aan de verwerking de toezichthoudende autoriteit.”

37. Wat de **ontvangers** betreft:

38. Artikel 14, §1, tweede lid vermeldt de verschillende ontvangers van de persoonsgegevens met verwijzing naar hun specifieke doelstellingen:

“De persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen op de volgende wijzen worden verwerkt:

1° de deelnemers aan een casusoverleg kunnen conform artikel 12 persoonsgegevens delen met en ontvangen van andere deelnemers aan het casusoverleg;

2° de organisaties, vermeld in artikel 9, kunnen persoonsgegevens delen met de coördinator, voor zover dit noodzakelijk is om de aanmelding van een cliëntsysteem te realiseren;

3° de personeelsleden van de kernpartners, die instaan voor de trajectwerking van het IFG-centrum, kunnen de persoonsgegevens verwerken met het oog op het uitvoeren van de opdrachten, vermeld in artikel 4, eerste lid, 1° en 2°;

4° de personeelsleden van de kernpartners, die instaan de uitvoering van de opdrachten, vermeld in artikel 4, eerste lid, 3° en 4°, kunnen de persoonsgegevens verwerken voor zover dat noodzakelijk is om deze opdrachten te realiseren;

5° de personeelsleden van lokale besturen en van het Agentschap Justitie en Handhaving, die instaan voor de coördinatie van een IFG-centrum, kunnen de persoonsgegevens verwerken in de mate dat dit noodzakelijk is voor de operationele coördinatie van het IFG-centrum;

6° de persoonsgegevens kunnen worden opgenomen in een gezamenlijke dossieromgeving, als voldaan is aan de voorwaarden, vermeld in het vierde lid;

7° de coördinator kan het dossier, met inbegrip van de persoonsgegevens, overdragen aan de coördinator van een ander IFG-centrum als het cliëntsysteem door dat andere IFG-centrum verder wordt opgevolgd.”

39. Artikel 9 van het Ontwerp duidt de organisaties aan die bedoeld worden in punt 2° hiervoor:

“Art. 9. Aan een casusoverleg binnen een IFG-centrum kunnen de volgende organisaties deelnemen:

1° het Agentschap Justitie en Handhaving, vanuit haar opdracht, vermeld in artikel 4, 5°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 september 2021 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap “Agentschap Justitie en Handhaving”;

2° lokale besturen;

3° de centra voor algemeen welzijnswerk, vermeld in artikel 6 van het decreet van 4 mei 2009 betreffende het algemeen welzijnswerk;

4° de vertrouwenscentra kindermishandeling, vermeld in artikel 42 van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp;

5° het openbaar ministerie;

6° de politiediensten, vermeld in artikel 1 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt;

7° de justitiehuizen, vermeld in artikel 2, 10°, van het decreet van 26 april 2019 houdende de justitiehuizen en de juridische eerstelijnsbijstand;

8° het Vlaams Centrum Elektronisch Toezicht, vermeld in artikel 2, 3°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 maart 2022 tot uitvoering van bepalingen over de justitiehuizen van het decreet van 26 april 2019 houdende de justitiehuizen en de juridische eerstelijnsbijstand;

9° de gevangnissen, vermeld in artikel 2, 15°, van de wet van 12 januari 2005 betreffende het gevangeniswezen en de rechtspositie van de gedetineerden;

10° de centra voor leerlingenbegeleiding, vermeld in het decreet van 27 april 2018 betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding;

11° onderwijsinstellingen als vermeld in artikel 2, 13°, van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van het onderwijs;

12° de ondersteuningscentra jeugdzorg, vermeld in artikel 33 van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp;

13° de sociale dienst jeugdrechtbank, vermeld in artikel 56 van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp;

14° de centra voor geestelijke gezondheidszorg, vermeld in artikel 2, 1°, van het decreet van 18 mei 1999 betreffende de centra voor geestelijke gezondheidszorg;

15° de centra voor kindzorg en gezinsondersteuning, vermeld in artikel 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 9 november 2012 inzake erkenning en subsidiëring van de centra voor kindzorg en gezinsondersteuning;

16° de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, vermeld in artikel 2, §1, eerste lid, van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur;

17° het Agentschap Opgroeien;

18° de voorzieningen in de jeugdhulp, vermeld in artikel 1, 15°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 april 2019 inzake de erkenningsvoorwaarden en de subsidienormen voor voorzieningen voor jeugdhulp;

19° het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, vermeld in artikel 3 van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap;

20° de voorzieningen die vergund, erkend of gesubsidieerd worden door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, vermeld in artikel 8, 2°, van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap;

21° diensten en voorzieningen uit de geestelijke gezondheidszorg;

22° diensten en voorzieningen uit de medische sector;

23° de ziekenfondsen, vermeld in artikel 2 van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen;

24° andere organisaties die omwille van een bepaalde expertise of omwille van hun kennis van het cliëntsysteem, geacht worden een noodzakelijke bijdrage te kunnen leveren aan een geïndividualiseerde casusgerichte opvolging.”

40. De VTC stelt vast dat wat de voorliggende regeling betreft, de categorieën van persoonsgegevens en de categorieën van ontvangers **zeer ruim geformuleerd en talrijk** zijn. In deze context vindt de VTC dit aanvaardbaar mits telkens de proportionaliteitstoets gebeurt en de nodige beschermingsmaatregelen effectief worden geïmplementeerd.
41. De VTC wijst erop dat wat de samenwerking met de politiediensten betreft volgens de Raad van State¹³ een samenwerkingsakkoord zal nodig zijn.
42. In het kader van de organisatie van het casusoverleg moet een protocol worden opgemaakt conform artikel 458ter, Sw. De VTC wijst erop dat voor zover het Vlaamse instanties betreft die systematisch persoonsgegevens meedelen ook een protocol op grond van artikel 8 van het e-govdecreet zal moeten worden opgemaakt voor de mededeling van persoonsgegevens aan andere overheden.
43. De VTC wijst erop dat optioneel advies aan haar kan gevraagd worden over een ontwerpprotocol.
44. Bovendien kunnen bepaalde mededelingen ook onderworpen zijn aan artikel 20 van de WVG of artikel 46 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid¹⁴ en de artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 tot *regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen* die een machtigingsvereiste instellen van de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken voor het gebruik van het rijksregisternummer¹⁵;
45. Krachtens artikel 5.1, e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
46. Wat de **bewaartermijn** betreft, bevat het Ontwerp (artikel 14, §4) hierover volgende bepaling:

“§4. De persoonsgegevens worden niet langer bewaard dan noodzakelijk is voor het doeleinde van de gegevensverwerking. De maximale bewaartermijn van de persoonsgegevens die verwerkt worden in het kader van een casusoverleg en in het kader van de trajectwerking, bedraagt dertig jaar. De voormelde termijn vangt aan op de

¹³ Adv. RvS 72.961/3 van 22 februari 2023, Parl.St. VI.Parl. 2022-2023, nr. 1723/1, 42-55

¹⁴ Wet van 5 september 2018 tot oprichting van het informatieveiligheidscomité en tot wijziging van diverse wetten betreffende de uitvoering van verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (B.S. 10 september 2018) <https://dt.bosa.be/nl/ivc>

¹⁵ Zie artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 tot *regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen*.

datum dat het dossier in het IFG-centrum wordt afgesloten. De Vlaamse Regering kan nader bepalen hoe een dossier wordt afgesloten.

47. Voor deze lange (maximale) bewaartermijn wordt een motivering gegeven in de toelichting:

“Paragraaf 4 legt de regels omtrent de bewaring van de persoonsgegevens vast. Sowieso geldt het principe van de minimale gegevensverwerking, waardoor persoonsgegevens niet langer dan noodzakelijk mogen worden bewaard. De maximale bewaartermijn wordt vastgelegd op dertig jaar vanaf het afsluiten van het dossier. Deze lange bewaartermijn is te rechtvaardigen door de typische geweldsdynamieken die vaak jarenlang blijven spelen binnen cliëntsystemen, alsook door de hoge graad van intergenerationele overdracht bij intrafamiliaal geweld. In de praktijk gebeurt de afsluiting van een dossier op een afrondingstafel binnen het IFG-centrum. Het ontwerpdecreet voorziet in de mogelijkheid voor de Vlaamse Regering om nadere regels te bepalen rond deze afsluiting. Dit sluit aan bij de delegatie aan de Vlaamse Regering om de werking van een IFG-centrum te regelen.”

48. De VTC is van oordeel dat de termijn van 30 jaar erg lang is, vooral gezien de gevoeligheid van de gegevens. Hoe langer persoonsgegevens bewaard worden, hoe groter het risico op inbreuken op de beveiliging. De VTC adviseert dat ook de bewaartermijn van het dossier vastgelegd wordt op de afrondingstafel van het dossier. De criteria hiervoor worden bij voorkeur in het Ontwerp opgenomen.

6. Juistheid

49. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d), AVG).
50. Het Ontwerp bevat geen bepalingen hierover. De VTC adviseert om gezien het grote aantal spelers decretaal in een beheerssysteem te voorzien.

7. Rechten van de betrokkenen en transparantie

51. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14, AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34, AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.

52. Het Ontwerp bevat hierover volgende bepaling:

“Art. 16. De organisaties die deelnemen aan een casusoverleg en de kernpartners die instaan voor de trajectwerking en de werking van het IFG-centrum in het algemeen, nemen passende maatregelen met het oog op transparantie ten aanzien van het cliëntstelsel en hun contacten en relaties. Die maatregelen hebben onder meer tot doel dat de globale regeling inzake gegevensverwerking in het kader van een IFG-centrum voldoende duidelijk is, en dat het voor de betrokkenen duidelijk is hoe de verplichtingen en de rechten, vermeld in artikel 12 tot en met 21 van de algemene verordening gegevensbescherming, zullen worden toegepast.”

53. De Memorie van Toelichting bevat volgende extra uitleg:

Art 16: “Concreet zou dit er kunnen in bestaan dat de organisaties in hun privacyverklaring opnemen dat zij kunnen deelnemen aan de werking van een IFG-centrum en dat zij bijgevolg gehouden zijn tot een geheimhoudingsplicht met betrekking tot de informatie die uitgewisseld wordt op een casusoverleg binnen dat IFG-centrum. Verder zullen zij in hun privacyverklaring ook moeten aangeven op welke wijze de AVG-rechten zullen worden nageleefd.”

54. De VTC beoordeelt het positief dat de transparantie-eis benadrukt wordt in het Ontwerp en dat de eis geldt tegenover alle leden van het cliëntstelsel en hun contacten en relaties.

8. Vertrouwelijkheid

- In het kader van het casusoverleg:

55. Het Ontwerp bevat als beschermingsmaatregel het beroepsgeheim gewaarborgd door artikel 458ter, §2, Sw en maakt tegelijk gebruik van de uitzonderingsregel opgenomen in dat artikel:

56. Artikel 10, derde lid:

“De informatie die wordt uitgewisseld in het kader van een aanmelding als vermeld in het eerste lid en de aanvulling van een aanmelding, vermeld in het tweede lid, betreft een voorbereiding op het casusoverleg en valt in die zin onder de geheimhoudingsplicht, vermeld in artikel 458ter, §2, van het Strafwetboek. De organisaties, vermeld in artikel 9, kunnen deze informatie in het kader van een aanmelding als vermeld in het eerste lid en de aanvulling van een aanmelding, vermeld in het tweede lid, uitwisselen zonder dat deze mededeling strafbaar wordt gesteld conform artikel 458 van het Strafwetboek.”

Artikel 13, §1:

“§1. Conform artikel 458ter, §2, van het Strafwetboek, zijn de deelnemers tot geheimhouding verplicht wat betreft de tijdens het casusoverleg meegedeelde geheimen.”

57. Het casusoverleg kan overeenkomstig artikel 458ter, Sw enkel omwille van volgende doelstellingen worden georganiseerd:

- met het oog op de bescherming van de fysieke en psychische integriteit van de persoon of van derden;
- ter voorkoming van de misdrijven bedoeld in Titel I ter van Boek II, m.a.w. terroristische misdrijven;
- ter voorkoming van de misdrijven gepleegd in het raam van een criminele organisatie, zoals bepaald in artikel 324bis.

58. Artikel 8 van het Ontwerp doet beroep op de eerste rechtvaardigingsgrond:

“Art. 8. Binnen een IFG-centrum kan, met het oog op de bescherming van de fysieke en psychische integriteit van een of meer leden van het betrokken cliëntstelsel, in het kader van een intersectoraal traject, een casusoverleg conform artikel 458ter van het Strafwetboek worden georganiseerd. Op dat casusoverleg kunnen cliëntsystemen besproken worden die voldoen aan de criteria, vermeld in artikel 5.”

59. Artikel 5 van het Ontwerp bepaalt de volgende criteria:

“Art. 5. Een IFG-centrum kan een traject starten met een cliëntstelsel indien voldaan is aan de volgende criteria:
1° er is sprake van een verhoogd risico op herhaald intrafamiliaal geweld waarbij de fysieke of psychische integriteit van een of meer leden van het cliëntstelsel in het gedrang dreigt te komen;
2° intersectorale infodeling en casusoverleg tussen kernpartners is noodzakelijk om de cyclus van intrafamiliaal geweld te doorbreken;
3° er is nood aan een afgestemd traject tussen de kernpartners om de cyclus van intrafamiliaal geweld te doorbreken.
[...].”

60. Artikel 458ter, lid 3, Sw bepaalt dat als een casusoverleg wordt georganiseerd bij decreet, het decreet ten minste moet bepalen wie aan het overleg kan deelnemen, met welke finaliteit en volgens welke modaliteiten het overleg zal plaatsvinden.

61. Dit gebeurt in artikel 13 en 14 van het Ontwerp.

- In het kader van de operationele werking van een IFG-centrum:

62. Hiervoor wordt ook het strafrechtelijk gesanctioneerde beroepsgeheim ingesteld (zonder uitzonderingen andere dan die van het casusoverleg):

63. Artikel 15:

“Met behoud van de toepassing van de bepalingen uit hoofdstuk 3 van dit decreet zijn de personen die betrokken zijn bij de operationele werking van een IFG-centrum, gehouden tot het beroepsgeheim conform artikel 458 van het Strafwetboek.”

9. Beveiligingsmaatregelen

64. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.

65. De VTC wijst erop dat aangezien het delicate gegevens, bijzondere categorieën van persoonsgegevens en gegevens bedoeld in artikel 10, AVG, betreft een bijzondere aandacht vereist is inzake informatieveiligheid.

66. Artikel 32, AVG wijst op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:

- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
- het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;
- het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
- een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.

67. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling¹⁶ ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen¹⁷ die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC benadrukt ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer¹⁸ en een logging van de toegangen zodat de functionaris en de toezichthouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haar acties waren en waarom¹⁹.

68. Het Ontwerp bevat hierover de volgende bepalingen:

Artikel 14, 4°:

¹⁶ Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2013.pdf>)

¹⁷ Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/nota-inzake-de-beveiliging-van-persoonsgegevens.pdf>)

¹⁸ Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

Verschillende instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

¹⁹ *Audit trailing of beveiligd controlespoor.*

“Voor de dossieromgeving, vermeld in het derde lid, 6°, worden passende beveiligingsmaatregelen genomen, waaronder het voorzien in een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer, conform de geheimhoudingsplicht, vermeld in artikel 458ter, §2, van het Strafwetboek, en conform de beveiliging van de verwerking, vermeld in artikel 32 van de algemene verordening gegevensbescherming. In voorkomend geval worden de maatregelen, vermeld in artikel 9 en 10, §2, van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, toegepast. De passende maatregelen ter beveiliging kunnen nader bepaald worden door de Vlaamse Regering.”

Artikel 14, §5:

“§5. Met het oog op beleidsondersteuning en rapportering als vermeld in artikel 7, verwerkt een IFG-centrum persoonsgegevens als vermeld in artikel 14. Die rapportering bevat geen informatie waaruit de identiteit van een betrokkene rechtstreeks of onrechtstreeks kan worden afgeleid.”

De Memorie geeft hierbij nadere uitleg:

“Paragraaf 5 voorziet in de mogelijkheid om de dossiers te anonimiseren. Het is immers interessant om in het kader van beleidsondersteuning te beschikken over bijvoorbeeld geaggregeerde en anonieme gegevens. Op die manier kunnen er bepaalde trends worden vastgesteld en opgevolgd, zonder dat hierbij kan worden achterhaald om welke individuele personen het gaat. Aangezien de identiteit van de betrokkenen niet kan worden afgeleid, gaat het niet langer om persoonsgegevens, en zijn de bepalingen daaromtrent, zoals bv. de bewaartermijn, niet van toepassing.”

69. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover²⁰.
70. In geval beroep wordt gedaan op een verwerker dan wijst de VTC op volgende vereisten:
- sluiten van een verwerkersovereenkomst;
 - aanstellen van een DPO door de verwerker;
 - aanwijzen van categorieën personen die toegang hebben en lijst bijhouden.
71. In principe moet de specificering van maatregelen niet in de wetgeving worden opgenomen. Wanneer de decreetgever of in een later stadium (mits delegatie), de Vlaamse Regering echter vermoedt dat de gepaste maatregelen niet gerealiseerd zullen worden zonder dit aan de betrokken instanties expliciet op te leggen, dan moet dat wel gebeuren²¹.

III. BESLUIT

72. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:
- de rechtvaardigings- en uitzonderingsgronden verduidelijken in de toelichting;
 - een procedure en criteria bepalen voor het vastleggen van de bewaartermijn van het dossier;
 - een beheerssysteem voorzien om de juistheid van de gegevens te garanderen.

Getekend door: Hans Graux (Signature)
Getekend op: 2023-07-20 11:12:12 +02:00
Reden: Ik keur dit document goed

Hans Graux,
Voorzitter VTC

²⁰ <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-cloud>

²¹ Dit kan eventueel ook in een ministerieel besluit of een omzendbrief.

ADVIES VAN DE VLAAMSE RAAD VOOR WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

CENTRA INTRAFAMILIAAL GEWELD

Advies van de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, Wetstraat 34-36, 1040 Brussel

W www.vlaamseraadwvg.be – T +32 2 209 01 11 – E info@vlaamseraadwvg.be

Adviesvraag	Voorontwerp van decreet tot oprichting en regeling van de centra intrafamiliaal geweld	
Adviesvrager	Zuhal Demir - Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme	
Ontvangst adviesvraag	16 juni 2023	
Decretale opdracht	adviesfunctie	
Goedkeuring	Sectorale kamer Gezin en Jongerenwelzijn op 10 augustus 2023	
Contactpersoon	Gunter Naets	gnaets@serv.be

Advies

De Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin ontving op 16 juni 2023 een adviesvraag over het voorontwerp van decreet tot oprichting en regeling van de centra intrafamiliaal geweld. De initiële adviestermijn bedroeg dertig dagen, en is met dertig dagen verlengd.

Deze adviesvraag is binnen de raad behandeld door de kamer Gezin en Jongerenwelzijn, die het advies bij consensus goedkeurde op 10 augustus 2023.

Situering

De Vlaamse Regering richt met dit voorontwerp van decreet de centra intrafamiliaal geweld op. In dit ontwerpdecreet worden de doelstellingen en opdrachten van de centra vastgelegd, wordt het casusoverleg binnen de centra geregeld en wordt een regeling inzake de verwerking van persoonsgegevens binnen de centra opgenomen.

1. Algemene waardering - Krachtlijnen

Vandaag lopen er her en der in Vlaanderen initiatieven die problemen inzake intrafamiliaal geweld aanpakken door middel van ketenaanpak (zoals de Family Justice Centers). **Het is goed dat dit voorontwerpdecreet in een regelgevend kader voor een ketenaanpak voorziet door het opzetten van Centra Intrafamiliaal geweld (IFG-centrum)** en voorziet in de (mogelijke) uitrol in Vlaanderen en zijn hoofdstad Brussel. Ook wordt er een juridisch kader gemaakt voor gegevensdeling en -verwerking. Het is eveneens positief dat het casusoverleg in het voorontwerp van decreet is opgenomen en een duidelijk juridisch kader krijgt. Zo wordt ervoor gezorgd dat er geen wettelijke onverenigbaarheden zijn in het kader van het beroepsgeheim dat elke hulpverlenende organisatie heeft en de verplichtingen m.b.t. de privacywetgeving en de Algemene Verordening voor de gegevensbescherming inzake de verwerking van persoonsgegevens. **De raad is wel van mening dat de voorgestelde juridische kaders niet altijd even logisch en afdoende zijn.** Zo vraagt de raad ook ondersteuning en duidelijkheid voor de deelnemers aan het casusoverleg inzake gegevensdeling en het mogelijks schenden van het beroepsgeheim.

De raad is eveneens tevreden over het feit dat vertrokken wordt vanuit het subsidiariteitsprincipe (minst ingrijpende vorm van hulpverlening nodig om de problemen van een cliënt-systeem aan te pakken). Zo worden interventies van een IFG-centrum enkel toegestaan indien er aan bepaalde criteria wordt voldaan. De raad beschouwt een IFG-centrum als een

netwerkgorganisatie waar multidisciplinair wordt samengewerkt als een duurzame oplossing en een ketenaanpak voor heel complexe situaties van familiaal geweld.

De raad maakt wel de opmerking dat het voorkomen, vermijden en oplossen van intrafamiliaal geweld door welzijn en justitie samen moet waargemaakt worden. De raad oordeelt dat in dit voorontwerp van decreet de balans te sterk dreigt over te hellen naar een justitiële aanpak, terwijl de welzijnsaanpak te weinig wordt gewaardeerd. **Daarom pleit de raad om de gelijkwaardigheid tussen justitie en welzijn in deze sterker te benadrukken en te faciliteren.**

De raad vindt het belangrijk dat in de nota aan de Vlaamse Regering en de Memorie van Toelichting expliciet staat vermeld dat de Vlaamse Regering het belang van voldoende hulpverleningsaanbod in het kader van onder andere de IFG-centra onderschrijft. Maar de Vlaamse regering moet ambitieuzer zijn dan dit belang alleen te onderschrijven en te monitoren. **De raad verwacht dat de regering in het kader van de uitrol van de IFG-centra de verhoogde instroom bij de hulpverlening in kaart brengt en zich dan ook actief inzet om de hulpverlening waarvoor zij bevoegd is voldoende te bestaffen.**

Waar nodig wordt in de volgende hoofdstukken deze algemene waardering verder uitgewerkt en/of gemotiveerd.

2. Ketenaanpak

De raad waardeert de inspanning die de Vlaamse Regering met dit voorontwerp van decreet levert om de ketenstructuur bij de aanpak van intrafamiliaal geweld een juridisch kader te bieden en de ketenaanpak te borgen. De raad onderschrijft deze doelstellingen maar maakt enkele opmerkingen en suggereert enkele flankerende maatregelen om tot een afdoende resultaat te komen.

Momenteel is er geen objectieve onderbouwing dat de voorgestelde IFG-centra effectiever en efficiënter zullen zijn dan de bestaande ketenaanpakstructuren. Was het niet beter om eerst de nieuwe werkwijzen te evalueren alvorens lokale functionele werkingen te vervangen? Ook moet er fundamenteel voldoende hulpverleningsaanbod aanwezig zijn om de werking van de centra te doen slagen. De raad wenst dat de Vlaamse Regering daadwerkelijk voldoende middelen vrijmaakt om het noodzakelijke hulpverleningsaanbod te kunnen waarmaken.

De raad vraagt hoe de Vlaamse Regering meer afstemming met de verschillende bevoegdheidsniveaus vorm zal geven. De raad stelt immers vast dat intrafamiliaal geweld een thema is dat diverse bevoegdheidsniveaus aanbelangt (nationaal/federaal, Vlaams, lokaal, ...), en dat er daarbij nood is aan meer afstemming.

3. Subsidiariteit

De raad is tevreden dat het voorontwerp van decreet het subsidiariteitsprincipe vooropstelt. Casusregie is dan ook voor specifieke situaties en is zeker niet de regel bij elke vorm van intrafamiliaal geweld. Het inschakelen van casusoverleg en het opstarten van een traject binnen een IFG-centrum gebeurt slechts in ernstige en complexe dossiers, steeds op basis van een voorafgaande risico-inschatting en op basis van de in artikel 5 vermelde criteria, waarin de minder ingrijpende opties geen of onvoldoende uitweg bieden, en het daarom noodzakelijk is om met andere partners bepaalde informatie te delen, in functie van het beëindigen van het geweld. Die voorafgaande risico-inschatting en de vermelde criteria in artikel 5 moeten het uitgangspunt blijven voor aanmelding bij een IFG-centrum.

Om de subsidiariteit nog sterker naar voor te schuiven vraagt de raad dat artikel 5 van het voorontwerp van decreet nog iets duidelijker omschreven wordt zodat helder wordt dat aan elk van de drie criteria moet voldaan zijn. De raad vraagt concreet om de zinssnede “...indien voldaan is aan de volgende criteria.” te herschrijven in “...indien voldaan is aan elk van de volgende criteria”. Ook vraagt de raad naar verheldering voor wanneer er gedurende het traject niet meer voldaan wordt aan de drie criteria: kan men een cliëntsysteem dan nog opvolgen?

Daarnaast vraagt de raad te expliciteren wie beoordeelt of de casus voldoet aan de criteria. In de memorie suggereert men de coördinator. Maar het is voor de raad onduidelijk op basis van welke criteria en werkwijze de coördinator een risico-inschatting maakt. De raad vraagt om dit zoveel als mogelijk evidence based te doen.

4. Verhouding Justitie en Welzijn

Het is niet evident dat welzijn zich zomaar inschakelt in dit netwerk en zich schaart achter de vlag van een door het Agentschap Justitie en Handhaving aangestelde netwerkorganisatie. Het IFG-centrum wordt aangestuurd door het Agentschap Justitie en Handhaving, vanuit een fundamenteel andere visie en mensbeeld dan de welzijnssector. Zorg en aandacht voor slachtoffers en een strikte opvolging van daders staan voor het Agentschap centraal. Vermijden van straffeloosheid en de veiligheid van alle burgers verhogen is het doel. Het Agentschap heeft als missie te zorgen voor een efficiënte en daadkrachtige uitvoering van het beleid inzake Justitie en Handhaving, overeenkomstig artikel 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie.

In de memorie bij artikel 9 staat dat het Agentschap Justitie en Handhaving wordt aangeduid om de opdracht in te vullen voor wat betreft de coördinatie van de ketenaanpak Intra familiaal geweld en de Family Justice Centers. De raad vraagt zich af of dit betekent dat justitie-assistenten vanuit Justitie en Handhaving zullen coördineren en hoe de ‘Welzijnsinsteek’ dan gegarandeerd wordt.

De welzijnssector is een essentiële partner in het nieuw samengestelde IFG-centrum. De welzijnssector schaaft zich achter de noodzaak en de doelstellingen van het IFG-centrum maar toch is er nog heel wat ongerustheid in het werkveld over de samenwerking tussen Justitie en Welzijn. Een doorgedreven samenwerking tussen Justitie en Welzijn is erg belangrijk. Hun visie kan wezenlijk verschillen en het is belangrijk dat beiden voortdurend worden meegenomen in de aanpak van IFG.

De raad pleit uitdrukkelijk voor gelijkwaardigheid tussen welzijn en justitie in de uitbouw van de IFC-centra. Na het lezen van het voorliggende voorontwerp van decreet blijft de raad ongerust dat welzijnsactoren niet als gelijkwaardige partners in deze samenwerking stappen. Het voorontwerp van decreet vermeldt dat de verschillende partners geen hiërarchische relatie hebben ten opzichte van mekaar. Maar dit garandeert niet die gelijkwaardigheid. Hiervoor zijn extra inspanningen nodig. Wanneer de hulpverlening aangeeft geen middelen meer te hebben om te remediëren, kan dat ook betekenen dat er te weinig hulpverlening voorhanden is om in die situatie aan de slag te kunnen gaan. Daarop dan reageren met dwang vanuit Justitie, creëert een onrechtvaardigheid. Daarom moet de Vlaamse regering ook voldoende investeren in de welzijnssector. Zo is welzijn essentieel om intrafamiliaal geweld te voorkomen. De regering moet dan ook investeren in de onderliggende oorzaken van intrafamiliaal geweld. De preventieve insteek, het aanklappend werken en vroeginterventie slagen er in heel wat situaties in om het intrafamiliaal geweld te stoppen, dit via zowel kortdurende hulpverleningstrajecten als via intensieve begeleidingstrajecten. **Psychosociale hulpverlening werkt de-escalerend. Daarom moeten hulpverleningstrajecten binnen de context van deze netwerkaanpak voldoende slagkracht en mogelijkheden blijven hebben.** Het is belangrijk dat hulp en recht, opsporing en vervolging, welzijn en justitie in dit netwerk aanwezig zijn, maar tegelijkertijd steeds in hun kernopdracht (kunnen) actief blijven. Voor de rechtsonderhorige burger betrokken in een misdrijf van intrafamiliaal geweld is dat onderscheid tussen hulp en recht, welzijn en justitie van uitermate hoog belang. Het is belangrijk om deze elementen te expliciteren in de Memorie van Toelichting.

Het is belangrijk dat preventie zeker voldoende aandacht blijft krijgen in de uitbouw van het IFG-centrum, naast de focus die op heden op curatie en handhaving ligt. Ook de aansluiting op het lokale landschap met diens eigenheden, noden en behoeften is belangrijk: een top down opgelegd uniform model gaat voorbij aan de lokale realiteit (bv. grootstedelijke context versus landelijke gemeente).

De raad vraagt om meer evenwicht te brengen in de gegevensverzameling en -bespreking tussen justitie en welzijn. Met betrekking tot het verzamelen van gegevens lijkt in dit voorontwerp van decreet het zwaartepunt te liggen bij Justitie en Handhaving. Zij ontvangen als eerste de gegevens vanuit de centra IFG (art.7), waarna zij deze doorsturen naar WVG. De gegevens vanuit de betrokken administraties gaan ook naar Justitie, terwijl er geen sprake is om ze te delen met Welzijn (Tweede deel art. 7). Ook in de stuurgroep waar de beleidsadviezen en rapportering worden besproken is er geen afvaardiging voorzien vanuit bv. het Agentschap Opgroeien als welzijnspartner.

5. Casusoverleg en Beroepsgeheim

Het is goed dat in dit voorontwerp van decreet het casusoverleg (en het bijhorende beroepsgeheim) juridisch geregeld wordt. De raad wenst niet uitgebreid in te gaan op deze materie en verwijst naar instanties die hier meer in onderlegd zijn. Toch wenst de raad kort enkele bedenkingen te formuleren in dit advies.

Een casusoverleg kan slechts georganiseerd worden indien de casus past binnen bepaalde criteria. Wanneer infodeling tussen sectoren en casusoverleg noodzakelijk is om de cyclus van intrafamiliaal geweld te doorbreken. De raad herhaalt zijn vraag welk risico-taxatie instrument hiervoor gebruikt zal worden.

Volgens het voorontwerp van decreet vallen zowel de risicotaxatie als de voorbereiding van het casusoverleg onder de bepalingen van artikel 458ter SW (beroepsgeheim van de tafel). Dat wordt heel breed geïnterpreteerd. Zo is er de vraag of artikel 458ter enkel geldt voor het overleg zelf, rond de tafel of dat het ook geldt voor de voorbereiding, want dat is geen overleg. De raad verwacht hierover duidelijkheid te krijgen.

Het opnemen in het voorontwerp van decreet (Art 10, Art 11, Art 12, Art 13) dat deelname en casusoverleg dient te voldoen aan inhoudelijke voorwaarden, dat dit vrijwillig is en dat er nog steeds geheimhouding verplicht is bij de deelnemers van dit overleg is positief te bekrachtigen.

Aan de passage (artikel 13) over de voorwaarden voor wanneer de geheimhoudingsplicht verbroken kan worden dient toegevoegd te worden dat er ook inhoudelijk voldaan dient te worden aan de voorwaarden uit Art 12. §1 en §2

Artikel 16 verplicht de betrokken organisaties om passende maatregelen te nemen met het oog op transparantie ten aanzien van de cliëntsystemen en hun contacten. Hierdoor komt deze opdracht bij de voorzieningen te liggen. De Vlaamse Regering kiest hiermee voor een gemakkelijksoplossing. De raad verwacht dat er een duidelijker kader wordt gegeven. Er moet onder andere helder gemaakt worden wie wanneer welke gegevens kan/moet doorgeven.

Tot slot is het voor de raad belangrijk dat hulpverleners versterkt moeten worden om in het kader van het casusoverleg goed te weten wat de consequenties zijn van het delen van bepaalde gegevens voor hun vertrouwensrelatie met de betrokken personen en hun zwijgplicht.

6. Voldoende aanbod en budget

In het kader van afstemming en overleg binnen de IFG-centra en de beleidssignalerende opdracht dienen de kernpartners hiertoe ook de nodige middelen te hebben zodat een optimale netwerking en samenwerking kan gegarandeerd worden. Momenteel is dit niet budgettair vertaald bij de begrotingsopmaak. In het begrotingsakkoord voor de IFG-centra wordt hiermee geen rekening gehouden alhoewel vanuit de al bestaande praktijk duidelijk is dat de instroom in de reguliere werking van de betrokken welzijnsactoren hierdoor verhoogt en dat het aantal overleguren dat betrekking heeft op de aanpak van intrafamiliaal geweld hierdoor toeneemt. Het is belangrijk om deze elementen ook te expliciteren in de Memorie van Toelichting.

Ook met betrekking tot de budgettaire last voor de lokale besturen in de operationele uitwerking van dit voorontwerp van decreet is nog veel onduidelijkheid. In de Memorie van Toelichting staat dat er aan de lokale besturen gevraagd zal worden om intrafamiliaal geweld als beleidsprioriteit te behandelen en mee trekker te zijn bij de uitbouw van de IFG-centra. Daarnaast zal er, conform de afspraken die gemaakt zijn met de nu reeds betrokken lokale besturen, gevraagd worden om personeelsmiddelen vrij te maken in het kader van intersectoraal casusoverleg, alsook om met gezinnen uit hun gemeente(n) aan de slag te gaan. Voor de lokale besturen is het niet evident om hiervoor (extra) middelen uit te trekken in tijden van besparingen.

7. Werking Centra Intrafamiliaal Geweld

Er komt minstens één centrum per gerechtelijk arrondissement. Gezien een groot deel van de opdrachten van IFG-centra gemeenschapsbevoegdheden betreft, moet er ook (minstens) 1 in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest komen. In de tekst wordt niet over het Brussels Hoofdstedelijk Gewest gesproken. De raad wenst dat de regering ook een IFG-Centrum voorziet in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Met betrekking tot de governance van het IFG-centrum blijft er nog heel wat onduidelijkheid, zoals ook hierboven werd geschreven. Daarom wenst de raad duidelijkheid over wie de coördinerende rol van een IFG gaat opnemen. Welke organisatie krijgt deze opdracht en waarom? En is deze coördinator dan ook degene die de case beoordeelt en het casusoverleg gaat leiden?

Artikel 3 van het voorontwerp van decreet stelt dat per gerechtelijk arrondissement er minstens één IFG-centrum wordt opgericht en dat een lokaal bestuur als betrokken actor naar voren geschoven wordt. De raad vraagt zich af welk lokaal bestuur dan aan zet is en welke dan de regionale bevoegdheidsafbakening van het IFG-centrum is. Werkt het lokaal bestuur over de gemeentegrenzen?

8. Gendergerelateerd geweld

De raad vraagt aandacht voor de gendercomponent m.b.t. intrafamiliaal geweld. België heeft het Verdrag van de Raad van Europa inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld (2011) geratificeerd; het zogenaamde Verdrag van Istanbul. De definitie van intrafamiliaal geweld in het voorontwerp van decreet beantwoordt grotendeels aan de definitie van huiselijk geweld in het Verdrag van Istanbul.

De raad merkt wel op dat de tekst van het voorontwerp van decreet genderneutraal is opgesteld, terwijl het Verdrag van Istanbul de focus legt op gendergerelateerd geweld.

ADVIES VAN HET COLLEGE VAN PROCUREURS-GENERAAL

DOSSIER BEHANDELD DOOR

Steundienst van het openbaar ministerie
T 02/557 42 00
Gulden-Vlieslaan 87 bus 4
1060 Brussel
sdaomp@just.fgov.be

DATUM

02/10/2023

College van procureurs-generaal

BRUSSEL

DE VOORZITTER

verz.: College PG – Gulden-Vlieslaan 87 bus 4– 1060 Brussel

Mevrouw Zuhel Demir
Vlaams minister van Justitie en Handhaving,
Omgeving,
Energie en Toerisme
Koning Albert II-laan 7, 6de verdieping
1210 BRUSSEL

MIJN REFERTE
L.I.9/017/2023/DP

UW REFERTE
ZD/ND

BIJLAGE

KOPIE AAN
COMP + MJ

BETREFT: Advies inzake voorontwerp van decreet tot oprichting en regeling van de centra intrafamiliaal geweld (VR 2023 1606 DOC 0735/1BIS)

Mevrouw de minister,

Artikel 3 vermeldt in een tweede lid dat het IFG-centrum zich engageert om een nauwe samenwerking met het openbaar ministerie en de politiediensten na te streven.

In de begeleidende memorie van toelichting wordt gesteld dat in de praktijk het parket en de lokale politie steeds betrokken zijn bij een IFG-centrum, en dat hun medewerking en de informatie die zij aanleveren van groot belang zijn voor een efficiënte en effectieve werking van een IFG-centrum. Er wordt tevens verwezen naar artikel 9, waar het parket als mogelijke deelnemer aan het casusoverleg wordt vermeld.

Op te merken valt evenwel dat artikel 3, tweede lid, een eerder vrijblijvende frasering betreft met weinig concrete inhoud. Deze vage omschrijving – een engagement om een nauwe samenwerking na te streven – kan niet verantwoord worden door de verwijzing naar eventuele plaatselijke verschillen in werkwijzen of taken. Politie en parket kennen over het hele Vlaamse grondgebied dezelfde taken en opdrachten, hebben dezelfde doelstellingen en zijn gebonden door dezelfde wetten en omzendbrieven. Het is verwonderlijk dat de Vlaamse gemeenschap geen voorafgaand en duidelijk afgebakend samenwerkingsakkoord heeft nagestreefd met politie en parket in het kader van deze op te richten IFG-centra.

Wat de samenwerking met het OM betreft, bedoeld in artikel 3, tweede lid, spreekt het voor zich dat het decreet op geen enkele manier afbreuk kan doen aan de prerogatieven, bevoegdheden en opdrachten van het Openbaar Ministerie zoals ze zijn vastgesteld in artikel 151 van de Grondwet en in het Gerechtelijk Wetboek en het Wetboek van strafvordering.

Artikel 5 behandelt de criteria op basis waarvan een IFG-centrum een traject kan starten met een cliëntsysteem. Deze zijn zeer algemeen opgesteld, en het wordt aan de Vlaamse regering gelaten om deze nader te bepalen. Nochtans blijven cruciale vragen onbeantwoord : wie bepaalt wanneer er een verhoogd risico is en op basis van welke risico-inschatting, wie maakt uit wanneer casusoverleg noodzakelijk is en op basis van welke criteria, wanneer is er nood aan een afgestemd traject ?

Het voorontwerp van decreet is niet conform de vereisten van artikel 458ter Sw., aangezien het op geen enkele manier duidelijk maakt volgens welke modaliteiten het casusoverleg georganiseerd zal worden (art. 458ter, §1, lid 3 Sw.).

Het decreet kan als dusdanig niet beschouwd worden als een decreet dat “het overleg organiseert” in de zin van artikel 458ter, §1, lid 1 Sw.

Artikelen 10 t.e.m. 13 wijzigen de wettelijke grond van het casusoverleg zoals bepaald in art 458ter van het Strafwetboek.

(PM : art 458ter, § 1 Sw. geeft de mogelijkheid om het beroepsgeheim te doorbreken met het oog op bescherming van de fysieke en psychische integriteit van de persoon of van derden bij een overleg dat krachtens wet, decreet of ordonnantie wordt georganiseerd, of mits toestemming van de procureur des Konings. Art 458ter, § 2, lid 1 Sw. stelt een bijzondere geheimhoudingsplicht in, wat aan houders van het beroepsgeheim de garantie biedt dat hetgeen besproken wordt op het casusoverleg niet door niet-geheimplichtigen bekend gemaakt wordt aan derden), behoudens het vervolgingsprerogatief van het Openbaar Ministerie vervat in art. 458ter § 2, lid 2 Sw., met name waar bepaald wordt dat de geheimen die tijdens dit overleg worden meegedeeld, slechts aanleiding kunnen geven tot strafrechtelijke vervolging waarvoor het overleg werd georganiseerd.

Artikel 10 van het voorontwerp decreet behandelt de aanmelding, die na doorlichting door de coördinator wordt voorgelegd aan alle kernpartners om aan te vullen met objectieve informatie over een eventueel reeds lopend traject binnen de eigen organisatie.

In het derde lid van genoemd artikel 10 wordt gesteld dat deze informatieuitwisseling een voorbereiding van het casusoverleg betreft die eveneens onder art 458ter Sw valt. Op het ogenblik van de aanmelding en op het moment dat de kernpartners hun voorbereiding zouden uitwisselen, is er nog geen casusoverleg geweest. In de memorie van toelichting wordt voor deze uitbreiding van het concept casusoverleg een beroep gedaan op artikel 10 van de Bijzondere wet tot hervorming der instellingen dd. 08/08/1980 dat stelt :

‘De decreten kunnen rechtsbepalingen bevatten in aangelegenheden waarvoor de parlementen niet bevoegd zijn, voor zover die bepalingen noodzakelijk zijn voor de uitoefening van hun bevoegdheid.’

In de memorie van toelichting wordt de redenering ontwikkeld dat deze uitbreiding noodzakelijk is om het casusoverleg praktisch mogelijk te maken. Er wordt gesteld dat zonder deze uitbreiding aanmelding en voorbereiding niet op een vertrouwelijke wijze zou gebeuren, waardoor organisaties niet tot aanmelding zouden kunnen of willen overgaan.

Dit lijkt geen valide stelling. De vertrouwelijkheid van het casusoverleg conform art 458ter Sw staat buiten kijf; het lijkt echter geenszins noodzakelijk dat de voorbereiding van de diverse ketenpartners voorafgaand aan het casusoverleg uitgewisseld wordt. Dit betekent eerder een uitholling van het beroepsgeheim zoals bepaald in art 458ter Sw, dat voor zeer specifieke overlegmomenten is opgevat binnen een zeer specifieke context.

De informatie van de diverse kernpartners moet op het moment van het casusoverleg uitgewisseld en besproken worden, er is geen enkele noodzaak om deze op voorhand in minder controleerbare omstandigheden kenbaar te maken.

Artikel 13 voorziet de mogelijkheid voor een deelnemer aan dit overleg om informatie te delen met andere betrokkenen bij het cliëntsysteem, die niet deelnemen aan het overleg mits het akkoord van alle deelnemers. De wijze waarop deze bepaling afbreuk doet aan de verplichting om het geheim van het overleg te bewaren wordt niet verantwoord en lijkt in strijd met art. 458ter, § 2 lid 2 Sw.

Met de meeste hoogachting,

De procureur-generaal,

Pierre Vanderheyden
Voorzitter van het College

VOORONTWERP VAN DECREET
van 13 oktober 2023

Ontwerp van decreet tot oprichting en regeling van de Veilige Huizen

Op voorstel van de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. In dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° Agentschap Justitie en Handhaving: het Agentschap Justitie en Handhaving, vermeld in artikel 2, eerste lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 september 2021 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap "Agentschap Justitie en Handhaving";
- 2° Agentschap Opgroeien: het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid, opgericht bij artikel 3 van het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Opgroeien regie en het intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid, opgericht bij artikel 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 oktober 2008 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid Opgroeien;
- 3° algemene verordening gegevensbescherming: verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming);
- 4° casusoverleg: een overleg als vermeld in artikel 458ter van het Strafwetboek, waarop casus per casus multilateraal informatie wordt uitgewisseld;

- 5° cliëntsysteem: een groep personen die samenleeft of samengeleefd heeft en tussen wie een duurzame en affectieve band bestaat of bestaan heeft;
- 6° coördinator: de coördinator van een Veilig Huis;
- 7° intrafamiliaal geweld: iedere vorm van fysiek, seksueel, psychisch of economisch geweld tussen leden van eenzelfde familie, ongeacht hun leeftijd;
- 8° kernpartner: een organisatie als vermeld in artikel 9, die zich er minstens toe engageert om op structurele basis deel te nemen aan casusoverleg binnen een Veilig Huis.

Hoofdstuk 2. Oprichting van de Veilige Huizen

Art. 3. Een Veilig Huis is een regionale netwerkorganisatie die bestaat uit een multidisciplinair team van professionals, inhoudelijk aangestuurd door een coördinator, waarbij minstens het Agentschap Justitie en Handhaving, een lokaal bestuur, het Agentschap Opgroeien, een centrum algemeen welzijnswerk als vermeld in artikel 6 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende het algemeen welzijnswerk, en een vertrouwenscentrum kindermishandeling als vermeld in artikel 1, 8°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 2017 betreffende de erkenning en subsidiëring van de vertrouwenscentra kindermishandeling en de partnerorganisatie, betrokken zijn. De partners binnen de netwerkorganisatie zijn niet hiërarchisch ten opzichte van elkaar gepositioneerd.

Het Veilig Huis engageert zich bovendien om een nauwe samenwerking met het openbaar ministerie en de politiediensten, vermeld in artikel 1 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt, na te streven.

De doelstelling van een Veilig Huis bestaat erin intrafamiliaal geweld op een duurzame, gecoördineerde en doeltreffende wijze aan te pakken door een optimale intersectorale samenwerking vanuit de betrokken diensten.

Per gerechtelijk arrondissement wordt er minstens één Veilig Huis opgericht.

De coördinatie van een Veilig Huis kan door het Agentschap Justitie en Handhaving of door een lokaal bestuur samen met het Agentschap Justitie en Handhaving worden opgenomen.

Art. 4. Een Veilig Huis vervult in het kader van de doelstelling, vermeld in artikel 3, minimaal volgende opdrachten:

- 1° het stimuleren, coördineren en ondersteunen van intersectorale samenwerking en van een integrale en geïntegreerde aanpak van complexe en ernstige situaties van intrafamiliaal geweld die een multidisciplinaire samenwerking tussen politie, justitie en hulpverlening vereisen;
- 2° het voorzien in een cliëntgericht aanbod, dat minstens bestaat uit:
 - a) risico-inschatting, dossiervorming en afstemming rond cliëntsysteem die met intrafamiliaal geweld te maken hebben;
 - b) trajecten als vermeld in artikel 5 faciliteren, ondersteunen, actief aanbieden en opvolgen op een aanklappende en outreachende manier, met oog voor alle betrokkenen en een verhoogde aandacht voor de minderjarigen, waarbij eventueel een beroep kan worden gedaan op de werking en de expertise van de gemandateerde

- voorzieningen, vermeld in artikel 2, §1, 17°, van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp;
- 3° deskundigheidsbevordering van professionals, die minstens bestaat uit:
- a) het voorzien in advies en consult voor professionals die beroepsmatig geconfronteerd worden met intrafamiliaal geweld, onder meer voor wat betreft een aanmelding bij een Veilig Huis en omtrent de samenwerking tussen politie, justitie en hulpverlening;
 - b) het vergroten van de kennis en expertise van professionals over intrafamiliaal geweld, onder meer over de aanpak van intrafamiliaal geweld, de bestaande procedures en het beschikbare aanbod.
- 4° het voorzien in en faciliteren van een aanvullend aanbod inzake intrafamiliaal geweld, rekening houdend met de taken en de werking van de bestaande hulpverleningsorganisaties en gebaseerd op lokale noden, lacunes en mogelijkheden;

Bij het uitvoeren van de opdrachten, vermeld in het eerste lid, vertrekt het Veilig Huis van de noden van het cliëntsysteem, streeft het naar een maximale betrokkenheid van het cliëntsysteem en wordt de veiligheid van alle betrokkenen centraal geplaatst.

De Vlaamse Regering kan de opdrachten van de Veilige Huizen, vermeld in het eerste lid, nader bepalen en bijkomende opdrachten bepalen.

De Vlaamse Regering kan de werking van de Veilige Huizen nader bepalen.

Art. 5. Een Veilig Huis kan een traject starten met een cliëntsysteem indien voldaan is aan elk van de volgende criteria:

- 1° er is sprake van een verhoogd risico op herhaald intrafamiliaal geweld waarbij de fysieke of psychische integriteit van een of meer leden van het cliëntsysteem in het gedrang dreigt te komen;
- 2° intersectorale infodeling en casusoverleg tussen kernpartners is noodzakelijk om de cyclus van intrafamiliaal geweld te doorbreken;
- 3° er is nood aan een afgestemd traject tussen de kernpartners om de cyclus van intrafamiliaal geweld te doorbreken.

Bij situaties van intrafamiliaal geweld waarbij minderjarigen betrokken zijn, worden steeds de gemandateerde voorzieningen, vermeld in artikel 2, §1, 17°, van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp, geraadpleegd en betrokken bij de risico-inschatting omtrent de noodzakelijkheid van een casusoverleg en de beslissing over de noodzakelijkheid van een intersectoraal traject door een Veilig Huis.

Bij de beoordeling van een casus op basis van de criteria, vermeld in het eerste lid, wordt bekeken of het meest aangewezen is om de casus rechtstreeks bij de hulpverlening aan te melden, dan wel aan te haken aan reeds lopende hulpverlening of begeleiding, dan wel de casus op te nemen binnen het Veilig Huis en een traject te starten.

De Vlaamse Regering kan de criteria, vermeld in het eerste lid, en de kwaliteitseisen voor de risico-inschatting, vermeld in het eerste lid, 1°, nader bepalen.

Art. 6. De Vlaamse Regering kan, onder de voorwaarden die ze bepaalt en binnen de beschikbare begrotingskredieten, organisaties subsidiëren die activiteiten organiseren of ondersteunen die bijdragen tot de verwezenlijking van de doelstelling van de Veilig Huizen.

De Vlaamse Regering kan een lokaal bestuur, een centrum algemeen welzijnswerk als vermeld in artikel 6 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende het algemeen welzijnswerk en een vertrouwenscentrum kindermishandeling als vermeld in artikel 1, 8°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 2017 betreffende de erkenning en subsidiëring van de vertrouwenscentra kindermishandeling en de partnerorganisatie, aanduiden om bepaalde taken binnen een Veilig Huis in het kader van dit decreet op te nemen, en kan daarvoor personeelsmiddelen voor de vermelde organisaties voorzien.

Art. 7. De Veilig Huizen kunnen beleidsadviezen uitbrengen aan de Vlaamse Regering. Om een gericht beleid inzake intrafamiliaal geweld te kunnen voeren, bezorgen de Veilige Huizen geanonimiseerde gegevens over intrafamiliaal geweld aan het Agentschap Justitie en Handhaving. De gegevens hebben betrekking op het aantal en het profiel van de opgevolgde cliëntsystemen en de ontwikkelingen inzake de problematiek en aanpak van intrafamiliaal geweld. Het Agentschap Justitie en Handhaving bezorgt deze gegevens aan de Vlaamse Regering, en in het bijzonder aan de Vlaamse minister, bevoegd voor welzijn.

De betrokken Vlaamse administraties bezorgen eveneens geanonimiseerde gegevens die voortkomen uit de toepassing van hun beleid omtrent intrafamiliaal geweld aan het Agentschap Justitie en Handhaving.

De Vlaamse Regering kan de vorm, de inhoud, de wijze en de periodiciteit van de aan te leveren beleidsadviezen en rapportering, vermeld in het eerste en tweede lid, nader bepalen.

De beleidsadviezen en rapportering, vermeld in het eerste lid, worden tevens voorgelegd en besproken op een intersectorale stuurgroep. Die stuurgroep is samengesteld uit:

- 1° vertegenwoordiging van het Agentschap Justitie en Handhaving, die de stuurgroep voorzigt;
- 2° vertegenwoordiging van de betrokken Vlaamse ministers;
- 3° vertegenwoordiging van de betrokken Vlaamse administraties;
- 4° vertegenwoordiging van de betrokken sectoren.

De Vlaamse Regering kan de samenstelling en de werking van de stuurgroep, vermeld in het vierde lid, nader bepalen.

Hoofdstuk 3. Casusoverleg binnen een Veilig Huis

Art. 8. Binnen een Veilig Huis kan, met het oog op de bescherming van de fysieke en psychische integriteit van een of meer leden van het betrokken cliëntstelsel, in het kader van een intersectoraal traject, een casusoverleg conform artikel 458ter van het Strafwetboek worden georganiseerd. Op dat casusoverleg kunnen cliëntsystemen besproken worden die voldoen aan de criteria, vermeld in artikel 5.

Art. 9. Aan een casusoverleg binnen een Veilig Huis kunnen de volgende organisaties deelnemen:

- 1° het Agentschap Justitie en Handhaving, vanuit haar opdracht, vermeld in artikel 4, 5°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 september 2021 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap "Agentschap Justitie en Handhaving";
- 2° lokale besturen;
- 3° de centra voor algemeen welzijnswerk, vermeld in artikel 6 van het decreet van 4 mei 2009 betreffende het algemeen welzijnswerk;
- 4° de vertrouwenscentra kindermishandeling, vermeld in artikel 42 van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp;
- 5° het openbaar ministerie;
- 6° de politiediensten, vermeld in artikel 1 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt;
- 7° de justitiehuisen, vermeld in artikel 2, 10°, van het decreet van 26 april 2019 houdende de justitiehuisen en de juridische eerstelijnsbijstand;
- 8° het Vlaams Centrum Elektronisch Toezicht, vermeld in artikel 2, 3°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 maart 2022 tot uitvoering van bepalingen over de justitiehuisen van het decreet van 26 april 2019 houdende de justitiehuisen en de juridische eerstelijnsbijstand;
- 9° de gevangenen, vermeld in artikel 2, 15°, van de wet van 12 januari 2005 betreffende het gevangeniswezen en de rechtspositie van de gedetineerden;
- 10° de centra voor leerlingenbegeleiding, vermeld in het decreet van 27 april 2018 betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding;
- 11° onderwijsinstellingen als vermeld in artikel 2, 13°, van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van het onderwijs;
- 12° de ondersteuningscentra jeugdzorg, vermeld in artikel 33 van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp;
- 13° de sociale dienst jeugdrechtbank, vermeld in artikel 56 van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp;
- 14° de centra voor geestelijke gezondheidszorg, vermeld in artikel 2, 1°, van het decreet van 18 mei 1999 betreffende de centra voor geestelijke gezondheidszorg;
- 15° de centra voor kinderopvang en gezinsondersteuning, vermeld in artikel 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 9 november 2012 inzake erkenning en subsidiëring van de centra voor kinderopvang en gezinsondersteuning;
- 16° de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, vermeld in artikel 2, §1, eerste lid, van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur;
- 17° het Agentschap Opgroeien;
- 18° de voorzieningen in de jeugdhulp, vermeld in artikel 1, 15°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 april 2019 inzake de erkenningsvoorwaarden en de subsidienormen voor voorzieningen voor jeugdhulp;
- 19° het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, vermeld in artikel 3 van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap;
- 20° de voorzieningen die vergund, erkend of gesubsidieerd worden door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, vermeld in artikel 8, 2°, van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern

- verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap;
- 21° diensten en voorzieningen uit de geestelijke gezondheidszorg;
- 22° diensten en voorzieningen uit de medische sector;
- 23° de ziekenfondsen, vermeld in artikel 2 van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen;
- 24° andere organisaties die omwille van een bepaalde expertise of omwille van hun kennis van het cliëntsysteem, geacht worden een noodzakelijke bijdrage te kunnen leveren aan een geïndividualiseerde casusgerichte opvolging.

Art. 10. De organisaties, vermeld in artikel 9, kunnen, met het oog op bespreking op een casusoverleg binnen een Veilig Huis, cliëntsysteem aanmelden bij de coördinator of een vertegenwoordiger van de coördinator. Op basis van de aanmelding gaat de coördinator of zijn vertegenwoordiger na of voldaan is aan de criteria, vermeld in artikel 5.

Als de aanmelding voldoet aan de criteria, vermeld in artikel 5, krijgen de kernpartners de mogelijkheid om op schriftelijke wijze de aanmelding aan te vullen met objectieve informatie over een eventueel reeds lopend traject binnen de eigen organisatie en een inschatting omtrent het vervolgtraject binnen het Veilig Huis. Er kan enkel informatie worden aangevuld voor zover dit noodzakelijk is voor het bepalen van het vervolgtraject binnen het Veilig Huis.

De informatie die wordt uitgewisseld in het kader van een aanmelding als vermeld in het eerste lid en de aanvulling van een aanmelding, vermeld in het tweede lid, betreft een voorbereiding op het casusoverleg en valt in die zin onder de geheimhoudingsplicht, vermeld in artikel 458ter, §2, van het Strafwetboek. De organisaties, vermeld in artikel 9, kunnen deze informatie in het kader van een aanmelding als vermeld in het eerste lid en de aanvulling van een aanmelding, vermeld in het tweede lid, uitwisselen zonder dat deze mededeling strafbaar wordt gesteld conform artikel 458 van het Strafwetboek.

Art. 11. De personen en organisaties die uitgenodigd zijn voor een casusoverleg binnen een Veilig Huis, kunnen zich op het casusoverleg laten vertegenwoordigen door een vaste afgevaardigde.

De uitgenodigde persoon of de persoon van de uitgenodigde organisatie, die rechtstreeks betrokken is bij het cliëntsysteem waarover een casusoverleg wordt georganiseerd, kan aan de vaste afgevaardigde, voorafgaand aan en met het oog op deelname aan het casusoverleg, de daartoe noodzakelijke informatie meedelen, zonder dat deze mededeling strafbaar wordt gesteld conform artikel 458 van het Strafwetboek. Door deze informatie-uitwisseling wordt de vaste afgevaardigde onderworpen aan dezelfde reglementering en contractuele voorwaarden als de persoon die de informatie verstrekt, met name de toepasselijke bepalingen inzake gegevensbescherming, het ambtsgeheim, de discretieplicht en het beroepsgeheim.

De vaste afgevaardigde kan aan die persoon, die rechtstreeks betrokken is bij het cliëntsysteem waarover een casusoverleg wordt georganiseerd, na het casusoverleg, informatie uit het casusoverleg meedelen over de op het casusoverleg besproken cliëntsysteem. Door deze informatie-uitwisseling wordt die

persoon onderworpen aan de geheimhoudingsplicht, vermeld in artikel 458ter, §2, van het Strafwetboek.

Art. 12. §1. De rol van de deelnemers tijdens een casusoverleg binnen een Veilig Huis is beperkt tot het bijdragen aan de realisatie van de doelstelling van het IFG-centrum.

§2. Deelnemers kunnen conform artikel 458ter van het Strafwetboek tijdens een casusoverleg binnen een IFG-centrum slechts informatie delen voor zover die informatie relevant en proportioneel is in functie van de finaliteit van het casusoverleg, met name de bescherming van de fysieke en psychische integriteit van een of meer leden van het betrokken cliëntsysteem.

Deelnemers zijn vrij om te bepalen welke informatie ze delen tijdens het casusoverleg in functie van de finaliteit van het casusoverleg, vermeld in het eerste lid.

Van het casusoverleg kan een verslag worden opgemaakt. De Vlaamse Regering kan nader bepalen welke elementen dat verslag bevat.

Art. 13. §1. Conform artikel 458ter, §2, van het Strafwetboek, zijn de deelnemers tot geheimhouding verplicht wat betreft de tijdens het casusoverleg meegedeelde geheimen.

§2. Een deelnemer aan het casusoverleg kan informatie, die meegedeeld is op het casusoverleg, delen met een of meer leden van het betrokken cliëntsysteem als er tussen alle deelnemers aan het casusoverleg consensus is over:

- 1° welke informatie precies gedeeld kan worden met het betrokken cliëntsysteem;
- 2° met welke leden van het betrokken cliëntsysteem met wie informatie gedeeld kan worden;
- 3° welke deelnemer aan het casusoverleg de informatie kan delen met het betrokken cliëntsysteem.

De geheimhoudingsplicht, vermeld in paragraaf 1, kan niet verbroken worden omwille van een rapportageplicht in hoofde van een deelnemer, tenzij daarover consensus bestaat tussen alle deelnemers aan het casusoverleg conform het eerste lid.

Hoofdstuk 4. Verwerking van persoonsgegevens

Art. 14. §1. Voor zover het noodzakelijk is om de doelstelling van het Veilig Huis te realiseren, kunnen de organisaties, vermeld in artikel 9, de volgende persoonsgegevens verwerken:

- 1° identificatiegegevens, waaronder het rijksregisternummer of het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid;
- 2° contactgegevens;
- 3° gegevens over beroep, beroepsbekwaamheid, opleiding en vorming;
- 4° leeftijd, geslacht, nationaliteit, burgerlijke staat en verblijfsstatuut;
- 5° gegevens over schulden en solvabiliteit;
- 6° gegevens over de levensstijl, vrijetijdsbesteding en sociale context;

- 7° gegevens over de gezinssamenstelling;
- 8° gegevens over de woonomstandigheden;
- 9° politionele en gerechtelijke gegevens;
- 10° gegevens over de gezondheid;
- 11° gegevens over risicosituaties en -gedragingen;
- 12° gegevens waaruit herkomst of afkomst blijkt;
- 13° gegevens met over seksueel gedrag of seksuele gerichtheid;
- 14° gegevens waaruit politieke, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen blijken;
- 15° gedragsgegevens;
- 16° andere gegevens die noodzakelijk zijn om de doelstelling van het Veilig Huis te realiseren.

De personen van wie de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen worden verwerkt, zijn de leden van het cliëntsysteem en hun onderlinge relaties en contacten.

De persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen op de volgende wijzen worden verwerkt:

- 1° de deelnemers aan een casusoverleg kunnen conform artikel 12 persoonsgegevens delen met en ontvangen van andere deelnemers aan het casusoverleg;
- 2° de organisaties, vermeld in artikel 9, kunnen persoonsgegevens delen met de coördinator, voor zover dit noodzakelijk is om de aanmelding van een cliëntsysteem te realiseren;
- 3° de personeelsleden van de kernpartners, die instaan voor de trajectwerking van het Veilig Huis, kunnen de persoonsgegevens verwerken met het oog op het uitvoeren van de opdrachten, vermeld in artikel 4, eerste lid, 1° en 2°;
- 4° de personeelsleden van de kernpartners, die instaan de uitvoering van de opdrachten, vermeld in artikel 4, eerste lid, 3° en 4°, kunnen de persoonsgegevens verwerken voor zover dat noodzakelijk is om deze opdrachten te realiseren;
- 5° de personeelsleden van lokale besturen en van het Agentschap Justitie en Handhaving, die instaan voor de coördinatie van een Veilig Huis, kunnen de persoonsgegevens verwerken in de mate dat dit noodzakelijk is voor de operationele coördinatie van het Veilig Huis;
- 6° de persoonsgegevens kunnen worden opgenomen in een gezamenlijke dossieromgeving, als voldaan is aan de voorwaarden, vermeld in het vierde lid;
- 7° de coördinator kan het dossier, met inbegrip van de persoonsgegevens, overdragen aan de coördinator van een ander Veilig Huis als het cliëntsysteem door dat andere Veilig Huis verder wordt opgevolgd.

Voor de dossieromgeving, vermeld in het derde lid, 6°, worden passende beveiligingsmaatregelen genomen, waaronder het voorzien in een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer, conform de geheimhoudingsplicht, vermeld in artikel 458ter, §2, van het Strafwetboek, en conform de beveiliging van de verwerking, vermeld in artikel 32 van de algemene verordening gegevensbescherming. In voorkomend geval worden de maatregelen, vermeld in artikel 9 en 10, §2, van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens,

toegepast. De passende maatregelen ter beveiliging kunnen nader bepaald worden door de Vlaamse Regering.

§2. De verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 1, gebeurt conform artikel 6, lid 1, e), van de algemene verordening gegevensbescherming.

De verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 1, kan ook de verwerking omvatten van de bijzondere categorieën van persoonsgegevens vermeld in artikel 9, lid 1, van de algemene verordening gegevensbescherming. Die verwerkingen worden beschouwd als noodzakelijke verwerkingen om redenen van zwaarwegend algemeen belang als vermeld in artikel 9, lid 2, g) van de voormelde verordening.

De verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 1, kan ook de verwerking omvatten van persoonsgegevens als vermeld in artikel 10 van de voormelde verordening.

§3. Het Agentschap Justitie en Handhaving is verwerkingsverantwoordelijke voor de dossieromgeving, vermeld in paragraaf 1, derde lid, 6°.

De organisaties die deelnemen aan het casusoverleg en de kernpartners die instaan voor de trajectwerking en de werking van het Veilig Huis in het algemeen, zijn verantwoordelijk voor de inhoud die ze ter beschikking stellen via de dossieromgeving en voor het zorgvuldige gebruik van de gegevens, al dan niet persoonsgegevens, die ze verkregen hebben via de dossieromgeving.

§4. De persoonsgegevens worden niet langer bewaard dan noodzakelijk is voor het doeleinde van de gegevensverwerking. De maximale bewaartermijn van de persoonsgegevens die verwerkt worden in het kader van een casusoverleg en in het kader van de trajectwerking, bedraagt vijftien jaar. De voormelde termijn vangt aan op de datum dat het dossier in het Veilig Huis wordt afgesloten. De Vlaamse Regering kan nader bepalen hoe een dossier wordt afgesloten.

De maximale bewaartermijn, vermeld in het eerste lid, kan worden verlengd tot een maximale bewaartermijn van dertig jaar omwille van de aanwezigheid van bepaalde vormen van intrafamiliaal geweld of omwille van bepaalde zwaarwichtige gepleegde feiten. Tot verlenging van de bewaartermijn wordt bij consensus van de deelnemers aan het casusoverleg beslist op het ogenblik van afsluiting van het dossier.

§5. Met het oog op beleidsondersteuning en rapportering als vermeld in artikel 7, verwerkt een Veilig Huis persoonsgegevens als vermeld in artikel 14. Die rapportering bevat geen informatie waaruit de identiteit van een betrokkene rechtstreeks of onrechtstreeks kan worden afgeleid.

Art. 15. Met behoud van de toepassing van de bepalingen uit hoofdstuk 3 van dit decreet zijn de personen die betrokken zijn bij de operationele werking van een Veilig Huis, gehouden tot het beroepsgeheim conform artikel 458 van het Strafwetboek.

Art. 16. De organisaties die deelnemen aan een casusoverleg en de kernpartners die instaan voor de trajectwerking en de werking van het Veilig Huis in het algemeen, nemen passende maatregelen met het oog op transparantie ten aanzien van het cliëntsysteem en hun contacten en relaties. Die maatregelen hebben onder meer tot doel dat de globale regeling inzake gegevensverwerking in het kader van een Veilig Huis voldoende duidelijk is, en dat het voor de betrokkenen duidelijk is hoe de verplichtingen en de rechten, vermeld in artikel 12 tot en met 21 van de algemene verordening gegevensbescherming, zullen worden toegepast.

Hoofdstuk 5. Slotbepalingen

Art. 17. De impact van de toepassing van het decreet op de partners wordt periodiek gemonitord in functie van de noodzakelijke randvoorwaarden.

Het decreet wordt uiterlijk binnen 3 jaar na de datum van inwerkingtreding geëvalueerd door de Vlaamse Regering.

Brussel, ... (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme

Zuhal DEMIR

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 74.664/16
van 10 januari 2024

over

een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap ‘tot
oprichting en regeling van de Veilige Huizen’

Op 16 oktober 2023 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet ‘tot oprichting en regeling van de Veilige Huizen’.

Het voorontwerp is door de zestiende kamer onderzocht op 21 december 2023. De kamer was samengesteld uit Pierre LEFRANC, wnd. kamervoorzitter, Toon MOONEN en Tim CORTHAUT, staatsraden, Johan PUT, assessor, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Barbara SPEYBROUCK, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 10 januari 2024.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het voor advies voorgelegde voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap strekt tot de oprichting en de regeling van “Veilige Huizen”. Een Veilig Huis is “een regionale netwerkorganisatie die bestaat uit een multidisciplinair team van professionals” met als doelstelling “intrafamiliaal geweld op een duurzame, gecoördineerde en doeltreffende wijze aan te pakken door een optimale intersectorale samenwerking vanuit de betrokken diensten” (artikel 3, eerste en derde lid, van het voorontwerp).

Het voorontwerp bevat een aantal definities (artikel 2). Daarnaast wordt de oprichting van de Veilige Huizen geregeld, met inbegrip van de opdrachten (artikel 4), het starten van een traject (artikel 5) en het uitbrengen van beleidsadviezen en de rapportering (artikel 7). Personen die betrokken zijn bij de operationele werking van een Veilig Huis zijn gehouden tot het beroepsgeheim (artikel 15). De Vlaamse Regering kan organisaties subsidiëren die activiteiten organiseren of ondersteunen die bijdragen tot de verwezenlijking van de doelstelling van de Veilige Huizen en kan bepaalde instellingen aanduiden om taken op te nemen binnen een Veilig Huis (artikel 6).

Binnen een Veilig Huis kan een casusoverleg conform artikel 458ter van het Strafwetboek worden georganiseerd (artikel 8). In het voorontwerp wordt bepaald wie aan een casusoverleg kan deelnemen (artikel 9), hoe een cliëntsysteem² kan worden aangemeld (artikel 10), hoe de vertegenwoordiging van de deelnemers kan verlopen (artikel 11), wat hun rol is en welke gegevens ze kunnen delen (artikel 12) en onder welke voorwaarden van de geheimhoudingsplicht die met het casusoverleg gepaard gaat, kan worden afgeweken (artikel 13).

Het voorontwerp bevat een regeling van de verwerking van persoonsgegevens (artikel 14) van de transparantie ten aanzien van de cliëntsysteem en hun contacten en relaties (artikel 16).

De impact van de toepassing van het decreet op de partners wordt periodiek gemonitord. Het aan te nemen decreet wordt binnen de drie jaar na de inwerkingtreding ervan geëvalueerd door de Vlaamse Regering (artikel 17).

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

² Een cliëntsysteem is luidens artikel 2, 5°, van het voorontwerp “een groep personen die samenleeft of samengeleefd heeft en tussen wie een duurzame en affectieve band bestaat of bestaan heeft”.

BEVOEGDHEID

3. Met betrekking tot de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap voor de in het voorontwerp opgenomen maatregelen moet het volgende worden opgemerkt.

A. De deelname aan het casusoverleg

4. Artikel 8 van het voorontwerp bepaalt dat binnen een Veilig Huis, in het kader van een intersectoraal traject, een casusoverleg kan worden georganiseerd conform artikel 458ter van het Strafwetboek. Artikel 9 bepaalt welke organisaties kunnen deelnemen. Daarbij worden onder andere het openbaar ministerie (punt 5°), de politiediensten (punt 6°), de gevangenissen (punt 9°), diensten en voorzieningen uit de geestelijke gezondheidszorg (punt 21°), diensten en voorzieningen uit de medische sector (punt 22°) en de ziekenfondsen (punt 23°) vermeld.

5. Het voorontwerp lijkt voor geen enkele organisatie de verplichting op te leggen om deel te nemen aan een casusoverleg. Gelet op het autonomiebeginsel zou de decreetgever de instellingen die onder de bevoegdheid van de federale overheid vallen in beginsel alleszins niet eenzijdig kunnen verplichten tot deelname aan een casusoverleg.³ Het is wel mogelijk voor de decreetgever om te voorzien in een dergelijk platform met vertegenwoordigingen van federale overheidsdiensten en instellingen, zolang die vertegenwoordiging op een louter facultatieve wijze is geregeld, wat inhoudt dat de bedoelde federale overheidsdiensten en instellingen vertegenwoordigers kunnen, maar niet moeten afvaardigen en dat hun afwezigheid geen gevolgen kan hebben voor de besluitvorming.⁴

In de memorie van toelichting wordt overigens als volgt geantwoord op de vraag van het College van Procureurs-Generaal waarom geen samenwerkingsakkoord werd nagestreefd waarin politie en parket konden gevat worden:

“Op termijn is het afsluiten van een samenwerkingsakkoord de ideale werkwijze om de werking van de Veilige Huizen te verankeren. De ervaring leert dat de totstandkoming en goedkeuring van een samenwerkingsakkoord een aanzienlijke termijn in beslag kan nemen. Om de partners te garanderen dat er een afdoende juridisch kader is om deel te nemen aan het casusoverleg, werd beslist om eerst met een decreet te werken. Gezien de bevoegdheidsverdeling wordt daarin de mogelijkheid gegeven aan politie en parket om deel te nemen conform de voorwaarden in het decreet, maar geen verplichting.”

³ Tenzij de decreetgever een beroep zou kunnen doen op de impliciete bevoegdheden (artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’). Er moet dan worden verantwoord dat de ontworpen bepalingen noodzakelijk zijn voor de uitoefening van de bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap, dat de betrokken aangelegenheid zich leent tot een gedifferentieerde regeling en dat de weerslag van de ontworpen bepaling op die aangelegenheid slechts marginaal is.

⁴ Het gegeven dat de regeling van het casusoverleg behoort tot de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap, die bevoegd is voor de aangelegenheid waarop dit overleg betrekking heeft, zou overigens niet verhinderen dat de federale overheid de deelname aan dat casusoverleg zou regelen van diensten of personeelsleden waarvoor ze bevoegd is. Vereist is dan wel dat die regeling beperkt is tot het regelen van die deelname, en dat het casusoverleg zelf niet wordt georganiseerd (zie adv.RvS 72.961/3 van 22 februari 2023 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van 30 juni 2023 ‘over de verwerking van de persoonsgegevens in het kader van een multidisciplinaire samenwerking bij deelname aan een casusoverleg op basis van artikel 458ter van het Strafwetboek’, opm. 3.1).

B. Het beroepsgeheim in het kader van het casusoverleg

6.1. Deelnemers aan een casusoverleg kunnen naar luid van artikel 12, § 2, eerste lid, van het voorontwerp, conform artikel 458ter van het Strafwetboek, tijdens een casusoverleg informatie delen voor zover die relevant en proportioneel is in functie van de finaliteit van het casusoverleg, “met name de bescherming van de fysieke en psychische integriteit van een of meer leden van het betrokken cliëntsysteem.”

6.2. Het voorontwerp regelt ook de geheimhoudingsplicht naar aanleiding van een aantal voorbereidende handelingen. Naar luid van artikel 10, derde lid, van het voorontwerp betreft de informatie die wordt uitgewisseld in het kader van een aanmelding bij de coördinator van een Veilig Huis een voorbereiding op het casusoverleg en valt ook die onder de geheimhoudingsplicht, vermeld in artikel 458ter, § 2, van het Strafwetboek. De betrokken organisaties kunnen deze informatie uitwisselen zonder dat die mededeling strafbaar wordt gesteld conform artikel 458 van het Strafwetboek.

Artikel 11 van het voorontwerp bevat een regeling op basis waarvan de betrokken personen en organisaties zich kunnen laten vertegenwoordigen door een vaste afgevaardigde. Naar luid van het tweede lid kan de uitgenodigde persoon of de persoon van de uitgenodigde organisatie, die rechtstreeks betrokken is bij het cliëntsysteem waarover een casusoverleg wordt georganiseerd, voorafgaand aan en met het oog op deelname aan het casusoverleg de noodzakelijke informatie voor dat casusoverleg meedelen, zonder dat die mededeling strafbaar wordt gesteld conform artikel 458 van het Strafwetboek. De vaste afgevaardigde wordt dan zelf onderworpen aan dezelfde reglementering en contractuele voorwaarden als de persoon die de informatie verstrekt, met name de toepasselijke bepalingen inzake gegevensbescherming, het ambtsgeheim, de discretieplicht en het beroepsgeheim. Met toepassing van het derde lid kan de vaste afgevaardigde achteraf ten overstaan van de persoon die hem heeft ingelicht informatie meedelen die op het casusoverleg is besproken, waardoor die persoon op zijn beurt onderworpen wordt aan de geheimhoudingsplicht, vermeld in artikel 458ter, § 2, van het Strafwetboek.

6.3. De deelnemers aan een casusoverleg zijn luidens artikel 13, § 1, van het voorontwerp, conform artikel 458ter, § 2, van het Strafwetboek, tot geheimhouding verplicht met betrekking tot de geheimen die tijdens het casusoverleg worden meegedeeld. Bij het eerste lid van de tweede paragraaf wordt niettemin in de mogelijkheid voorzien voor een deelnemer aan het casusoverleg om, onder voorwaarden, informatie die op het casusoverleg is meegedeeld te delen met een of meer leden van het betrokken cliëntsysteem. Bovendien kan de geheimhoudingsplicht die rust op de deelnemers luidens het tweede lid verbroken worden omwille van een rapportageplicht van een deelnemer.

6.4. Artikel 15 van het voorontwerp bepaalt dat de personen die betrokken zijn bij de operationele werking van een Veilig Huis, gehouden zijn tot het beroepsgeheim conform artikel 458 van het Strafwetboek.

6.5. Uit het voorgaande volgt dat de stellers van het voorontwerp steunen op de federale regeling van het beroepsgeheim in de context van een casusoverleg, maar daarbij in een aantal bijzonderheden voorzien, waarbij dat beroepsgeheim de ene keer wordt uitgebreid, de andere keer wordt beperkt.

Daarbij moeten de volgende opmerkingen worden gemaakt.

7.1. De basisregeling inzake het beroepsgeheim en de algemene uitzonderingen erop zijn vastgelegd in de artikelen 458 tot 458^{quater} van het Strafwetboek. Als onderdeel van het algemeen strafrecht komt het in beginsel aan de federale wetgever toe de omvang van deze strafbaarstelling en de strafmaat te bepalen.⁵ Bepaalde aspecten ervan kunnen echter uitdrukkelijk ook bij decreet of ordonnantie worden geregeld, met name het voorzien in uitzonderingen op het beroepsgeheim (artikel 458 van het Strafwetboek) of het regelen van de organisatie van een casusoverleg, in het kader waarvan de federale wetgever zelf in een uitzondering op het beroepsgeheim heeft voorzien (artikel 458ter van het Strafwetboek). Ook kan worden aanvaard dat de decreetgever in de materies waarvoor hij bevoegd is, voor een bepaalde functie erkent dat de betrokkenen gebonden zijn door het beroepsgeheim, bedoeld in artikel 458 van het Strafwetboek⁶, dan wel daarnaast, voor zover hij dit nodig acht, een specifiek beroepsgeheim⁷ invoert voor personen die niet onder de toepassing van artikel 458 van het Strafwetboek vallen.⁸

7.2. Artikel 458ter van het Strafwetboek bevat een specifieke regeling voor wat betreft het beroepsgeheim in het kader van een casusoverleg. In de eerste paragraaf wordt, onder de daar bepaalde voorwaarden, in een uitzondering op de geheimhoudingsplicht voorzien voor wie geheimen, die in beginsel door die plicht zijn gevat, meedeelt in het kader van een overleg dat wordt georganiseerd, hetzij bij of krachtens een wet, decreet of ordonnantie, hetzij bij een met redenen omklede toestemming van de procureur des Konings. Het eerste lid van de tweede paragraaf bevat een specifieke geheimhoudingsplicht voor de deelnemers aan het casusoverleg, wat betreft de tijdens het overleg meegedeelde geheimen.

⁵ Zie bv. adv.RvS 69.215/1 van 12 mei 2021 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet ‘over het onderwijs XXXI’, opm. 21.2; adv.RvS 59.399/1 en 59.400/1 van 24 juni 2016 over een wetsvoorstel en amendementen daarbij ‘tot wijziging van de Organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn om de strijd tegen terroristische misdrijven te bevorderen’, opm. 3.1.

⁶ Adv.RvS 69.215/1 van 12 mei 2021, opm. 21.2. Het Grondwettelijk Hof heeft dit impliciet aanvaard (GwH 22 september 2022, nr. 110/2022, B.60 en GwH 16 februari 2023, nr. 26/2023, B.77.2). De strafbaarstelling in artikel 458 van het Strafwetboek heeft een algemene draagwijdte. In de gevallen waarin een persoon – ook in het kader van een aangelegenheid die tot de bevoegdheid van de gemeenschappen of gewesten behoort – uit hoofde van zijn staat of beroep kennis heeft van geheimen die hem zijn toevertrouwd, is het bijgevolg niet nodig dat de deelstatelijke wetgever de strafrechtelijk gesanctioneerde verplichting tot geheimhouding oplegt. Het feit dat de gemeenschappen en gewesten niet bevoegd zijn om de algemene strafbaarstelling van het beroepsgeheim te regelen, belet evenwel niet dat zij in hun regelgeving de opdrachten en taken van bepaalde personen op dusdanige wijze kunnen regelen dat daaruit blijkt dat deze personen “uit hun staat of beroep kennis dragen van geheimen die hun zijn toevertrouwd”, in de zin van artikel 458 van het Strafwetboek. De deelstatelijke wetgever wijzigt aldus niet de voorwaarden en straffen van die bepaling, maar bevestigt dat ze op deze personen van toepassing is.

⁷ Zie ook adv.RvS 60.253/3 van 18 november 2016 over een voorstel van wet ‘betreffende het casusoverleg tussen dragers van een beroepsgeheim’, opm. 3.

⁸ Adv.RvS 69.215/1 van 12 mei 2021, opm. 21.2. Die bevoegdheid kan evenwel niet worden uitgeoefend bij wijze van verwijzing naar federale strafbepalingen maar dient in een autonome, decretale strafbepaling te worden vervat. In dat geval is het, mede gelet op het strafrechtelijk legaliteitsbeginsel, noodzakelijk om in de tekst zelf aan te geven wat dit beroepsgeheim precies inhoudt en welke uitzonderingen daarop bestaan, zodat duidelijk wordt dat niet wordt geraakt aan de bepalingen inzake het beroepsgeheim zoals vervat in artikel 458 van het Strafwetboek. Het is dan vanzelfsprekend ook noodzakelijk de straffen te bepalen die staan op het schenden van deze specifieke geheimhoudingsplicht.

Indien de decreetgever van die specifieke regeling in een eigen regeling wenst af te wijken, dient hij een beroep te kunnen doen op de impliciete bevoegdheden.

8. Artikel 15 van het voorontwerp, dat het beroepsgeheim erkent van de personen die betrokken zijn bij de operationele werking van een Veilig Huis, valt binnen de bevoegdheid van de decreetgever.

9.1.1. Uit het voorgaande volgt dat in de memorie van toelichting zal moeten worden aangetoond dat de voorwaarden om een beroep te doen op de impliciete bevoegdheden vervuld zijn, vooreerst, voor wat betreft de *uitbreidingen* van de geheimhoudingsplicht bepaald bij artikel 458ter, § 2, eerste lid, van het Strafwetboek tot (1) de informatie die wordt uitgewisseld in het kader van een aanmelding bij de coördinator van het Veilig Huis en (2) de informatie die op het casusoverleg is besproken en die na het casusoverleg door de vaste afgevaardigde wordt meegedeeld aan de persoon die rechtstreeks betrokken is bij het cliëntsysteem waarover een casusoverleg wordt georganiseerd.⁹

Daarover valt in de memorie van toelichting in het algemeen het volgende te lezen:

“In artikel 10 en 11 van het ontwerp van decreet wordt de geheimhoudingsplicht, vermeld in artikel 458ter, §2, van het Strafwetboek uitgebreid. Hiervoor wordt een beroep gedaan op de impliciete bevoegdheden, vermeld in artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. In de artikelsgewijze bespreking van de betreffende artikelen wordt verantwoord dat de ontworpen bepalingen noodzakelijk zijn voor de uitoefening van de bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap, dat de betrokken aangelegenheid zich leent tot een gedifferentieerde regeling en dat de weerslag van de ontworpen bepaling op die aangelegenheid slechts marginaal is.”

Met betrekking tot artikel 10 van het voorontwerp luidt die verantwoording als volgt:

“Informatie die in het kader van de aanmelding en de voorbereiding wordt uitgewisseld, valt onder de geheimhoudingsplicht, vermeld in artikel 458ter, §2, van het Strafwetboek. Op deze wijze wordt de geheimhoudingsplicht, vermeld in artikel 458ter, §2 van het Strafwetboek uitgebreid, aangezien er op het ogenblik van een aanmelding en de voorbereiding nog geen effectief casusoverleg heeft plaatsgevonden. Hiervoor wordt een beroep gedaan op de impliciete bevoegdheden (artikel 10 BWHI), wat enkel mogelijk is indien voldaan is aan de voorwaarden daartoe:

- Noodzakelijkheid: De invoering van deze geheimhoudingsplicht in het kader van de aanmelding is noodzakelijk om het casusoverleg praktisch mogelijk te maken. Deze geheimhoudingsplicht wordt in die zin als een accessorium van de geheimhoudingsplicht uit artikel 458ter, §2 Sw. beschouwd. Zonder deze geheimhoudingsplicht kunnen aanmeldingen en de voorbereiding niet op een vertrouwelijke wijze gebeuren, waardoor organisaties niet tot aanmelding zouden kunnen of willen overgaan.

⁹ Zie adv.RvS 68.557/3 van 28 januari 2021 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van 21 mei 2021 ‘houdende de machtiging van de Vlaamse deelnemers aan en de regeling van de modaliteiten van deelname aan de lokale integrale veiligheidscellen inzake radicalisme, extremisme en terrorisme’, opm. 3.3 en 3.4.

- Zich lenen tot een gedifferentieerde regeling: Deze regeling geldt enkel voor het casusoverleg binnen een Veilig Huis. Voor andere vormen van casusoverleg kan in een andere regeling voorzien worden.
- Marginale weerslag: Aangezien de geheimhoudingsplicht als een accessorium kan worden beschouwd van de geheimhoudingsplicht uit artikel 458ter, §2 Sw., als een noodzaak om het eigenlijke casusoverleg praktisch mogelijk te maken, kan de weerslag als marginaal worden beschouwd. De bepaling heeft geen gevolgen voor andere vormen van casusoverleg.”

Met betrekking tot artikel 11 van het voorontwerp luidt de verantwoording als volgt:

“Op deze wijze wordt de geheimhoudingsplicht, vermeld in artikel 458ter, §2 van het Strafwetboek uitgebreid tot andere personen dan de effectieve deelnemers aan het casusoverleg. Hiervoor wordt een beroep gedaan op de impliciete bevoegdheden (artikel 10 BWHI), wat enkel mogelijk is indien voldaan is aan de voorwaarden daartoe:

- Noodzakelijkheid: Het opleggen van deze geheimhoudingsplicht is noodzakelijk om het geheim van het casusoverleg te waarborgen. Indien deze geheimhoudingsplicht niet wordt opgelegd, zou het betreffende lid de geheimen van het casusoverleg verder kunnen verspreiden.
- Zich lenen tot een gedifferentieerde regeling: Een gedifferentieerde regeling is zeker mogelijk. De federale overheid zou voor haar federale actoren bij wet een andere regeling kunnen treffen.
- Marginale weerslag: Dat het betreffende lid ook gehouden is tot de geheimhouding, heeft een marginale weerslag op de bevoegdheden van de federale overheid. Deze bepaling heeft immers geen weerslag op andere vormen van casusoverleg.”

Met die verantwoordingen kan worden ingestemd.¹⁰

9.1.2. Hetzelfde zal moeten worden aangetoond voor de *uitzonderingen* die op die geheimhoudingsplicht worden ingevoerd met betrekking tot (1) de mededeling, na het casusoverleg, door de vaste afgevaardigde van informatie die op het casusoverleg is besproken aan de persoon, die rechtstreeks betrokken is bij het cliëntsysteem waarover een casusoverleg wordt georganiseerd, (2) het delen van informatie die op het casusoverleg is meegedeeld met een of meer leden van het betrokken cliëntsysteem en (3) het delen van dergelijke informatie omwille van een rapportageplicht van een deelnemer.

9.2. Bij het voorgaande moet weliswaar nog worden opgemerkt dat de decreetgever, gelet op het autonomiebeginsel, de actoren en organisaties die onder de bevoegdheid van de federale overheid vallen in beginsel niet eenzijdig een regeling van het beroepsgeheim kan opleggen. Dat kan aanleiding geven tot problemen, bijvoorbeeld in zoverre voor deze deelnemers daardoor geen rechtsgrond zou bestaan om, bij consensus onder de deelnemers aan het casusoverleg, informatie te delen die in beginsel onder de geheimhoudingsplicht vervat in artikel 458ter, § 2, eerste lid, van het Strafwetboek valt.

¹⁰ Al vloeit de vaststelling dat de oplossing waarvoor wordt gekozen bij artikel 11 van het voorontwerp, zich leent tot een gedifferentieerde regeling, voort uit het feit dat die regeling slechts geldt voor het casusoverleg binnen een Veilig Huis, veeleer dan uit het feit dat de federale overheid voor “haar” actoren een andere regeling zou kunnen treffen (zie opm. 9.2).

Teneinde in een conforme regeling te voorzien die van toepassing is op alle deelnemers aan het casusoverleg, zou een samenwerkingsakkoord moeten worden gesloten overeenkomstig artikel 92*bis*, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.¹¹

C. De verwerking van persoonsgegevens in het kader van de werking van een Veilig Huis

10.1. Artikel 14 van het voorontwerp bevat een regeling van de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de werking van een Veilig Huis, daarin begrepen naar aanleiding van een casusoverleg.

Er kan worden aangenomen dat een regeling van de verwerking van de persoonsgegevens geen betrekking heeft op het casusoverleg zelf, maar dat daarmee een aspect wordt geregeld van de deelname aan het casusoverleg van de betrokken actoren. In zoverre de decreetgever een regeling treft voor de verwerking van persoonsgegevens door de actoren die onder de materiële bevoegdheid vallen van de Vlaamse Gemeenschap, is hij daarvoor bevoegd, (net als voor de organisatie van het casusoverleg zelf).

10.2. Dat doet er niet aan af dat deze regeling niet kan worden beschouwd als een regeling van alle vormen van verwerking van persoonsgegevens die voortvloeien uit het casusoverleg. Die verwerking impliceert immers dat gegevens ook worden gedeeld met, ontvangen van of doorgegeven aan actoren en organisaties die niet tot de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap, maar van de federale overheid behoren.

De decreetgever is, gelet op het autonomiebeginsel, niet bevoegd om de verwerking en doorgifte van persoonsgegevens door actoren en organisaties die onder de bevoegdheid van de federale overheid vallen te regelen.¹² In zoverre voor die actoren en organisaties geen regeling zou bestaan, is er voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van het casusoverleg in feite onvoldoende rechtsgrond.¹³

De gemachtigde verklaarde in dat verband:

“Vanuit de Vlaamse Overheid zijn we bevoegd om de Veilige Huizen op te richten, het casusoverleg te regelen en aan te geven welke actoren de mogelijkheid hebben om deel te nemen. Aangezien we ten aanzien van federale actoren geen rechtsgrond kunnen creëren om persoonsgegevens te verwerken – de federale actoren vallen immers niet onder de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaams Gewest – is de federale overheid momenteel bezig met het uitwerken van een kader waarin een rechtsgrond gecreëerd wordt om in het kader van dergelijk casusoverleg persoonsgegevens te kunnen verwerken. Op die manier zal een samenwerkingsakkoord niet strikt vereist zijn, zoals ook het geval is bij de

¹¹ Vermits het te sluiten samenwerkingsakkoord betrekking zou hebben op het delen van informatie over personen met betrekking tot wie een casusoverleg wordt georganiseerd, zal er krachtens artikel 92*bis*, § 1, tweede lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 mee moeten worden ingestemd door de betrokken wet- en decreetgevers.

¹² Om dezelfde reden kan de regeling inzake transparantie die wordt getroffen in artikel 16 van het voorontwerp niet worden opgelegd aan die actoren.

¹³ Zie adv.RvS 72.961/3 van 22 februari 2023, opm. 3.3. Indien de federale overheid zelf in een regeling zou voorzien van de verwerking van persoonsgegevens in het kader van het casusoverleg voor de actoren en organisaties die onder haar bevoegdheid ressorteren, zullen de stellers van het voorontwerp er bovendien moeten op toezien dat beide regelingen op elkaar afgestemd zijn.

toepassing van de wet LIVC R en het decreet LIVC R. Op termijn wordt een samenwerkingsakkoord wel nagestreefd.”

Teneinde in een regeling te voorzien die van toepassing is op alle deelnemers aan het casusoverleg, zou inderdaad een samenwerkingsakkoord moeten worden gesloten overeenkomstig artikel 92*bis*, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.¹⁴

D. De kernpartners van het Veilig Huis

11.1. In artikel 2, 8°, van het voorontwerp wordt een “kernpartner” gedefinieerd als “een organisatie als vermeld in artikel 9, die zich er minstens toe engageert om op structurele basis deel te nemen aan casusoverleg binnen een Veilig Huis”.

In de memorie van toelichting wordt dat verduidelijkt als volgt:

“Een organisatie zal worden gekwalificeerd als een kernpartner indien deze minimaal het engagement opneemt om op structurele wijze deel te nemen aan casusoverleg binnen een Veilig Huis. Dit betreft het minimale engagement. Sommige kernpartners engageren zich bijvoorbeeld bijkomend tot het ter beschikking stellen van personeel. Deze engagementen zullen in de verschillende regio’s een weerslag krijgen in een overeenkomst, waarin duidelijk bepaald wordt waartoe welke kernpartner zich verbindt. Gelet op de vele kernpartners in sommige regio’s, zal er gewerkt worden met een kaderovereenkomst waarin de krijtlijnen van het Veilig Huis wordt vastgelegd, met daarbij aansluitend individuele engagementsverklaringen, waarin per kernpartner wordt vastgelegd waartoe deze zich verbindt.”

11.2. Die kaderovereenkomsten, die in bepaalde omstandigheden ook op private actoren van toepassing zullen zijn, noch de te bepalen gemeenschappelijke engagementen van de kernpartners, vinden grondslag in het voorontwerp. Uit de toelichting die de gemachtigde daarover verschaft, blijkt dat het de bedoeling is dat de kaderovereenkomsten de “basisprincipes” bevatten “rond doelstelling, kerntaken, werkingsgebied, overlegstructuren, engagementen en verantwoordelijkheden, functies binnen een Veilig Huis, instructierecht, informatiedeling, communicatie, klachtenbehandeling, enzovoort”.

In zoverre het de bedoeling is dat in de kaderovereenkomsten in het algemeen wordt bepaald waartoe een kernpartner zich engageert, moet, gelet op de beginselen die de uitoefening van de normatieve functie beheersen, worden opgemerkt dat in een dergelijke overeenkomst enkel praktische afspraken kunnen worden opgenomen die een concretisering inhouden van de bij decreet of, binnen de grenzen waarbinnen delegaties toelaatbaar zijn, bij uitvoeringsbesluit vastgestelde regels. In die mate moet de basis voor de overeenkomsten met andere woorden minstens worden geregeld in een besluit van de Vlaamse Regering.¹⁵

¹⁴ Vermits het te sluiten samenwerkingsakkoord betrekking zou hebben op de verwerking van persoonsgegevens, zal er krachtens artikel 92*bis*, § 1, tweede lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 mee moeten worden ingestemd door de betrokken wet- en decreetgevers.

¹⁵ De machtiging die bij artikel 4, vierde lid, van het voorontwerp wordt verleend om de werking van de Veilige Huizen nader te bepalen, kan daartoe desgevallend worden aangevuld.

11.3. De decreetgever is, gelet op het autonomiebeginsel, echter niet bevoegd om een regeling te treffen voor verplichtingen die zouden worden opgelegd aan actoren en organisaties die onder de bevoegdheid van de federale overheid vallen. Om te kunnen optreden als “kernpartner”, zou de federale overheid zelf in een regeling kunnen voorzien van de engagementen voor de actoren en organisaties die onder haar bevoegdheid ressorteren. De stellers van het voorontwerp zouden er dan wel moeten op toezien dat beide regelingen op elkaar afgestemd zijn.

Teneinde in een conforme regeling te voorzien die van toepassing is op alle mogelijke kernpartners, met inbegrip van instellingen die onder de bevoegdheid van de federale overheid vallen, zou een samenwerkingsakkoord moeten worden gesloten overeenkomstig artikel 92*bis*, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.¹⁶

ALGEMENE OPMERKING

12.1. De geheimhoudingsplicht, die door de wetgever aan de houder van het beroepsgeheim is opgelegd, heeft hoofdzakelijk tot doel het fundamentele recht op eerbiediging van het privéleven te beschermen van diegene die iemand in vertrouwen neemt. Daarenboven is de inachtneming van het beroepsgeheim de *conditio sine qua non* voor het instellen van een vertrouwensband tussen de houder van het geheim en de persoon die iemand in vertrouwen neemt. Alleen die vertrouwensband maakt het voor de houder van het beroepsgeheim mogelijk de persoon die hem in vertrouwen neemt op dienstige wijze bijstand te verlenen.¹⁷

Het beroepsgeheim laat de geheimplichtigen in beginsel niet toe om informatie te delen met anderen dan de geheimgerechtigde. Het is echter niet absoluut.

12.2. De opheffing van het beroepsgeheim in de in het voorontwerp bedoelde omstandigheden zal, gelet op het doel van het beroepsgeheim, een betekenisvolle impact hebben op de bescherming van het privéleven van de leden van het betrokken cliëntsysteem. Ze moet dus beschouwd worden als een inmenging in het recht op eerbiediging van het privéleven, meer bepaald wat het aspect bescherming van persoonsgegevens betreft, dat gewaarborgd wordt bij artikel 22 van de Grondwet, artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en artikel 16 van het VN-verdrag van 20 november 1989 ‘inzake de rechten van het kind’.

Nog afgezien van de formele vereisten die het legaliteitsbeginsel in elk geval stelt aan de verwerking van persoonsgegevens, moet de inmenging, om in het licht van de voornoemde bepalingen aanvaardbaar te zijn, worden geformuleerd in duidelijke en voldoende nauwkeurige bewoordingen die het mogelijk maken de gevallen te voorzien waarin de decreetgever een dergelijke inmenging toestaat. Elke inmenging moet bovendien steunen op een redelijke verantwoording en evenredig zijn met de door de decreetgever nagestreefde doelstellingen.¹⁸

¹⁶ Vermits het te sluiten samenwerkingsakkoord ook verplichtingen zou regelen die desgevallend aan private actoren worden opgelegd, zal er krachtens artikel 92*bis*, § 1, tweede lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 mee moeten worden ingestemd door de betrokken wet- en decreetgevers.

¹⁷ GwH 14 maart 2019, nr. 44/2019, B.4.1; GwH 15 juli 2021, nr. 107/2021, B.19.2.

¹⁸ Adv.RvS 63.192/2 van 19 april 2018 over een voorontwerp dat heeft geleid tot de wet van 30 juli 2018 ‘betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens’; adv.RvS 63.202/2

Overeenkomstig het beginsel van de minimale gegevensverwerking, dat inherent is aan het proportionaliteitsbeginsel dat voortvloeit uit artikel 22 van de Grondwet, mogen overigens alleen die gegevens uitgewisseld worden die strikt noodzakelijk zijn ten aanzien van het nagestreefde doel. Dat geldt *a fortiori* indien de informatie die wordt uitgewisseld, zoals te dezen, bijzondere categorieën van persoonsgegevens betreft in de zin van de op de verwerking toepasselijke Europese regels.¹⁹

13.1. Met het casusoverleg, in de context waarvan de inmenging met het privéleven tot stand komt, wordt een legitiem doel nagestreefd, zijnde de bescherming van de fysieke en psychische integriteit van een of meer leden van het betrokken cliëntsysteem. Er wordt ook uitdrukkelijk bepaald dat de deelnemers aan het casusoverleg slechts informatie kunnen delen als die relevant en proportioneel is in het licht van dat doel. Rekening houdend met de uitbreiding van de geheimhoudingsplicht van de betrokkenen, die voortvloeit uit artikel 458ter, § 2, eerste lid, van het Strafwetboek, tot die gedeelde informatie, kan de in het voorontwerp voorziene gegevensdeling worden aanvaard.

Er moet niettemin worden gewezen op het volgende. Artikel 10, eerste lid, van het voorontwerp bepaalt dat de coördinator of een vertegenwoordiger van de coördinator bij een aanmelding van een cliëntsysteem door een organisatie die kan deelnemen aan het casusoverleg, nagaat of voldaan is aan de voorwaarden om een traject te starten. Uit artikel 11, eerste lid, volgt dat vervolgens bepaalde personen en organisaties worden uitgenodigd voor het casusoverleg. De coördinator heeft aldus een bepalende rol ten aanzien van de beslissing voor welke cliëntsystemen een traject wordt opgestart en voor wat betreft de personen en organisaties tussen wie informatie in het kader van het casusoverleg zal worden gedeeld. De gemachtigde verschaft in dat verband de volgende toelichting:

“De coördinator staat in voor de organisatie van het casusoverleg en zal de actoren uitnodigen. Voor de kernpartners die structureel deelnemen aan het casusoverleg, zal de persoon worden uitgenodigd die structureel deelneemt aan het overleg. Dit zal dan een vaste vertegenwoordiger zijn. Indien een organisatie ad hoc deelneemt omwille van een specifieke casus, is het mogelijk dat bv. de betrokken hulpverlener zelf wordt uitgenodigd. Die kan dan samen met zijn/haar leidinggevende bekijken of de hulpverlener zelf of zijn/haar leidinggevende als vertegenwoordiger deelneemt aan het overleg. Het is dus niet per se de coördinator die beslist wie er deelneemt. De coördinator nodigt uit, en dan kan binnen de organisatie worden bekeken wie het meest geschikt is om deel te nemen aan het casusoverleg.”

van 26 april 2018 over een voorontwerp dat heeft geleid tot de wet van 5 september 2018 ‘tot oprichting van het informatieveiligheidscomité en tot wijziging van diverse wetten betreffende de uitvoering van verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG’; adv.RvS 70.542/AV van 24 december 2021 over een voorontwerp van wet ‘betreffende de verplichte vaccinatie tegen COVID-19 van gezondheidsbeoefenaars’.

¹⁹ Zie artikel 14, § 1, eerste lid, 10°, 12°, 13° en 14°, van het voorontwerp.

In het voorontwerp moet, gelet op het legaliteitsbeginsel, minstens worden bepaald wie in aanmerking kan komen om de rol van coördinator op te nemen,²⁰ hoe hij wordt aangeduid en op basis van welke criteria hij de deelnemers aan het casusoverleg uitnodigt.

13.2. Er moet daarnaast nog worden nagegaan of artikel 13, § 2 van het voorontwerp, op basis waarvan de tijdens het casusoverleg besproken informatie ook *daarbuiten* kan worden gedeeld, eveneens voldoet aan de geschetste vereisten.²¹ Luidens het eerste lid kan een deelnemer aan het casusoverleg informatie die op het casusoverleg is meegedeeld delen met een of meer leden van het betrokken cliëntsysteem als er een consensus is tussen alle deelnemers aan het casusoverleg over de informatie die gedeeld kan worden, met welke leden van het cliëntsysteem informatie gedeeld kan worden en de deelnemer die de informatie kan delen. Bovendien kan de geheimhoudingsplicht die rust op de deelnemers luidens het tweede lid verbroken worden omwille van een rapportageplicht van een deelnemer, voor zover daarover consensus bestaat tussen alle deelnemers aan het casusoverleg. In de memorie van toelichting wordt die maatregel als volgt verantwoord:

“De tweede paragraaf bevat een uitzondering op de geheimhoudingsplicht en de voorwaarden daartoe. Uit het eerste lid blijkt dat het duidelijk moet zijn wie welke informatie met welke leden van het cliëntsysteem kan delen. Hierover moet consensus zijn rond de tafel. Zonder consensus kan er geen extra infodeling zijn. Het feit dat er informatie gedeeld kan worden met het cliëntsysteem zorgt ervoor dat een constructief traject kan worden gelopen met het cliëntsysteem en dat een terugkoppeling van bepaalde besproken elementen mogelijk is. Zo wordt het bevattelijker voor cliëntsysteem wie er effectief allemaal betrokken is bij hun gezin en kunnen ze een overzicht krijgen op welke acties er lopende zijn. Dit overzicht ontbreekt nu soms. Daarnaast kunnen zij hierdoor ook op de hoogte zijn dat kernpartners in nauwe communicatie met elkaar staan, wat het vertrouwen in het Veilig Huis doet toenemen. Rekening houdend met een veiligheidsafweging, worden daarom zoveel als mogelijk cliënten geïnformeerd over een aanmelding bij een Veilig Huis en actief betrokken bij de trajecten die gelopen worden.

Het tweede lid bepaalt eenduidig dat een rapportageplicht van een deelnemer geen reden is om de geheimhoudingsplicht te doorbreken, tenzij hierover consensus bestaat van alle deelnemers. Een justitieassistent kan dus informatie, ontvangen op het casusoverleg, niet opnemen in zijn/haar verslaggeving naar een opdrachtgever, indien hier geen consensus over bestaat. Dit biedt deelnemers de garantie dat zij vrijuit kunnen spreken, zonder de vrees dat de gedeelde informatie elders terechtkomt. Die garantie zorgt ervoor dat het casusoverleg binnen een Veilig Huis een platform is waar deelnemers zich veilig kunnen voelen om informatie te delen en dit tot een constructieve samenwerking kan leiden, wat dan weer een positieve impact heeft op het cliëntsysteem en het traject dat zij doorlopen.”

²⁰ Zie ook opm. 14.

²¹ Zie adv.RvS 72.286/1 van 8 december 2022 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van 17 maart 2023 ‘tot wijziging van het decreet van 26 april 2019 houdende de justitiehuisen en de juridische eerstelijnsbijstand, wat betreft de indicatiestelling en de interne informatiedeling’, opm. 5-6; adv.RvS 73.612/1 van 13 juli 2023 over een voorontwerp van decreet ‘over grensoverschrijdend gedrag in het hoger onderwijs’, opm. 7-8.

Desondanks is de enige voorwaarde die in beide gevallen gesteld wordt, een consensus van alle deelnemers aan het casusoverleg. Rekening houdend met de ruime afbakening van een cliëntsysteem tot “een groep personen die samenleeft of samengeleefd heeft en tussen wie een duurzame en affectieve band bestaat of bestaan heeft”, is het echter niet duidelijk welk doel met deze informatiedeling wordt nagestreefd, noch welke informatie in aanmerking komt om met welke personen in deze categorie te worden gedeeld of op basis van welke criteria daartoe kan worden overgegaan. Daarom kan niet worden aangenomen dat de gecreëerde uitzondering op het beroepsgeheim van de deelnemers aan het casusoverleg in zijn huidige vorm voldoet aan het legaliteitsbeginsel en kan niet worden beoordeeld of ze evenredig is. Tenzij de voornoemde elementen in het voorontwerp worden geregeld, moet die mogelijkheid om informatie te delen worden weggelaten.

Eenzelfde opmerking geldt *mutatis mutandis* voor de mogelijkheid die het tweede lid biedt om de geheimhoudingsplicht die rust op de deelnemers louter op basis van een consensus te verbreken omwille van een rapportageplicht van een deelnemer.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 3

14. In artikel 3, vijfde lid, van het voorontwerp wordt bepaald dat de coördinatie van een Veilig Huis door het Agentschap Justitie en Handhaving (hierna: het agentschap) of door een lokaal bestuur samen met het agentschap kan worden opgenomen.

Daaruit volgt dat de coördinator ervan een medewerker van een van die instanties moet zijn. Dat wordt het best verduidelijkt in de definitie in artikel 2, 6°, van het voorontwerp.

Artikel 4

15. Artikel 4, eerste lid, 4°, van het voorontwerp draagt aan een Veilig Huis als opdracht op het voorzien in en het faciliteren van een “aanvullend aanbod” inzake intrafamiliaal geweld, rekening houdend met de taken en de werking van de bestaande hulpverleningsorganisaties en gebaseerd op lokale noden, lacunes en mogelijkheden.

In de memorie van toelichting moet worden verduidelijkt hoe deze rol precies zal worden ingevuld, vermits het Veilig Huis, gelet op de definitie ervan in artikel 3, eerste lid, zelf (slechts) een netwerkorganisatie is.

16. In artikel 4, derde lid, van het voorontwerp wordt de Vlaamse Regering gemachtigd om “bijkomende opdrachten” te bepalen voor de Veilige Huizen.

In de memorie van toelichting wordt daarover verduidelijkt dat die bijkomende opdrachten steeds “moeten aansluiten bij de decretaal bepaalde opdrachten en kaders binnen de algemene doelstelling van de Veilige Huizen”. Het verdient aanbeveling om dat in het voorontwerp zelf op te nemen.

Artikel 5

17. Artikel 5, tweede lid, van het voorontwerp bepaalt dat bij situaties van intrafamiliaal geweld waarbij minderjarigen betrokken zijn steeds de gemandateerde voorzieningen, vermeld in artikel 2, § 1, 17°, van het decreet van 12 juli 2013 ‘betreffende de integrale jeugdhulp’ worden geraadpleegd en betrokken bij de risico-inschatting omtrent de noodzakelijkheid van een casusoverleg en de beslissing over de noodzakelijkheid van een intersectoraal traject door een Veilig Huis.

Hoofdstuk 8 van het decreet van 12 juli 2013 bevat zelf een regeling waarbij gemandateerde voorzieningen verontrustende situaties onderzoeken en opvolgen bij een aanmelding door jeugdhulpaanbieders of door andere personen en voorzieningen die jeugdhulpverlening aanbieden of na een kennisgeving door het openbaar ministerie, door de minderjarige, zijn ouders of, in voorkomend geval, zijn opvoedingsverantwoordelijken, zijn vertrouwenspersoon of door een dienstverlener.

Er wordt het best verduidelijkt hoe beide regelingen zich tot elkaar verhouden.

Artikel 6

18. Naar luid van artikel 6, eerste lid, van het voorontwerp kan de Vlaamse Regering organisaties subsidiëren die activiteiten organiseren of ondersteunen die bijdragen tot de verwezenlijking van de doelstelling van de Veilige Huizen.

Het is echter niet geheel duidelijk welke organisaties daarmee worden bedoeld, en in het bijzonder of het gaat om een subsidiëring in het kader van het aanvullend aanbod waarin de Veilige Huizen voorzien en dat ze faciliteren. Dat moet in de memorie van toelichting worden uitgelegd.

Artikel 7

19. Artikel 7, eerste lid, van het voorontwerp machtigt de Veilige Huizen om beleidsadviezen uit te brengen aan de Vlaamse Regering. Ze dienen ook gegevens over intrafamiliaal geweld aan te leveren aan het agentschap. De betrokken Vlaamse administraties bezorgen volgens het tweede lid eveneens gegevens die voortkomen uit de toepassing van het beleid omtrent intrafamiliaal geweld aan het agentschap.

In het derde lid wordt bepaald dat de Vlaamse Regering de vorm, de inhoud, de wijze en de periodiciteit van de aan te leveren beleidsadviezen en rapportering, “vermeld in het eerste en tweede lid”, nader kan bepalen. Het vierde lid regelt de voorlegging en bespreking van de beleidsadviezen en rapportering “vermeld in het eerste lid” op een intersectorale stuurgroep. Er moet worden nagegaan of het de bedoeling is dat slechts de beleidsadviezen en rapportering vermeld in het eerste lid worden voorgelegd en besproken, en niet ook de rapportering vermeld in het tweede lid.

Artikel 9

20. Artikel 9 van het voorontwerp bevat een lijst met organisaties die kunnen deelnemen aan een casusoverleg binnen een Veilig Huis. De categorieën vermeld onder punt 21° (“diensten en voorzieningen uit de geestelijke gezondheidszorg”), punt 22° (“diensten en voorzieningen uit de medische sector”) en punt 24° (“andere organisaties die omwille van een bepaalde expertise of omwille van hun kennis van het cliëntsysteem, geacht worden een noodzakelijke bijdrage te kunnen leveren aan een geïndividualiseerde casusgerichte opvolging”) zijn zeer ruim.

In de memorie van toelichting wordt uiteengezet dat de organisaties bedoeld onder de punten 21° en 22° niet concreet kunnen worden aangeduid en dat, wat betreft punt 24°, een open bepaling noodzakelijk is. Niettemin wordt het best enigszins verder verduidelijkt, eventueel aan de hand van een aantal voorbeelden, aan welke organisaties wordt gedacht.

21. In artikel 9, 14°, van het voorontwerp moet het opschrift van het decreet van 18 mei 1999 juist worden weergegeven, namelijk “betreffende de geestelijke gezondheidszorg” in plaats van “betreffende de centra voor geestelijke gezondheidszorg”. Deze centra zijn overigens allicht ook vervat in de organisaties bedoeld in artikel 9, 21° (“diensten en voorzieningen uit de geestelijke gezondheidszorg”), waardoor de vraag rijst of deze aanduiding niet dubbelop is.

Artikel 12

22. In artikel 12 van het voorontwerp moet, zoals de gemachtigde bevestigde, telkens worden verwezen naar “Veilig Huis” in plaats van “IFG-centrum”.

Artikel 13

23. In artikel 13, § 2, eerste lid, 2°, van het voorontwerp moeten de woorden “met wie” worden weggelaten.

Artikel 14

24. Artikel 14 van het voorontwerp bevat een regeling voor de verwerking van persoonsgegevens die noodzakelijk is om de doelstelling van een Veilig Huis te realiseren.

In hoofddeel lijken niet de bepalingen van de algemene verordening gegevensbescherming,²² maar van richtlijn (EU) 2016/680 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 ‘betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad’ (hierna: richtlijn strafgegevens) van toepassing te zijn.²³ Bij die richtlijn worden naar luid van artikel 1, lid 1, ervan immers “de regels vastgesteld betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing of de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, met inbegrip van de bescherming tegen en de voorkoming van gevaren voor de openbare veiligheid.”

De stellers van het voorontwerp moeten erover waken dat (ook) de vereisten van deze richtlijn worden nageleefd.

25.1. Krachtens artikel 22 van de Grondwet geldt voor elke verwerking van persoonsgegevens en, meer in het algemeen, voor elke inmenging in het recht op het privéleven, dat het formeel legaliteitsbeginsel dient te worden nageleefd. Doordat artikel 22 van de Grondwet aan de bevoegde wetgever de bevoegdheid voorbehoudt om vast te stellen in welke gevallen en onder welke voorwaarden afbreuk kan worden gedaan aan het recht op eerbiediging van het privéleven, waarborgt het aan elke burger dat geen enkele inmenging in dat recht kan plaatsvinden dan krachtens regels die zijn aangenomen door een democratisch verkozen beraadslagende vergadering. Een delegatie aan een andere macht is evenwel niet in strijd met het wettelijkheidsbeginsel voor zover de machtiging voldoende nauwkeurig is omschreven en betrekking heeft op de tenuitvoerlegging van maatregelen waarvan de “essentiële elementen” voorafgaandelijk door de wetgever vastgesteld zijn.²⁴

Bijgevolg moeten de “essentiële elementen” van de verwerking van persoonsgegevens in het decreet zelf worden vastgelegd. In dat verband is de afdeling Wetgeving van oordeel dat ongeacht de aard van de betrokken aangelegenheid, de volgende elementen in beginsel “essentiële elementen” uitmaken: 1°) de categorie van verwerkte gegevens; 2°) de categorie van betrokken personen; 3°) de met de verwerking nagestreefde doelstelling; 4°) de categorie van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens; en 5°) de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens.²⁵

²² Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 ‘betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)’.

²³ De ene sluit de toepassing van de andere uit (artikel 2, lid 2, van de algemene verordening gegevensbescherming). In zoverre de Veilige Huizen ook gericht zijn op hulpverlening, lijkt de algemene verordening gegevensverwerking in die mate echter toch van toepassing.

²⁴ Vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof: zie inzonderheid GwH 18 maart 2010, nr. 29/2010, B.16.1; GwH 20 februari 2020, nr. 27/2020, B.17.

²⁵ Adv.RvS 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp dat heeft geleid tot de wet van 14 augustus 2021 ‘betreffende de maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie’, opm. 101. Zie ook GwH

25.2. In het licht van dat legaliteitsbeginsel is de categorie van de “gedragsgegevens” (artikel 14, § 1, 15°, van het voorontwerp), waaronder omzeggens elke menselijke activiteit zou kunnen vallen, onvoldoende nauwkeurig. Tenzij die categorie nauwkeuriger kan worden omschreven, moet ze worden weggelaten.

Hetzelfde geldt voor de categorie van de “andere gegevens die noodzakelijk zijn om de doelstelling van het Veilig Huis te realiseren” (artikel 14, § 1, 16°). Aan de hand van die omschrijving kan niet worden bepaald om welke “andere gegevens” het zou gaan.²⁶ Deze categorie moet dan ook worden weggelaten.

26. In artikel 14, § 2, van het voorontwerp wordt gewezen op de toepasselijke rechtvaardigingsgronden in de algemene verordening gegevensbescherming voor de verwerking van de persoonsgegevens.

Nog afgezien van de parallelle toepasselijkheid van de richtlijn strafgegevens, hoort dergelijke informatie niet thuis in de tekst van het voorontwerp, maar in de memorie van toelichting. Deze bepaling moet worden weggelaten.

Artikel 15

27. Artikel 15 van het voorontwerp bepaalt dat de personen die betrokken zijn bij de operationele werking van een Veilig Huis gehouden zijn tot het beroepsgeheim conform artikel 458 van het Strafwetboek.

Dat artikel hoort thuis in hoofdstuk 2 van het voorontwerp, dat de oprichting van de Veilige Huizen regelt, veeleer dan in hoofdstuk 4 ervan, dat de verwerking van persoonsgegevens betreft.

Artikel 17

28. In artikel 17, eerste lid, van het voorontwerp wordt bepaald dat de impact van de toepassing van het aan te nemen decreet “op de partners” periodiek wordt gemonitord “in functie van de noodzakelijke randvoorwaarden”. Naar luid van het tweede lid wordt het aan te nemen decreet uiterlijk binnen de drie jaar na de datum van inwerkingtreding geëvalueerd door de Vlaamse Regering.

10 maart 2022, nr. 33/2022, B.13.1; GwH 22 september 2022, nr. 110/2022, B.11.2; GwH 16 februari 2023, nr. 26/2023, B.74.1; GwH 17 mei 2023, nr. 75/2023, B.55.2.1.

²⁶ Elke gegevensverwerking moet overigens noodzakelijk zijn in het licht van zijn doel, gelet op het beginsel van de minimale gegevensverwerking.

Het is niet geheel duidelijk wat met de bij het eerste lid opgelegde monitoring precies wordt bedoeld en door wie deze monitoring wordt uitgevoerd. Dat moet minstens in de memorie van toelichting worden verduidelijkt, evenals de verhouding tot de evaluatie die wordt opgelegd bij het tweede lid.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Wim GEURTS

Pierre LEFRANC

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

Op voorstel van de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. In dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° Agentschap Justitie en Handhaving: het Agentschap Justitie en Handhaving, vermeld in artikel 2, eerste lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 september 2021 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap "Agentschap Justitie en Handhaving";
- 2° Agentschap Opgroeien: het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid, opgericht bij artikel 3 van het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Opgroeien regie en het intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid, opgericht bij artikel 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 oktober 2008 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid Opgroeien;
- 3° algemene verordening gegevensbescherming: verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming);
- 4° casusoverleg: een overleg als vermeld in artikel 458ter van het Strafwetboek, waarop casus per casus multilateraal informatie wordt uitgewisseld;
- 5° cliëntsysteem: een groep personen die samenleeft of samengeleefd heeft en tussen wie een duurzame en affectieve band bestaat of bestaan heeft;
- 6° coördinator: de coördinator van een Veilig Huis;
- 7° intrafamiliaal geweld: iedere vorm van fysiek, seksueel, psychisch of economisch geweld tussen leden van eenzelfde familie, ongeacht hun leeftijd;
- 8° kernpartner: een organisatie als vermeld in artikel 10, die zich er minstens toe engageert om op structurele basis deel te nemen aan casusoverleg binnen een Veilig Huis.

Hoofdstuk 2. Oprichting van de Veilige Huizen

Art. 3. Een Veilig Huis is een regionale netwerkorganisatie die bestaat uit een multidisciplinair team van professionals, inhoudelijk aangestuurd door een coördinator, waarbij minstens het Agentschap Justitie en Handhaving, een lokaal bestuur, het Agentschap Opgroeien, een centrum algemeen welzijnswerk als vermeld in artikel 6 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende het algemeen welzijnswerk, en een vertrouwenscentrum kindermishandeling als vermeld in artikel 1, 8°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 2017 betreffende de erkenning en subsidiëring van de vertrouwenscentra kindermishandeling en de partnerorganisatie, betrokken zijn. De partners binnen de netwerkorganisatie zijn niet hiërarchisch ten opzichte van elkaar gepositioneerd.

Het Veilig Huis engageert zich om een nauwe samenwerking met het Openbaar Ministerie en de politiediensten, vermeld in artikel 1 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt, na te streven.

De doelstelling van een Veilig Huis bestaat erin intrafamiliaal geweld op een duurzame, gecoördineerde en doeltreffende wijze aan te pakken door een optimale intersectorale samenwerking vanuit de betrokken diensten.

Per gerechtelijk arrondissement wordt er minstens één Veilig Huis opgericht.

De coördinatie van een Veilig Huis kan door het Agentschap Justitie en Handhaving of door een lokaal bestuur samen met het Agentschap Justitie en Handhaving worden opgenomen. De coördinator wordt door het Agentschap Justitie en Handhaving dan wel door het lokaal bestuur aangeduid en tewerkgesteld. Er wordt over gewaakt dat de coördinator over de nodige competenties inzake verantwoordelijkheid, discretie en integriteit beschikt.

Art. 4. Een Veilig Huis vervult in het kader van de doelstelling, vermeld in artikel 3, minimaal volgende opdrachten:

- 1° het stimuleren, coördineren en ondersteunen van intersectorale samenwerking en van een integrale en geïntegreerde aanpak van complexe en ernstige situaties van intrafamiliaal geweld die een multidisciplinaire samenwerking tussen politie, justitie en hulpverlening vereisen;
- 2° het voorzien in een cliëntgericht aanbod, dat minstens bestaat uit:
 - a) risico-inschatting, dossiervorming en afstemming rond cliëntsystemen die met intrafamiliaal geweld te maken hebben;
 - b) trajecten als vermeld in artikel 5 faciliteren, ondersteunen, actief aanbieden en opvolgen op een aanklappende en outreachende manier, met oog voor alle betrokkenen en een verhoogde aandacht voor de minderjarigen, waarbij eventueel een beroep kan worden gedaan op de werking en de expertise van de gemandateerde voorzieningen, vermeld in artikel 2, §1, 17°, van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp;
- 3° deskundigheidsbevordering van professionals, die minstens bestaat uit:
 - a) het voorzien in advies en consult voor professionals die beroepsmatig geconfronteerd worden met intrafamiliaal geweld, onder meer voor wat betreft een aanmelding bij een Veilig Huis en omtrent de samenwerking tussen politie, justitie en hulpverlening;
 - b) het vergroten van de kennis en expertise van professionals over intrafamiliaal geweld, onder meer over de aanpak van intrafamiliaal geweld, de bestaande procedures en het beschikbare aanbod;
- 4° het voorzien in en faciliteren van een aanvullend aanbod inzake intrafamiliaal geweld, rekening houdend met de taken en de werking van de bestaande hulpverleningsorganisaties en gebaseerd op lokale noden, lacunes en mogelijkheden.

Bij het uitvoeren van de opdrachten, vermeld in het eerste lid, vertrekt het Veilig Huis van de noden van het cliëntstelsel, streeft het naar een maximale betrokkenheid van het cliëntstelsel en wordt de veiligheid van alle betrokkenen centraal geplaatst.

De Vlaamse Regering kan de opdrachten van de Veilige Huizen, vermeld in het eerste lid, nader bepalen. De Vlaamse Regering kan ook bijkomende opdrachten bepalen, voor zover deze aansluiten bij de opdrachten, vermeld in het eerste lid, en kaderen binnen de doelstelling, vermeld in artikel 3, derde lid.

De Vlaamse Regering kan de werking van de Veilige Huizen nader bepalen.

Art. 5. Een Veilig Huis kan een traject starten met een cliëntsysteem indien voldaan is aan elk van de volgende criteria:

- 1° er is sprake van een verhoogd risico op herhaald intrafamiliaal geweld waarbij de fysieke of psychische integriteit van een of meer leden van het cliëntsysteem in het gedrang dreigt te komen;
- 2° intersectorale infodeling en casusoverleg tussen kernpartners is noodzakelijk om de cyclus van intrafamiliaal geweld te doorbreken;
- 3° er is nood aan een afgestemde aanpak tussen de kernpartners om de cyclus van intrafamiliaal geweld te doorbreken.

Bij situaties van intrafamiliaal geweld waarbij minderjarigen betrokken zijn, worden steeds de gemandateerde voorzieningen, vermeld in artikel 2, §1, 17°, van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp, geraadpleegd en betrokken bij de risico-inschatting omtrent de noodzakelijkheid van een casusoverleg en de beslissing over de noodzakelijkheid van een intersectoraal traject door een Veilig Huis.

Bij de beoordeling van een casus op basis van de criteria, vermeld in het eerste lid, wordt bekeken of het meest aangewezen is om de casus rechtstreeks bij de hulpverlening aan te melden, dan wel aan te haken aan reeds lopende hulpverlening of begeleiding, dan wel de casus op te nemen binnen het Veilig Huis en een intersectoraal traject te starten.

De Vlaamse Regering kan de criteria, vermeld in het eerste lid, en de kwaliteitseisen voor de risico-inschatting, vermeld in het eerste lid, 1°, nader bepalen.

Art. 6. Met behoud van de toepassing van de bepalingen uit hoofdstuk 3 van dit decreet zijn de personen die betrokken zijn bij de operationele werking van een Veilig Huis, gehouden tot het beroepsgeheim, conform artikel 458 van het Strafwetboek.

Art. 7. De Vlaamse Regering kan, onder de voorwaarden die ze bepaalt en binnen de beschikbare begrotingskredieten, organisaties subsidiëren die activiteiten organiseren of ondersteunen die bijdragen tot de verwezenlijking van de doelstelling van de Veilige Huizen.

De Vlaamse Regering kan een lokaal bestuur, een centrum algemeen welzijnswerk als vermeld in artikel 6 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende het algemeen welzijnswerk en een vertrouwenscentrum kindermishandeling als vermeld in artikel 1, 8°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 2017 betreffende de erkenning en subsidiëring van de vertrouwenscentra kindermishandeling en de partnerorganisatie, aanduiden om bepaalde taken binnen een Veilig Huis in het kader van dit decreet op te nemen, en kan daarvoor personeelsmiddelen voor de vermelde organisaties voorzien.

Art. 8. De Veilige Huizen kunnen beleidsadviezen uitbrengen aan de Vlaamse Regering. Om een gericht beleid inzake intrafamiliaal geweld te kunnen voeren, bezorgen de Veilige Huizen geanonimiseerde gegevens over intrafamiliaal geweld aan het Agentschap Justitie en Handhaving. De gegevens hebben betrekking op het aantal en het profiel van de opgevolgde cliëntsysteem en de ontwikkelingen inzake de problematiek en aanpak van intrafamiliaal geweld. Het Agentschap Justitie en Handhaving bezorgt deze gegevens aan de Vlaamse Regering, en in het bijzonder aan de Vlaamse minister, bevoegd voor Welzijn.

De betrokken Vlaamse administraties bezorgen eveneens geanonimiseerde gegevens die voortkomen uit de toepassing van hun beleid omtrent intrafamiliaal geweld aan het Agentschap Justitie en Handhaving.

De Vlaamse Regering kan de vorm, de inhoud, de wijze en de periodiciteit van de aan te leveren beleidsadviezen en rapportering, vermeld in het eerste en tweede lid, nader bepalen.

De beleidsadviezen en rapportering, vermeld in het eerste en tweede lid, worden tevens voorgelegd en besproken op een intersectorale stuurgroep. Die stuurgroep is samengesteld uit:

- 1° vertegenwoordiging van het Agentschap Justitie en Handhaving, die de stuurgroep voorzit;
- 2° vertegenwoordiging van de betrokken Vlaamse ministers;
- 3° vertegenwoordiging van de betrokken Vlaamse administraties;
- 4° vertegenwoordiging van de betrokken sectoren.

De Vlaamse Regering kan de samenstelling en de werking van de stuurgroep, vermeld in het vierde lid, nader bepalen.

Hoofdstuk 3. Casusoverleg binnen een Veilig Huis

Art. 9. Binnen een Veilig Huis kan, met het oog op de bescherming van de fysieke en psychische integriteit van een of meer leden van het betrokken cliëntstelsel, in het kader van een intersectoraal traject, een casusoverleg conform artikel 458ter van het Strafwetboek worden georganiseerd. Op dat casusoverleg kunnen cliëntsystemen besproken worden die voldoen aan de criteria, vermeld in artikel 5.

Art. 10. Aan een casusoverleg binnen een Veilig Huis kunnen de volgende organisaties deelnemen:

- 1° het Agentschap Justitie en Handhaving, vanuit zijn opdracht, vermeld in artikel 4, 5°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 september 2021 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap "Agentschap Justitie en Handhaving";
- 2° lokale besturen;
- 3° de centra voor algemeen welzijnswerk, vermeld in artikel 6 van het decreet van 4 mei 2009 betreffende het algemeen welzijnswerk;
- 4° de vertrouwenscentra kindermishandeling, vermeld in artikel 42 van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp;
- 5° het Openbaar Ministerie;
- 6° de politiediensten, vermeld in artikel 1 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt;
- 7° de justitiehuisen, vermeld in artikel 2, 10°, van het decreet van 26 april 2019 houdende de justitiehuisen en de juridische eerstelijnsbijstand;
- 8° het Vlaams Centrum Elektronisch Toezicht, vermeld in artikel 2, 3°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 maart 2022 tot uitvoering van bepalingen over de justitiehuisen van het decreet van 26 april 2019 houdende de justitiehuisen en de juridische eerstelijnsbijstand;
- 9° de gevangenen, vermeld in artikel 2, 15°, van de wet van 12 januari 2005 betreffende het gevangeniswezen en de rechtspositie van de gedetineerden;
- 10° de centra voor leerlingenbegeleiding, vermeld in het decreet van 27 april 2018 betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding;
- 11° onderwijsinstellingen als vermeld in artikel 2, 13°, van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van het onderwijs;
- 12° de ondersteuningscentra jeugdzorg, vermeld in artikel 33 van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp;
- 13° de sociale dienst jeugdrechtbank, vermeld in artikel 56 van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp;
- 14° de centra voor kinderopvang en gezinsondersteuning, vermeld in artikel 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 9 november 2012 inzake erkenning en subsidiëring van de centra voor kinderopvang en gezinsondersteuning;

- 15° de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, vermeld in artikel 2, §1, eerste lid, van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur;
- 16° het Agentschap Opgroeien;
- 17° de voorzieningen in de jeugdhulp, vermeld in artikel 1, 15°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 april 2019 inzake de erkenningsvoorwaarden en de subsidiënormen voor voorzieningen voor jeugdhulp;
- 18° het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, vermeld in artikel 3 van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap;
- 19° de voorzieningen die vergund, erkend of gesubsidieerd worden door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, vermeld in artikel 8, 2°, van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap;
- 20° diensten en voorzieningen uit de geestelijke gezondheidszorg;
- 21° diensten en voorzieningen uit de medische sector;
- 22° de ziekenfondsen, vermeld in artikel 2 van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen;
- 23° andere organisaties die omwille van een bepaalde expertise of omwille van hun kennis van het cliëntsysteem, geacht worden een noodzakelijke bijdrage te kunnen leveren aan een geïndividualiseerde casusgerichte opvolging.

Art. 11. De organisaties, vermeld in artikel 10, kunnen, met het oog op bespreking op een casusoverleg binnen een Veilig Huis, cliëntsysteem aanmelden bij de coördinator of een vertegenwoordiger van de coördinator. Op basis van de aanmelding gaat de coördinator of zijn vertegenwoordiger na of voldaan is aan de criteria, vermeld in artikel 5.

Als de aanmelding voldoet aan de criteria, vermeld in artikel 5, krijgen de kernpartners de mogelijkheid om op schriftelijke wijze de aanmelding aan te vullen met objectieve informatie over een eventueel reeds lopend traject binnen de eigen organisatie en een inschatting omtrent het vervolgtraject binnen het Veilig Huis. Er kan enkel informatie worden aangevuld voor zover dit noodzakelijk is voor het bepalen van het vervolgtraject binnen het Veilig Huis.

De informatie die wordt uitgewisseld in het kader van een aanmelding als vermeld in het eerste lid en de aanvulling van een aanmelding, vermeld in het tweede lid, betreft een voorbereiding op het casusoverleg en valt in die zin onder de geheimhoudingsplicht, vermeld in artikel 458ter, §2, van het Strafwetboek. De organisaties, vermeld in artikel 10, kunnen deze informatie in het kader van een aanmelding als vermeld in het eerste lid en de aanvulling van een aanmelding, vermeld in het tweede lid, uitwisselen zonder dat deze mededeling strafbaar wordt gesteld, conform artikel 458 van het Strafwetboek.

Art. 12. De coördinator nodigt voor het casusoverleg de organisaties uit die een noodzakelijke bijdrage kunnen leveren aan de geïndividualiseerde casusgerichte opvolging omwille van één van volgende elementen:

- 1° hun betrokkenheid bij en kennis van het cliëntsysteem;
- 2° een specifieke inhoudelijke expertise.

De personen en organisaties die uitgenodigd zijn voor een casusoverleg binnen een Veilig Huis, kunnen zich op het casusoverleg laten vertegenwoordigen door een vaste afgevaardigde.

De uitgenodigde persoon of de persoon van de uitgenodigde organisatie, die rechtstreeks betrokken is bij het cliëntsysteem waarover een casusoverleg wordt georganiseerd, kan aan de vaste afgevaardigde, voorafgaand aan en met het oog

op deelname aan het casusoverleg, de daartoe noodzakelijke informatie meedelen, zonder dat deze mededeling strafbaar wordt gesteld conform artikel 458 van het Strafwetboek. Door deze informatie-uitwisseling wordt de vaste afgevaardigde onderworpen aan dezelfde reglementering en contractuele voorwaarden als de persoon die de informatie verstrekt, met name de toepasselijke bepalingen inzake gegevensbescherming, het ambtsgeheim, de discretieplicht en het beroepsgeheim.

De vaste afgevaardigde kan aan die persoon, die rechtstreeks betrokken is bij het cliëntsysteem waarover een casusoverleg wordt georganiseerd, na het casusoverleg, informatie uit het casusoverleg meedelen over het op het casusoverleg besproken cliëntsysteem. Door deze informatie-uitwisseling wordt die persoon onderworpen aan de geheimhoudingsplicht, vermeld in artikel 458ter, §2, van het Strafwetboek.

Art. 13. §1. De rol van de deelnemers tijdens een casusoverleg binnen een Veilig Huis is beperkt tot het bijdragen aan de realisatie van de doelstelling van het Veilig Huis.

§2. Deelnemers kunnen conform artikel 458ter van het Strafwetboek tijdens een casusoverleg binnen een Veilig Huis slechts informatie delen voor zover die informatie relevant en proportioneel is in functie van de finaliteit van het casusoverleg, met name de bescherming van de fysieke en psychische integriteit van een of meer leden van het betrokken cliëntsysteem.

Deelnemers zijn vrij om te bepalen welke informatie ze delen tijdens het casusoverleg in functie van de finaliteit van het casusoverleg, vermeld in het eerste lid.

Van het casusoverleg kan een verslag worden opgemaakt. De Vlaamse Regering kan nader bepalen welke elementen dat verslag bevat.

Art. 14. §1. Conform artikel 458ter, §2, van het Strafwetboek zijn de deelnemers tot geheimhouding verplicht wat betreft de tijdens het casusoverleg meegedeelde geheimen.

§2. Een deelnemer aan het casusoverleg kan informatie, die meegedeeld is op het casusoverleg, delen met een of meer leden van het betrokken cliëntsysteem als voldaan is aan volgende voorwaarden:

- 1° er is tussen alle deelnemers aan het casusoverleg consensus over welke informatie precies gedeeld kan worden met welke leden van het betrokken cliëntsysteem en welke deelnemer aan het casusoverleg die informatie zal delen;
- 2° de informatie die wordt meegedeeld aan een bepaald lid van het cliëntsysteem heeft enkel op dat specifieke lid zelf betrekking;
- 3° de informatiedeling is noodzakelijk voor de veiligheid van één of meerdere leden van het cliëntsysteem of voor het realiseren van een doelstelling van het plan van aanpak in dat specifieke traject.

De geheimhoudingsplicht, vermeld in paragraaf 1, kan niet verbroken worden omwille van een rapportageplicht in hoofde van een deelnemer, tenzij voldaan is aan volgende voorwaarden:

- 1° er is tussen alle deelnemers aan het casusoverleg consensus over welke informatie precies gedeeld zal worden in het kader van de rapportageplicht;
- 2° de informatiedeling is noodzakelijk voor de veiligheid van één of meerdere leden van het cliëntsysteem of voor het realiseren van een doelstelling van het plan van aanpak in dat specifieke traject.

Hoofdstuk 4. Verwerking van persoonsgegevens

Art. 15. §1. Voor zover het noodzakelijk is om de doelstelling van het Veilig Huis te realiseren, kunnen de organisaties, vermeld in artikel 10, de volgende persoonsgegevens verwerken:

- 1° identificatiegegevens, waaronder het rijksregisternummer of het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid;
- 2° contactgegevens;
- 3° gegevens over beroep, beroepsbekwaamheid, opleiding en vorming;
- 4° leeftijd, geslacht, nationaliteit, burgerlijke staat en verblijfsstatuut;
- 5° gegevens over schulden en solvabiliteit;
- 6° gegevens over de levensstijl, vrijetijdsbesteding en sociale context;
- 7° gegevens over de gezinssamenstelling;
- 8° gegevens over de woonomstandigheden;
- 9° politionele en gerechtelijke gegevens;
- 10° gegevens over de gezondheid;
- 11° gegevens over risicosituaties en -gedragingen;
- 12° gegevens waaruit herkomst of afkomst blijkt;
- 13° gegevens over seksueel gedrag of seksuele gerichtheid;
- 14° gegevens waaruit politieke, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen blijken.

De personen van wie de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen worden verwerkt, zijn de leden van het cliëntsysteem en hun onderlinge relaties en contacten.

De persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen op de volgende wijzen worden verwerkt:

- 1° de deelnemers aan een casusoverleg kunnen conform artikel 13 persoonsgegevens delen met en ontvangen van andere deelnemers aan het casusoverleg;
- 2° de organisaties, vermeld in artikel 10, kunnen persoonsgegevens delen met de coördinator, voor zover dit noodzakelijk is om de aanmelding van een cliëntsysteem te realiseren;
- 3° de personeelsleden van de kernpartners, die instaan voor de trajectwerking van het Veilig Huis, kunnen de persoonsgegevens verwerken met het oog op het uitvoeren van de opdrachten, vermeld in artikel 4, eerste lid, 1° en 2°;
- 4° de personeelsleden van de kernpartners, die instaan voor de uitvoering van de opdrachten, vermeld in artikel 4, eerste lid, 3° en 4°, kunnen de persoonsgegevens verwerken voor zover dat noodzakelijk is om deze opdrachten te realiseren;
- 5° de personeelsleden van lokale besturen en van het Agentschap Justitie en Handhaving, die instaan voor de coördinatie van een Veilig Huis, kunnen de persoonsgegevens verwerken in de mate dat dit noodzakelijk is voor de operationele coördinatie van het Veilig Huis;
- 6° de persoonsgegevens kunnen worden opgenomen in een gezamenlijke dossieromgeving, als voldaan is aan de voorwaarden, vermeld in het vierde lid;
- 7° de coördinator kan het dossier, met inbegrip van de persoonsgegevens, overdragen aan de coördinator van een ander Veilig Huis als het cliëntsysteem door dat andere Veilig Huis verder wordt opgevolgd.

Voor de dossieromgeving, vermeld in het derde lid, 6°, worden passende beveiligingsmaatregelen genomen, waaronder het voorzien in een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer, conform de geheimhoudingsplicht, vermeld in artikel 458ter, §2, van het Strafwetboek, en conform de beveiliging van de verwerking, vermeld in artikel 32 van de algemene verordening gegevensbescherming. In voorkomend geval worden de maatregelen, vermeld in artikel 9 en 10, §2, van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot

de verwerking van persoonsgegevens, toegepast. De passende maatregelen ter beveiliging kunnen nader bepaald worden door de Vlaamse Regering.

§2. Het Agentschap Justitie en Handhaving is verwerkingsverantwoordelijke voor de dossieromgeving, vermeld in paragraaf 1, derde lid, 6°.

De organisaties die deelnemen aan het casusoverleg en de kernpartners die instaan voor de trajectwerking en de werking van het Veilig Huis in het algemeen, zijn verantwoordelijk voor de inhoud die ze ter beschikking stellen via de dossieromgeving en voor het zorgvuldige gebruik van de gegevens, al dan niet persoonsgegevens, die ze verkregen hebben via de dossieromgeving.

§3. De persoonsgegevens worden niet langer bewaard dan noodzakelijk is voor het doeleinde van de gegevensverwerking. De maximale bewaartermijn van de persoonsgegevens die verwerkt worden in het kader van een casusoverleg en in het kader van de trajectwerking, bedraagt vijftien jaar. De voormelde termijn vangt aan op de datum dat het dossier in het Veilig Huis wordt afgesloten. De Vlaamse Regering kan nader bepalen hoe een dossier wordt afgesloten.

De maximale bewaartermijn, vermeld in het eerste lid, kan worden verlengd tot een maximale bewaartermijn van dertig jaar omwille van de aanwezigheid van bepaalde vormen van intrafamiliaal geweld of omwille van bepaalde zwaarwichtige gepleegde feiten. Tot verlenging van de bewaartermijn wordt bij consensus van de deelnemers aan het casusoverleg beslist op het ogenblik van afsluiting van het dossier.

§4. Met het oog op beleidsondersteuning en rapportering als vermeld in artikel 8 verwerkt een Veilig Huis persoonsgegevens als vermeld in artikel 15. Die rapportering bevat geen informatie waaruit de identiteit van een betrokkene rechtstreeks of onrechtstreeks kan worden afgeleid.

Art. 16. De organisaties die deelnemen aan een casusoverleg en de kernpartners die instaan voor de trajectwerking en de werking van het Veilig Huis in het algemeen, nemen passende maatregelen met het oog op transparantie ten aanzien van het cliëntsysteem en hun contacten en relaties. Die maatregelen hebben onder meer tot doel dat de globale regeling inzake gegevensverwerking in het kader van een Veilig Huis voldoende duidelijk is, en dat het voor de betrokkenen duidelijk is hoe de verplichtingen en de rechten, vermeld in artikel 12 tot en met 21 van de algemene verordening gegevensbescherming, zullen worden toegepast.

Hoofdstuk 5. Slotbepalingen

Art. 17. De impact van de toepassing van het decreet op de partners wordt periodiek gemonitord in functie van de noodzakelijke randvoorwaarden.

Het decreet wordt uiterlijk binnen drie jaar na de datum van inwerkingtreding geëvalueerd door de Vlaamse Regering.

Brussel, 2 februari 2024.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving,
Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR